

Največja pa je ljubezen
Največja pa je ljubezen
Največja pa je ljubezen
Največja pa je ljubezen
Največja pa je ljubezen

1
1

Največja pa je ljubezen 1
Priročnik za animatorje

Sestavili

Peter Žakelj, Andreja Ličen, Maja Prinčič, Martina Antonič Kogoj in Mirjam Babnik

Dovoljenje SKU

št. 109/2009 z dne 10. julija 2009

Imprimatur

Škofijski ordinariat v Kopru,

št. 550/08 z dne 13. avgusta 2008

Lektoriral

Jurij Devetak, CM

Izdalo

Društvo prostovoljcev VZD

Založil

Salve d.o.o. Ljubljana

Mirenski Grad – Ljubljana 2009

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

27-472-053.5

27-558.4(035)

ŽAKELJ, Peter

Največja pa je ljubezen 1. Priročnik za animatorje / [sestavil
Peter Žakelj]. - Ljubljana : Salve, 2008

ISBN 978-961-211-461-9

1. Gl. stv. nasl.

240603136

Vsebina

Uvod.....	4
1. Veselite se	8
2. Kdo ima prav.....	11
3. Med skušnjavami	14
4. Odrini na globoko	18
5. Biti zavrnjen.....	22
6. Delajte dobro.....	25
7. Božje otroštvo	29
8. Ne sodite	33
9. Gospodar zakonov.....	36
10. Komu zaupam	40
11. Kdo si, Gospod?.....	44
12. Varljiva sreča	48
13. Odpoved sebi.....	52
14. Kdo je največji	55
15. O odpuščanju.....	60
16. Kako naj molim.....	63
17. Hinavščina.....	66
18. Božja beseda	69
Interakcijske igre.....	72
Literatura	75

Uvod

Dragi animator, draga animatorka, pred teboj so kateheze, s katerimi želimo mladim, ki so pred pomembnimi življenjskimi odločitvami, približati Kristusa. Odločitev zanj je najpomembnejša življenjska izbira, je odločitev za ljubezen, odločitev za življenje. Želim ti, da bi ob katehezah sam globlje srečeval Njega, ki nas v ljubezni odrešuje notranjih ran, osvobaja greha in prinaša veselje. Mladim lahko damo le toliko, kolikor imamo sami. Ni jih mogoče popeljati v deželo, ki je ne poznamo, ni mogoče opozoriti na lepote, ki jih sami ne opazimo. Zato je naloga vsakega od nas, ki želimo vzgajati, da najprej sami stopamo v obljubljeni deželo, da se veselimo njenih sadov in v njej odkrivamo edinega Odrešenika Kristusa.

Ko jemlješ v roke ta priročnik, ti želim, da bi v njem najprej zase dobil tisto, kar iščeš, odgovore na vprašanja, ki se ti vedno znova porajajo. Priročnik pa ti želi olajšati tudi delo z mladimi. Kateheze imajo klasično zgradbo, ki ti je gotovo že znana. Uvodno razmišljanje je največkrat kratko, ker ne želi nadomestiti tvojega razmišljanja. Cilji so kar se da enotni in preprosti, prav taki želijo biti vsi elementi kateheze. Sledi potek kateheze, ki te verjetno najbolj zanima. Prepričan sem, da boš katehezo z lahkoto izpeljal, še posebej, če boš vsebino sam doživljal kot pomembno. Tu je najpomembnejše, da te nagovarja temeljno oznanilo, ki je vedno evangeljsko. Pri katehezi ne pozabi na molitev, saj je brez božjega blagoslova vsako naše delo prazno.

Pogled na mlade, ki so pred teboj

Vedno ko pristopim k ljudem, si zastavim dve vprašanji. Prvo, kaj potrebujejo, in drugo, kaj jim lahko dam. Kaj potrebujejo mladi? Prepričan sem, da je človek v vseh starostih v neki točki vedno isti. Vsi, ne glede na starost, iščemo ljubezen. Radi bi bili sprejeti in ljubljeni. To je pravzaprav tudi vse, kar potrebujemo. Dobro pa se je vprašati, na kakšen način mladi v tem obdobju iščejo ljubezen.

Mladi v tretji triadi osnovne šole so gotovo med najbolj gorečimi iskalci ljubezni. Hočejo biti sprejeti, hočejo biti ljubljeni. Vse bodo naredili, da bi bili opaženi, slišani in grozno jih jezi, ko jih nihče ne razume. Na to, da še sami ne vedo, kaj bi radi, pač pozabijo, vedo pa, da niso razumljeni.

V tem občutljivem obdobju iskanja sprejetosti in ljubezni se lahko vprašamo, kaj jim v Jezusovem imenu lahko ponudimo. Njegov zgled je jasen. Nikogar, ki išče, ne zavrne. Nad nikomer se ne zgraža, ne obsoja in ne moralizira. Je tisti, ki pride, se skloni, dotakne, dvigne. Preprosto ljubi in v tej ljubezni razume in sprejema. Dati mladim delček te Jezusove ljubezni, je zame vedno izziv.

Seveda se sliši preprosto, pogosto pa stvar v birmanskih skupinah in na duhovnih vajah ni tako preprosta. Največ kar jim lahko damo, je, da skušamo razumeti njihovo neustavljivo hrepenenje po sprejetosti. Skušamo jih razumeti v protestniških držah: ko kričijo, se jezijo, ugovarjajo, se zmrdujejo, so naveličani in zdolgočaseni, se norčujejo iz vsega, skušajo vse narediti vulgarno in enako ničvredno itd. Dobro je, da za vsem tem vidimo predvsem ranjenost, ki se je začela v njihovem nežnem otroštvu in jo lahko pozdravi samo ljubezen. Ljubezen ni v permissivni držbi, popuščanju in ugajanju ali pa v moraliziranju in pridiganju. Tega imajo povsod dovolj. Ljubezen je uresničevanje Jezusove drže. Ljubiti pomeni slediti Jezusu, ki je znal biti v pravem trenutku razumevajoč in v drugem strog, potrpežljiv, pa tudi brezkompromisen in skoraj neučakan, sočuten, drugič pa skoraj hladno odmaknjen. V približku te ljubezni skušamo prinašati mladim torej tisto, kar iščejo: sprejetost in ljubezen. Vsebina priprave na birmo, ki jih nagovori, je samo podaljšek drže ali pa obratno, drža je samo nadaljevanje vsebine.

In kakšna je vsebina? Skupaj se bomo spraševali, zakaj je dobro, da gremo za Jezusom, kaj imamo od tega za svoje življenje. Ne bomo ponavljali naučenih odgovorov, ampak bomo iskali predvsem tisto, kar ostane za vse življenje, kar je zame in zate najpomembnejše.

Mladi so pred pomembnimi življenjskimi odločitvami. Počasi stopajo v svet, na samostojno pot, na pot svobodnega iskanja. S pripravo v času pred birmo jim želimo pomagati, da se nanjo dobro pripravijo.

Jezusa, za katerega se na tej poti iskanja odločamo, bomo spraševali kot njegovi sodobniki: Učitelj, kaj je v življenju najpomembnejše, kaj ostane? Jezus odgovarja: Ljubezen, samo ta ostane in vedno osrečuje. Zato nas vabi, naj ljubimo Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem, z vso dušo in vsem mišljenjem in svojega bližnjega kakor samega sebe. Na teh treh odnosih (Bog, bližnji in jaz sam), zgrajenih na ljubezni, stoji vse tvoje življenje (prim. Mt 22,36-40).

Pripravo na prejem Svetega Duha razumemo kot pripravo na življenje, zato bomo razmišljali o tem, zakaj je Jezus lahko pomemben v mojem življenju in zakaj naj bi gradil na temelju - ljubezni, na katerem gradi On. Mladi bodo lahko skupaj z nami gotovo začutili, kako ima Jezus prav, ko zatrjuje, da je najpomembnejša ljubezen.

V oporo pri razmišljanju o tem temelju nam bo Evangelij po Luku. Ob vprašanjih, ki nam jih zastavlja vsakdanje življenje, se bomo pogovarjali in iskali odgovore v nas in v evangeliju. Ne bo nam odveč vztrajati z Jezusom, če bomo začutili, da nam more veliko povedati. Prevzel nas bo, če mu bomo prisluhnili.

Ob pripravah na srečanja z birmanci ti želim, da bi se sam vedno bolj odločal za Kristusa in ob njem črpal moč za življenje. Želim ti, da bi začutil mogočno delovanje Svetega Duha.

Metoda in predstavitev učbenika

Kateheze so zasnovane po animatorskem modelu, ki temelji na šestih načelih animiranja in upošteva rast posameznika.

Prvo temeljno načelo je zaupanje. Mladim, ki jih imamo pred seboj, moramo v prvi vrsti zaupati. V njih moramo videti nekaj dobrega in predvsem verjeti, da se dobro v njih lahko razvija.

Drugo načelo je ljubezen. Mlade, ki so z nami, moramo imeti radi. Če nam bodo mladi šli na živce, bomo težko sprejemali njihovo mladostno radoživost in stiske odraščanja ter bo naše podajanje vsebin lahko hitro izpadlo kot moraliziranje in pridiganje.

Tretje načelo je pot. Vzgoja je pot. Mlade moramo srečati tam kjer so in iti z njimi po poti. Tudi Jezus pravi o sebi, da je pot, resnica in življenje. V svojih naukih se približa človeku. S kmeti govori o semenu, njivi, žetvi, plevelu ... s farizeji in pismouki razpravlja o Svetem pismu. Jezus pot oznanjevanja začne pri doživljanju človeka, a ga vzgaja za več. Ko je množica lačna, jo nasiti s kruhom, a poslušalce hoče peljati naprej od njihovih trenutnih potreb, ko jim pravi, da je on kruh življenja. Tudi mladim se moramo približati tam, kjer so. Največkrat bi se radi še igrali, hkrati pa hrepenijo po osebnem pogovoru in globokih prijateljstvih. Srečati jih moramo torej v igri in jim pokazati pot medsebojnih odnosov in osebne vere.

Četrto načelo je življenje. Vsakdanje življenje je izhodišče in temelj. Vsakdanje preproste stvari, dogodki, problemi in strahovi naj postanejo predmet pogovora. V vsakdanjih skrbeh pa skušajmo odkriti Boga in začutiti njegovo prisotnost. Vse, o čemer se z mladimi pogovarjamo, naj bo iz življenja, za življenje.

Peto načelo je to, da mladi prevzemajo odgovornost. Ne delimo rib, ampak učimo ribarjenja. Mladi naj bodo nosilci vseh dejavnosti.

In zadnje načelo: odprtost do vseh mladih. Animator naj bo odprt do vseh, vsakega naj sprejme in vsakega naj skuša vključiti v skupino.

Kateheze izvajamo na podlagi teh temeljnih načel. Z mladimi na srečanjih sedimo v krogu. Srečanja začnemo z igro in pesmijo. Vsebin ne predavamo, ampak jih podajamo preko igre, osebnega ali skupinskega dela ter pogovorov. Ker je za vodenje pogovora potrebno veliko znanja in ker najstnikom zmanjka besed za pogovor, skušamo vsebine podati z drugimi dinamikami (kartanje, izdelovanje plakatov, fotosimbolika ...), ki zajemajo vsa čutila in področja delovanja (gibanje,

razmišljanje, čutenje, poslušanje, gledanje ...). Prav s celostnim in dinamičnim podajanjem vsebin skušamo mladim približati evangelij kot vodilo v življenju.

Celostni pristop je zajet tudi v učbeniku. Vsako poglavje se začne z zgodbico iz življenja svetnika, ki nam govori, da je mogoče živeti ideale, ki nam jih ponuja Kristus. Zgodbici sledi evangelij, razlaga evangelija in misel za življenje. Da bi mladi slišanih in prebranih vsebin ne pozabili, jih obnovijo s kratko nalogo, ki je v prvi vrsti namenjena sprostitvi. Sledi molitev in misel, ki jo sporoča Jezus ter vprašanja, ob katerih naj mladi ponovijo vsebino kateheze.

V učbeniku se bodo mladi srečevali z naslednjimi podobami, ki vabijo:

- da razmislimo, o čem govori evangelij,

- da prenesemo misli iz evangelija v svoje življenje,

- da se ustavimo ob preprosti nalogi,

- da v molitvi prosimo Gospoda, naj nam pomaga spoznanja zaživeti,

- da osvojimo misel, ki jo sporoča Jezus,

- da ponovimo vsebino kateheze in se ustavimo ob vprašanjih.

Koncept dvoletne priprave na birmo

- v pripravo na birmo stopi skupaj celotna dekanija oz. več župnij skupaj;
- priprava traja dve leti;
- srečanja potekajo poleg rednega verouka na 14 dni v birmanskih skupinah;
- skupine vodijo animatorji po animatorskem modelu;
- animatorje usmerja koordinator in jih pripravlja na srečanja;

- nekaj srečanj je tudi na dekanijski ravni: skupen začetek, dekanijsko adventno in postno srečanje ipd.

a. Vsebina

- skozi dvoletno obdobje priprave se bodo izmenjavale tri glavne teme: ljubezen do Boga, bližnjega in samega sebe;
- osnova za kateheze so odlomki iz Evangelija po Luku;
- ne gre za dogmatična vprašanja in nabiranje znanja (temu naj se po presoji župnika posveča redni verouk), ampak za povezovanje in ustvarjanje sproščenega ozračja za življenje po evangeliju.

b. Pripomočki

- birmanci dobijo na začetku priprave Sveto pismo Nove zaveze in učbenik Največja pa je ljubezen, ki je hkrati tudi delovni zvezek,
- animatorji dobijo v roke priročnik.

Idejni načrt dela

1. leto

- v začetku septembra se določi animatorje,
- srečanje vseh animatorjev je drugo soboto v septembru,
- v septembru se oblikujejo birmanske skupine,
- redna srečanja se začnejo oktobra,
- **prvo srečanje vseh birmancev in njihovih staršev** je v soboto pred **1. adventno** nedeljo:
 - a. kateheza,
 - b. predavanje za starše.

2. leto

- duhovne vaje za župnije so od zadnjega vikenda v septembru do konca oktobra,
- birmanci so povabljeni k sodelovanju pri pripravi mladinske maše,
- **drugo srečanje vseh birmancev in njihovih staršev** je v soboto pred **1. adventno** nedeljo:
 - a. kateheza, s starši pa je predavanje,
 - b. sv. maša;
- zadnje srečanje animatorjev na prvo soboto v maju,
- duhovne vaje po birmi: konec aprila.

Nadaljevanje po birmi

- koordinacija dela z mladimi,
- vsak mesec dekanijska mladinska maša in molitvena ura,
- po mladinski maši v adventu in postu: molitev in spovedovanje,
- v petek zvečer pred cvetno nedeljo dekanijski križev pot mladih (pripravijo mladinske skupine),
- mladinske skupine 9. razred in 1. letnik (dogovor z voditelji skupin, priprava skupnega programa),
- duhovne vaje (skupen dogovor vseh mladih).

1. Veselite se

1. Priprava na katehezo

»Moja vera se odraža v veselju nad življenjem, v veselju, da poznam Jezusa.«

Mlade želimo vzgajati v veselju nad življenjem. Najprej je naša naloga, da se z mladimi veselimo stvari, ki se jih veselijo oni. Seveda skušamo razločevati trajno veselje od minljivega. Vendar je veselje tudi tisto, ki mine. K temu želimo dodati veselje nad Jezusovim rojstvom. Jezus prihaja, da bi bilo naše veselje trajno. To spoznanje naj v mladih raste. Vse kateheze naj bodo kateheze veselja. Nič ni pomembnejše kot to, da mladi v nas začutijo veselo oznanilo. Izogibali se bomo pesimizma, kritiziranja, kaznovanja iz užaljenosti in obupa ipd. Če je le mogoče, naj bo vsako srečanje za mlade veselo sporočilo. Kristusovo rojstvo naj začutijo po nas in z nami.

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznavati stvari, ki me v življenju veselijo.

doživljajski cilj: Začutiti veselje nad življenjem.

dejavnostni cilj: Pozoren bom na stvari, ki me razveselijo.

b. Vstopno mesto: Iz revij izrežejo slike in sestavijo plakat ob misli: kaj me razveseljuje.

c. Oznanilo: Oznanilo veselja

V istem kraju so pastirji prenočevali na prostem in čez noč stražili pri svoji čredi. Gospodov angel je stopil k njim in Gospodova slava jih je obsijala. Zelo so se prestrašili. Angel pa jim je rekel: »Ne bojte se! Glejte, **oznanjam vam veliko veselje**, ki bo za vse ljudstvo. Danes se vam je v Davidovem mestu rodil Odrešenik, ki je Mesija, Gospod. To vam bo v znamenje: našli boste dete, povito in položeno v jasli.« In nenadoma je bila pri angelu množica nebeške vojske, ki je hvalila Boga in govorila: »Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so mu po volji.«

Ko so angeli šli od njih v nebo, so pastirji govorili drug drugemu: »**Pojdimo torej** v Betlehem in pogledjmo to, kar se je zgodilo in kar nam je sporočil Gospod!«

Hitro so odšli tja in našli Marijo, Jožefa in dete, položeno v jasli. Ko so to videli, **so povedali o besedi, ki jim je bila rečena** o tem otroku. In vsi, ki so slišali, so se začudili temu, kar so jim povedali pastirji. Marija pa je vse te besede shranila in jih premišljevala v svojem srcu. In pastirji **so se vrnili ter slavili in hvalili Boga** za vse, kar so slišali in videli, tako, kakor jim je bilo rečeno.

Ko je bilo dopoljenih osem dni in so dete obrezali, **so mu dali ime Jezus**, kakor je bil imenovan po angelu, preden je bil spočet v telesu. (Lk 2,8-21)

č. **Zgledi, film, knjiga**: Coelho, P. (1996). *Alkimist*. Ljubljana: Vale-Nova, s. 169-170.

Zgodba iz življenja svetega Frančiška Asiškega

Frančišek se je rodil v Assisiju kot sin bogatega trgovca. Živel je v izobilju. V mladosti ga je vedno obdajalo veliko prijateljev, s katerimi je kot trubadur zapravljal očetov denar. Frančiškova največja želja je bila postati slaven vitez, zato se je že dvajsetleten podal v vojno. Kmalu se je vrnil domov bolan. Kljub boleznim si je še vedno želel biti slaven. Ponovno se je odpravil na vojno, pa tudi tokrat ni dosegel zelene slave. Ujeli so ga sovražniki in zaprli v ječo. Tam se je prvič vprašal, ali mu bodo vojskovanje, zmage in slava res prinesli pravo veselje. Začel je iskati Boga. Vrnil se je domov in se velikokrat umaknil v naravo, kjer je molil in premišljeval. Tu je našel Boga Stvarnika. Veselil se je stvarstva. Bogu se je zahvaljeval za preproste darove: ptice, sonce, luno in zvezde, veter in zrak, vodo, ogenj, zemljo, ljudi, za življenje in smrt.

d. Simbol: skrinja (zaklad, ki me razveseli).

e. Molitev: *Veselje*, (Čuk, 1995, str. 20).

f. Dejavnost: Na prihodnje srečanje prinesem nekaj (simbol, sliko, misel na barvnem listu), kar me spominja na doživetje veselja.

g. Interakcijska igra: igre spoznavanja (npr. presedanje, postavimo se po abecednem vrstnem redu začetnic naših imen ...)

h. Pripomočki: revije s slikami, plakat, škarje, lepilo in barvni svinčniki, barvni trakovi.

2. Izvedba kateheze

Potek kateheze

Srečanje začnemo s pesmijo in z igrami za ogrevanje (Podiranje mostu, Ščurke tepst, Presedanje, Imaš kaj rad svoja dva soseda ...). Glej prilogo.

Vstopno mesto: V parih ali trojicah mladi dobijo različne revije s slikami, plakat, škarje, lepilo in barvne svinčnike. Približno v 15 minutah naredijo plakat, s katerim skušajo čim boljše predstaviti vesele dogodke v zadnjem času, stvari, ki so jih razveselile.

Potem sledi predstavitev plakatov. Mlade spodbudimo, naj bodo pozorni na stvari, ki jih razveseljujejo. Pomembne so tudi majhne, drobne stvari. Včasih je to veselje še trajnejše. Nekoliko se pogovorimo o tem, katero veselje dlje traja.

Z mladimi lahko preberete zgodbo iz življenja svetega Frančiška Asiškega.

Oznanilo: Jezus je tisti, ki nas svojim prihodom želi razveseliti. Zato preberemo odlomek Lk 2,8-21. Vsak ima svoje Sveto pismo. Pozoren naj bo na misel, ki ga posebej nagovori.

Pogovorimo se o tem, kaj jih nagovori. Vsak pove svojo misel in jo skuša utemeljiti.

V parih skušajo odgovoriti na tri vprašanja:

- a. V čem je veselje nad Jezusovim rojstvom?
- b. Kaj imam od tega, da poznam Kristusa?
- c. Koliko sem se pripravljen oddaljiti od 'črede', da bi srečal Jezusa?

Pogovorimo se o odgovorih. Na barvne trakove napišemo veselje, ki je še posebej povezano z Jezusom (npr. mi odpušča grehe, mi daje pogum, upanje...). Trakove predstavimo v skupini, potem pa jih par nalepi na plakat, ki ga je pred tem naredil. Plakate razobesimo po prostoru.

Sklep: Pozoren bodi na veselje. Skušaj ga vsak dan deliti z drugimi in se Bogu zanj zahvaljevati v večerni molitvi. Na prihodnje srečanje prinesi simbol, sliko ali misel, ki te spominja na doživetje veselja.

Pesem: *Nasmeh v očeh* (Blaznik, Š. (2005). *On živi*, Ljubljana: Družina, Skupnost Emanuel).

Molitve:

Veselje

Gospod, moje veselje se dviga k tebi
kot ptica pod nebo!
Noč je odletela in veselim se luči.

Tvoje sonce je posušilo roso s trav
in solze z naših src.

Vse, kar je v nas, in vse okoli nas
je v tem dnevu ena sama zahvala tebi.
Gospod, ta dan sem srečen.

Angeli in ptice pojo in tudi jaz ti prepevam.
Vesoljni svet in naša srca so odprta tvoji
milosti.

Čutim svoje telo, hvala ti.

Sonce žge mojo kožo, hvala ti.

Morski vali hite proti obali, hvala ti.

Gospod, veselim se tvojega stvarstva.

Veselim se, da si za nami in ob nas

in pred nami in nad nami in v nas.

Veselim se, veselim se... (/lahko doda vsak
svojo misel/)

Psalmi pojo o tvoji ljubezni,

preroki jo razglašajo,

mi vsi pa jo občutimo:

vsak dan v tvoji milosti

je božič in velika noč in vnebohod in
binkošti.

Gospod, moje veselje se dviga k tebi
kot ptica pod nebo!

Nov dan, ki se ves lesketa in blešči,
kar razganja od tvoje ljubezni.

Vsak dan narejaš ti.

Aleluja, Gospod (Čuk, 1995, str. 20).

(Molitev iz Zahodne Afrike)

3. Vprašanja

- Kaj so angeli oznanili pastirjem, ko se je Jezus rodil? *Angeli so pastirjem oznanili veselo novico: V Davidovem mestu se je rodil Odrešenik, Mesija.*
- Kdaj praznujemo Jezusovo rojstvo? *Jezusovo rojstvo praznujemo 25. decembra.*
- Kaj pomeni beseda evangelij? *Beseda evangelij pomeni veselo oznanilo.*

V razmislek:

- Česa se v vsakdanjem življenju veselim?
- Kako lahko razveselim druge?
- Kaj imam od tega, da poznam Kristusa?

2. Kdo ima prav

1. Priprava na katehezo

»Jezus me vabi, da nesporazume rešujem z razumevanjem in s pogovorom.«

Mladi so v dobi odraščanja nenehno v konfliktu, če že ne z drugimi, pa sami s seboj. Pomembno je, da to doživljajo tudi kot posledico obdobja, ki bo minilo. Ni pa vseeno, kako skozi konflikte gredo. Skušamo jim pomagati, da se v vsakem konfliktu česa naučijo.

Starši jih pravzaprav ne morejo razumeti, saj tudi oni sami sebi in svojim hrepenenjem ne morejo slediti. Pomembno je, da vztrajajo skupaj in se zavedajo, da jih imajo starši radi, čeprav tega včasih zaradi nesoglasij ne razumejo.

Ko mladi iščejo resnico, naj jo vedno iščejo v odnosu. In ker se starši tudi motijo, je pomembno, da v tem času še toliko bolj navežejo stik z Bogom. Biti zvest njemu, pravi Jezus, to je moje poslanstvo. To je poslanstvo vsakega izmed nas. Tega se učimo skupaj.

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, da je potrebno resnico iskati v odnosih.

doživljajski cilj: Začutiti, da konflikti še ne pomenijo konec sveta.

dejavnostni cilj: Skušal bom nesoglasja reševati tako, da bom iskal resnico.

b. Vstopno mesto: Situacija, zaradi katere doma največkrat pride do nesoglasja.

c. Oznanilo: Deček v templju

Jezusovi starši so vsako leto ob prazniku pashe hodili v Jeruzalem. Ko je bil star dvanajst let, so šli na pot po praznični navadi. In ko so se po končanih prazničnih dneh vračali, je deček Jezus ostal v Jeruzalemu, ne da bi njegovi starši to opazili. Mislili so, da je pri popotni družini in so prehodili pot enega dne. Nato so ga začeli iskati med sorodniki in znanci. Ker ga niso našli, so se vrnili v Jeruzalem in ga iskali. Po treh dneh so ga našli v templju. Tam je sedel med učitelji, jih poslušal in vpraševal. In vsi, ki so ga slišali, so bili iz sebe nad njegovo razumnostjo in njegovimi odgovori. Ko sta ga zagledala, sta bila presenečena in njegova mati mu je rekla: »Otrok, zakaj si nama tako storil? Tvoj oče in jaz sva te s tesnobo iskala.« Dejal jima je: »Kako da sta me iskala? Mar nista vedela, da moram biti v tem, kar je mojega Očeta?« Vendar nista razumela besed, ki jima jih je rekel.

Nato se je vrnil z njima in prišel v Nazaret ter jima je bil pokoren. In njegova mati je vse, kar se je zgodilo, shranila v svojem srcu. Jezus pa je napredoval v modrosti, rasti in milosti pri Bogu in pri ljudeh. (Lk 2,41-52)

č. Zgledi, film, knjiga:

Zgodba iz življenja svetega Frančiška Asiškega

Potem ko se je Frančišek odločil hoditi za Kristusom, ga je gnala želja, da bi vse svoje imetje dal ubogim. Revežem je razdajal premoženje, ki ga je na različne načine zbiral njegov oče. To je očeta zelo razjezilo. Bal se je za svoje imetje, zato je sina peljal pred škofa in zahteval, naj mu vrne denar. Frančišku je bilo izpolnjevanje božje volje pomembnejše od bogastva, zanj je namreč živel njegov oče. Očetu Petru je vrnil denar in obleko ter dejal: »Odslej lahko zares rečem: Oče naš, ki si v nebesih, ker je v njem vse moje bogastvo.«

Da izpolni voljo nebeškega Očeta, se je moral Frančišek oddaljiti od družine, ki ga je utesnjevala. Starša je imel rad, a je čutil, da mora iti po drugačni poti, kot sta si onadva želela.

d. Simbol: simbol družine (ki je bil simbol leta družine).

e. Molitev: Srečno ognjišče (Larrañaga, 1995, str. 41).

f. Dejavnost: Ko bo prišlo do nesoglasja s starši, zvečer preberi evangeljski odlomek te kateheze in skušaj odgovoriti na vprašanje, ali je bila tvoja drža pravilna ali ne. Prihodnjič to izkušnjo deli s sošolci na srečanju.

g. Interakcijska igra: Zaigrajo konflikt s svojimi starši.

h. Pripomočki: CD z glasbo, papir za plakat, flomastri.

2. Izvedba kateheze

Opravljen dejavnost: Spomnimo se sklepa zadnjega srečanja! Pogovorimo se o tem, katerih stvari smo bili v preteklosti veseli, kako smo veselje delili z drugimi in ali smo se zanj zahvalili v večerni molitvi Bogu. Ali smo na srečanje prinesli nekaj (simbol, sliko, misel na barvnem listu), kar nas (tudi kateheta) spominja na doživetje veselja?

Vstopno mesto: Preberemo svetopisemski odlomek Lk 2,41-52, potem pa ob glasbi (lahko je moderna – živahna, njihova) vsak napiše na plakat, ki je na sredini kroga, situacije, zaradi katerih največkrat pride v družinah do preprirov. Ko zmanjka idej, si plakat ogledamo in se pogovorimo o tem, kar so napisali. V skupinici od 3 do 5 mladih naj izberejo eno od situacij in jo zaigrajo tako, kot se običajno konflikt razvija.

Po igri damo prednje prazen plakat, na katerega pa sedaj (ob glasbi) zapišejo občutja, ki so jih prevevala med igranjem oz. gledanjem prizora. Vsak na koncu prebere svoje občutje in pojasni, ali je to občutje zaradi doživljanja dogodka ali zaradi nastopa. Občutkov ne komentiramo.

Oznanilo: Skušamo se pogovoriti o tem, kako bi bilo mogoče konflikte bolje reševati. Ob odlomku, ki ga imamo še vedno pred seboj, skušamo najti nekaj načel, po katerih se bomo v prihodnje skušali ravnati. Nekaj pogledov na ta odlomek v pomoč animatorju:

- Marija ne obsoja, ampak sprašuje Jezusa, zakaj ...
- Jezus vzame vprašanje resno, a odgovarja z mislijo na Boga Očeta, ki mu mora biti pokoren.
- Marija ne razume vsega, zato ohranja besede v spominu in jih premišljuje.
- Jezus odhaja z Marijo in se pusti vzgajati (vendar je vedno pred njim Bog Oče).

Z mladimi lahko preberete zgodbo iz življenja svetega Frančiška Asiškega.

Sklep: Ko bo prišlo do nesoglasja s starši, zvečer preberi evangeljski odlomek te kateheze in skušaj odgovoriti na vprašanje, ali je bila tvoja drža pravilna ali ne. Prihodnjič to izkušnjo deli s sošolci na srečanju.

Molitve:

Srečno ognjišče

Gospod Jezus,
živel si v srečni družini;
stori, da bo ta dom
kraj tvoje navzočnosti,
toplo in srečno ognjišče.
Naj bodo vsi njegovi člani mirni,
daj vedrino našim živcem,
brzdaj naše jezike,
daj zdravja našim telesom.

Otroci naj bodo ljubljene in to čutijo,
za vedno jih obvaruj
nehvaležnosti in samoljubja.
Napolni, Gospod, srca očetov
s potrpežljivostjo in razumevanjem,
z brezmejno velikodušnostjo.

Razprostri, Gospod, šotor ljubezni,
da boš z njim zavaroval in osveževal,
ogreval in vodil k zrelosti
vse otroke tega doma.

Daj nam vsakdanji kruh
preženi iz našega doma
težnjo po razkazovanju,
blestenju in nastopaštvu;
reši nas posvetnih nečimrnosti in častihlepja,
ki kalijo in odvzemajo mir.

Naj se v očeh sveti veselje,
zaupanje naj odpira vsa vrata,
sreča naj žari kakor sonce,
luč naj kraljuje v tej družini
in edinost naj bo čvrsto ogrodje.

To prosimo tebe, ki si bil srečen otrok
v nazareškem domu, ob Mariji in Jožefu.
Amen (Larrañaga, 1995, str. 41).

3. Vprašanja

- Pripoveduj, kaj se je dogajalo, ko je Jezus pri dvanajstih letih ostal v templju v Jeruzalemu.
- Ali je v sveti družini kdaj prišlo do kakega nesporazuma? Kako so ga rešili?
- *V sveti družini je prišlo do konflikta, ko je bil deček Jezus v templju, ko je Jezus zavrnil Marijo v Kani Galilejski ... Konflikte rešujejo s pogovorom, v dialogu in z mislijo na Boga.*

V razmislek:

- Kako v vaši družini rešujete nesporazume?
- Kako naj bi jih reševali?

4. Rešitve

Rešitev križanke predstavlja odgovor za naše razumevanje!

tisti, ki se ga razveseliš, je... : VESEL
zaimek 2. os. množine: VI
International voluntary service: IVS
nasprotje hinavščine: ISKRENOST
močna država: VELESILA
kraj nad Laškim: SLIVNO
kovanec angleško: COIN
poziv: KLIC
krščanski simbol življenja: DREVO
Jožef, Marija in Jezus so ... DRUŽINA
Jezus pravi, da nas bo osvobodila ... RESNICA
znamka piva: UNION
stročnica: FIŽOL
veznik: IN
znamka avtomobila: NISAN
Nikola Tesla: NT

odgovor: RESNICA

3. Med skušnjavami

1. Priprava na katehezo

»Kar je videti dobro, ne osrečuje vedno.«

Svet je poln skušnjav. Največja tragika je v tem, da izraza skušnjava sploh ne uporabljamo več in se ne zavedamo, da je hudič na delu. Mladim skušajmo pokazati, da ni vse enako dobro, da je težava skušnjav v tem, da nas zapelje do kratkotrajne sreče, ki pa se potem sprevrže v praznino, zdolgočasnost ali celo v hudo razočaranje in obup.

Globoko v nas je glas, ki izredno bistro razlikuje med dobrim in slabim, med resnično 'ponudbo' in prevaro. Skušajmo prisluhniti temu glasu. Jezus se skušnjav ne ustraši. Ve pa, da je človek takrat, ko je 'lačen', občutljiv za vsako ponudbo. Ko so hrepenenja na višku, je težko s svojo pametjo odgovarjati na skušnjave, zato Jezus odgovarja z božjo besedo, ne s svojo. Tega se želimo učiti tudi pri pripravi mladih na življenje.

Pomemben je dodatek, o katerem govori evangelist Matej. Pravi namreč: ko je hudič odšel, so pristopili angeli in Jezusu stregli. Dejstvo je, da nas Bog ne pusti praznih, ko zavrremo vse skušnjave, ampak poskrbi, da imamo vse tisto in še več, kot nam je ponujal hudič.

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, da se pogosto za na videz dobrimi stvarmi skrivajo nevarnosti.

doživljajski cilj: Začutiti, da ni vseeno, za kaj in kako se v življenju odločam.

dejavnostni cilj: Pozoren bom na to, katere skušnjave me v teh letih spremljajo.

b. Vstopno mesto: Ponudbe, ki se vrstijo pred mladimi in jih doživljajo kot skušnjava. Lahko tudi zgodba Dve kitari (Ribes, P. (1994). *Zgodbe in prilike*, Koper: Ognjišče.).

c. Oznanilo: Hudič skuša Jezusa

Jezus se je vrnil od Jordana poln Svetega Duha in Duh ga je vodil štirideset dni po puščavi, hudič pa ga je skušal. Tiste dni ni nič jedel, in ko so se končali, je postal lačen. Hudič mu je rekel: »Če si Božji Sin, reci temu kamnu, naj postane kruh.« Jezus mu je odgovoril: »Pisano je: Človek naj ne živi samo od kruha.« Nato ga je hudič povedel gor, mu v hipu pokazal vsa kraljestva sveta in mu rekel: »Tebi bom dal vso to oblast in njihovo slavo, kajti meni je izročena in jo dam, komur hočem. Če torej mene moliš, bo vsa tvoja.« Jezus mu je odgovoril: »Pisano je: Gospoda, svojega Boga, môli in njemu samemu služi!« Potem ga je hudič odvedel v Jeruzalem, ga postavil vrh templja in mu rekel: »Če si Božji Sin, se vrzi od tukaj dol; kajti pisano je: Svojim angelom bo zate zapovedoval, da te obvarujejo, in: Na rokah te bodo nosili, da z nogo ne zadeneš ob kamen.« Jezus mu je odgovoril: »Rečeno je: Ne preizkušaj Gospoda, svojega Boga!« Ko je hudič končal z vsemi skušnjavami, se je umaknil od njega do primerne časa. (Lk 4,1-13)

č. Zgledi, film, knjiga:

Zgodba iz življenja svetega Frančiška Asiškega

Sv. Frančišek se je bal gobavcev. Ko pa je nekoč odhajal iz mesta, je h gobavemu, ki ga je srečal, stegnil roko, se ga dotaknil in ga objel. To dejanje mu je dalo poguma in veselja.

Potem ko se je dokončno odločil slediti Kristusu, je bila med njegovimi nalogami tudi skrb za gobavce. V tej službi so ga mučile skušnjave, da bi se smilil sam sebi in se vrnil k očetu. Težko mu je bilo, ker nikomur ni bilo mar za njegova dela in ker v gobavcih ni dobil prijatelj-ske podpore.

Kljub temu je vztrajal. Gobavcem je vsak dan umival in previjal rane ter zanje še drugače skrbel.

Sv. Frančišek je spoznaval, da je bila zanj predstava o romantični ljubezni, ki je polna tolažilnih čustev, skušnjava. Če bi ji podlegel, bi ga lahko odvrnila od odločitve, da bo služil ubogim in sledil Kristusu.

d. Molitev: Imej oblast nad menoj (Rotzetter, 1994, str. 73).

e. Dejavnost: Pozoren bom na skušnjave, s katerimi se srečujem pravzaprav vsak dan. Zvečer pred spanjem bom naredil izpraševanje vesti. Ko bom v dvomu, ali sem podlegel skušnjavi ali pa ko bom vedel, da sem ji podlegel, bom prebral odlomek Lk 4,1-13.

e. Interakcijska igra: Kartanje igre – lažnivec; risanje hiše v paru, brez besed.

f. Pripomočki: karte za lažnivca, trije trakovi papirja, listki, pisala.

2. Izvedba kateheze

Opravljena dejavnost: Spomnimo se, kako smo reagirali pretekle dni, če je prišlo do nesoglasja s starši. Ali sem si vzel čas, da sem vsaj enkrat prebral odlomek Lk 2,41-52 in skušal odgovoriti na vprašanje, ali je bila moja drža pravilna ali ne? Svojo izkušnjo posredujem sošolcem.

Vstopno mesto: Če imamo čas in se nam zdi primerno, lahko začnemo uro s kartanjem – lažnivec. Ta nam pokaže, kako nam lahko tudi laganje postane zabavno in vabljivo, pa tudi, da je laž težko odkriti. Lahko pa začnemo z risanjem hiše v parih, brez besed. Par dobi list in nalogo, da nariše hišo, ne da bi se ob tem kaj pogovarjal. Vsak od dvojice lahko nariše le eno potezo, potem počaka, da to naredi drugi. Tako nastaja hiša.

Ko narišejo, se pogovorimo o občutkih. Običajno par podleže skušnjavi – lažji poti – in ne riše več skupaj, ampak vsak svoje – eden hišo, drugi vrt oz. vsak na svojem koncu, ker je prezahtevno razmišljati o tem, kaj misli drugi. Skušnjava je torej tu. O tem se zelo nevsiljivo pogovorimo. Preberemo zgodbo (ptičar, dve kitari ali dva volka) in se pogovorimo o tem, kje vidimo skušnjave, kdaj jim podležemo in kako potem stvari potekajo. Mladi skušajo v parih naštetih čim več skušnjav, ki jih obdajajo. Vsako skušnjava napišejo na svoj listek. (Lahko potem izberejo eno in na čim bolj ustvarjalen način naredijo reklamo, ki opozarja na nevarnost skušnjave. O reklamah se pogovorimo in ugotovimo, kdo nas s takimi 'reklamami' v življenju opozarja pred nevarnostmi.)

Oznanilo: Voditelj prebere odlomek o Jezusovih skušnjavah, Lk 4,1-13. Že pred tem je napisal tri Jezusove skušnjave, vsako na svoj trak papirja; pojasni jih in se o njih z mladimi pogovori.

- Iz kamna kruh – brez prizadevanja do uspeha.
- Vse ti dam, če me častiš – užitki, ki obljublajo vse kraljestvo sveta.
- Vrzi se dol – želja po pomembnosti in senzaciji (težko je biti drugačen).

Skušnjave, ki so jih napisali na listke, postavijo ob napis, ki predstavlja eno od področij skušnjav. Ob tem se nekoliko pogovorimo.

Z mladimi lahko preberete zgodbo iz življenja svetega Frančiška Asiškega.

Sklep: Bodi pozoren na skušnjave, s katerimi se vsak dan srečuješ. Zvečer si izprašaj vest. Ko boš v dvomu, ali si skušnjavi podlegel ali pa ko ji boš popustil, preberi odlomek današnje kateheze.

Molitve: Razdelimo svečke. Zmolimo tako, da vsak izrazi prošnjo, katere skušnjave naj ga Gospod obvaruje. Ko pove prošnjo, svečko odloži k sklopu skušnjav, kamor čuti, da njegova prošnja sodi. Lahko dodamo še molitev:

Imej oblast nad menoj

Gospod, od tebe prihaja vse, kar je dobro.

Imej oblast nad menoj,

nad mojimi mislimi, da bom mislil, kar je dobro;
nad mojimi očmi, da bom gledal, kar je dobro,
nad mojimi ušesi, da bom poslušal, kar je dobro;
nad mojimi usti, da bom govoril, kar je dobro
nad mojimi čustvi, da bom čutil, kar je dobro;
nad mojim srcem, da bom ljubil, kar je dobro;
nad mojimi rokami, da bom delal, kar je dobro;
nad mojimi nogami, da bom hodil po dobri poti.

Prevzemi oblast nad menoj,

da bom dober.

Prevzemi oblast

nad svetom, naj dobro zmaguje (Rotzetter, 1994, str. 73).

3. Vprašanja

- Pripoveduj, kako je hudič skušal Jezusa, ko je bil v puščavi in kako Jezus odvrne hudiča? (Lk 4,1-13) »Če si Božji Sin, reci temu kamnu, naj postane kruh.« Jezus mu je odgovoril: »Pisano je: Človek naj ne živi samo od kruha.« »Tebi bom dal vso to oblast in njihovo slavo, kajti meni je izročena in jo dam, komur hočem. Če torej mene moliš, bo vsa tvoja.« Jezus mu je odgovoril: »Pisano je: Gospoda, svojega Boga, môli in njemu samemu služi!« »Če si Božji Sin, se vrzi od tukaj dol; kajti pisano je: Svojim angelom bo zate zapovedoval, da te obvarujejo in: Na rokah te bodo nosili, da z nogo ne zadeneš ob kamen.« Jezus mu je odgovoril: »Rečeno je: Ne preizkušaj Gospoda, svojega Boga!«
- Razloži Jezusove skušnjave!
Iz kamna kruh – brez prizadevanja do uspeha.
Vse ti dam, če me častiš – užitki, ki obljublajo vse kraljestvo sveta.
Vrzi se dol – želja po pomembnosti in senzaciji (težko je biti drugačen).

V razmislek:

- S katerimi skušnjavami se danes mladi še posebej srečujete?
- Kako se lahko skušnjavam upreš?

4. Priloga:

Dve kitari

Že je kazalo, da novi zabavni ansambel ne bo žel uspeha, ko je nekega večera nekdo iz občinstva rekel, da je potrebno uglasti kitare. Nasvet je bil dober. Vse kitare so bile namreč kupljene iz druge roke in so ležale v vlažnih in zaprašenih prostorih. Prek malih oglasov so iskali uglaševalca in delo zaupali najcenejšemu. Prav kmalu je prišel in se vneto lotil dela. V roke je vzel prvo kitaro in začel vleči ter napenjati strune. "Au, au, joj, au," je stokala nesrečna žrtev. Ko so druge kitare slišale in videle, kaj se dogaja, so se prestrašile. Ena izmed njih je zašepetala prijateljicam: "Samo pogledajte ga, sadista. Zdi se, da uživa pri mučenju drugih." Vse kitare so bile prežete s strahom, a se uglaševalec za to ni zmenil, ampak je odločno in brez usmiljenja nadaljeval delo. Adolfa, najmanjša kitara, je napol skrita pod blazino v najbolj oddaljenem kotu otrpnila od strahu in se na vso moč trudila, da se ne bi premaknila: "O Bog, naj me ta človek ne najde! Reši me najhujšega mučenja in naredila bom, karkoli boš rekel!" Očitno je bila njena molitev uslišana. Uglaševalec je ni opazil, ker je negibno ležala pod blazino. "O Bog, hvala ti, da si mi to prihranil!" se je zadihano zahvaljevala mala kitara. Zvečer so prišli glasbeniki vadit. Začeli so in bili so navdušeni: "Kitare so fantastične! Komaj sem verjel, da bi lahko kdaj tako dobro zvene." Seveda so bile kitare zelo počaščene in ponosne same nase. Potem je ena od kitar opazila Adolfo, ki je kukala izpod blazine. Brž ko so zazvene njene strune, so začeli vsi stokati, nato pa se smejati: "Kakšna raglja! Resnično pravi 'fušar'." "Vsaj nocoj jo bomo pustili kar tukaj." Pobrali so druge kitare in odšli po stopnicah ter pustili malo kitaro samo. Žalostna je začela jokati: "Nihče me ne mara. Nekoristna sem."

Ptičar

Ptičar je spretno postavil svojo mrežo s hrano in ob njej umetnega ptiča, ki je znal peti. Ptiči v soseščini, ki so slišali vabljivo petje, so prileteli k njemu in rekli: »Koliko hrane! In kako lepo nas vabijo na pojedino. Izkoristimo priliko in se pošteno najejmo!« Komaj so se začeli gostiti, je že padla mreža. Ptiči so zgubili prostost in življenje. Samo eden je ostal živ, kajti ni nasedel vabi. Umetni ptič ga je začudeno vprašal: »Zakaj ne prideš blizu? Od kod ti modrost, da nisi nasedel ptičarju?« »Od mojega očeta. Pogosto me je namreč svaril: Moj sin, če ti kdo pokaže velik lahko dosegljiv dobiček, se pazi! Največkrat je v ozadju prevara.«

4. Odrini na globoko

1. Priprava na katehezo

»Poklicani smo, da postajamo vedno boljši in povezani z Bogom, da se odločimo za Bogu posvečeno ali zakonsko življenje in se preživljamo z nekim poklicem.«

Darovi, ki mi jih je Bog dal, že nakazujejo na to, da sem v življenje poklican z nekim namenom. Moje mesto v svetu ni enako mestu mojega prijatelja. S svojimi talenti sem poklican, da izpolnim svojo nalogo.

Temeljna poklicanost je gotovo biti človek. Razviti svojo človeškost v čim večji meri – svoje sposobnosti, moralno držo, duhovno podobo.

Kot kristjan sem s krstom poklican, da dobim svoje mesto tudi v občestvu – Cerkvi.

Naslednja poklicanost je v zakonski ali samski stan. Odgovorna izbira partnerja je moja temeljna poklicanost.

Moj sopotnik pa je tudi Jezus. Tako kot učence nekdanj, kliče med nami tudi danes fante in dekleta v duhovniški stan.

Šele zadnja poklicanost je konkreten poklic. Ta naj zraste na zvestem odgovarjanju na prejšnje klice. Za našo srečo je še posebej pomembno, da smo zvesti klicu k človečnosti, h krstnemu poklicu in temeljni poklicanosti v zakonsko ali samsko življenje. Samo delo, ki ga potem opravljamo, je sicer pomembno, vendar smo lahko srečni, tudi če ne moremo opravljati prav tistega poklica, ki bi ga radi. Seveda če smo prej odgovorili na božji klic z vso odgovornostjo.

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, da sem poklican.

doživljajski cilj: Začutiti lepoto odločitve za višji ideal.

dejavnostni cilj: Biti pozoren na klic: Odrini na globoko!

b. Vstopno mesto: Igramo se igro presedanja. Potem se pogovorimo o tem, kako so naša imena pomembna. Da za imenom stojimo mi, ne kdo drug. Nihče me ne more zamenjati, ko me nekdo pokliče. Ko sem poklican v življenje, že imam neko mesto v tem svetu. To je poklic. Pogovorimo se o temeljni poklicanosti.

c. Oznanilo: Vrzite mreže

*Ko je množica pritiskala nanj in poslušala Božjo besedo, on pa je stal ob Genezareškem jezeru, je zagledal dva čolna pri bregu; ribiči so pravkar stopili iz njiju in izpirali mreže. Stopil je v enega izmed čolnov, bil je Simonov, in Simona prosil, naj odrine malo od kraja. Sédel je in učil množico iz čolna. Ko pa je nehal govoriti, je rekel Simonu: »**Odrini na globoko in vrzite mreže za lov!**« Simon mu je odgovoril: »Učenik, vso noč smo se trudili, pa nismo nič ujeli, a na tvojo besedo bom vrgel mreže.« In ko so to storili, so zajeli veliko množino rib, tako da so se jim mreže začele trgati.*

*Pomignili so tovarišem v drugem čolnu, naj jim pridejo pomagat. Prišli so in napolnili oba čolna, tako da sta se začela potapljati. Ko je Simon Peter to videl, je padel Jezusu pred noge in rekel: »Pojdi od mene, Gospod, ker sem grešen človek!« Nad ulovom rib, ki so jih zajeli, je osupnil on in vsi, ki so bili z njim, prav tako pa tudi Jakob in Janez, Zebedejeva sinova, ki sta bila Simonova družabnika. Tedaj je Jezus rekel Simonu: »Ne boj se! **Odslej boš lovil ljudi.**« In ko so potegnili čolna na kopno, **so pustili vse in šli za njim.** (Lk 5,1-11)*

č. Zgledi, film, knjiga: Zgodba o Manekenki (v prilogi).

Zgodba iz življenja Edith Stein.

Edith Stein se je rodila 12. oktobra 1891 v Wroclawu, v judovski družini. V mladosti je izgubila vero in celo rekla: »Molitvi sem se odpovedala zavestno in po lastni volji.« Ko še ni dopolnila petnajst let, se je imela za neverno in se za takšno tudi razglašala. Zapustila je judovsko vero in se

poglabljala v filozofijo, iz katere je tudi naredila doktorat. Med 1. svetovno vojno se je javila kot prostovoljka pri Rdečem križu. Tam sta jo pretresli drža in vera žene, ki ji je v boju umrl mož. Od takrat je začela vedro, a hkrati intenzivno iskati resnico. Njeno iskanje je prišlo do vrhunca, ko ji je pot prekrizal življenjepis sv. Terezije Avilske. V njem je našla, kar je iskala in zahrepenela je po tem, da bi postala katoličanka. Edith Stein se je tako enaintridesetletna spreobrnila in se dala krstiti.

d. Simbol: školjka.

e. Molitev: pesem Školjke (Odrini na globoko) (Šušteršič, M. 2001, str. 43).

g. Interakcijska igra: Klicanje imena (en stol je prazen; tisti, ki ima na desni prazen stol, kliče ime nekoga, ki sedi v krogu; eden od udeležencev je na sredini in skuša zasesti prazen stol prej, preden je drugi poklican)

h. Pripomočki: listki, papir za plakat, pisala.

2. Izvedba kateheze

Opravljen dejavnost: S katerimi skušnjavami sem se srečeval pretekli teden. Kako sem zvečer pred spanjem opravil izpraševanje vesti? Sem, ko sem bil v dvomu, ali sem podlegel skušnjavi, ali pa ko bom vedel, da sem ji podlegel, prebral odlomek Lk 4,1-13?

Vstopno mesto: Igramo se igro predsedanja. Potem se pogovorimo o tem, kako so naša imena pomembna. Da za imenom stojimo mi, ne kdo drug. Nihče me ne more zamenjati, ko me nekdo pokliče.

Ko sem poklican v življenje, že imam neko mesto v tem svetu. To je poklic. Pogovorimo se o temeljni poklicanosti:

- človečnost,
- kristjan,
- zakonski ali samski stan,
- konkreten poklic.

Vsak sam ali v parih napiše čim več poklicev, ki jih pozna. K njim pripiše tri lastnosti, ki se mu zdijo pomembne za opravljanje tistega poklica. O tem se pogovorimo.

Nato vsak napiše na listek poklic, ki bi ga rad opravljal. Listke poberemo in vlečemo posamezen listek, ga preberemo in skupino vprašamo, naj ugame, kdo bi to bil.

Preberemo zgodbo o Manekenki in se o njej nekoliko pogovorimo. Poklicani smo, da gremo globlje. Skušamo izluščiti dve poti v življenju. V krog na sredini plakata pišemo tisto, kar opisuje odgovor na klic – odrini na globoko – okoli kroga pa vpisujemo življenje na površju.

Skupina naredi svoj plakat; vanj vpisujejo tisto, kar zanje velja za življenje na površini in odločitev za globino.

Oznanilo: Preberemo odlomek (Lk 5,1-11). Kot svoje učence nas Jezus danes vabi, da odrinemo na globoko, da se v vsakdanjem življenju odločamo za globino in se izogibamo vsemu, kar nas poplitvi. Ob glasbi vsak zapiše eno načelo, ki mu bo pomagalo, da se bo odločal za pravo pot.

Z mladimi lahko preberete zgodbo iz življenja Edith Stein.

Sklep: Premišluj, k čemu te Bog kliče in kako na ta klic odgovarjaš. Ko razmišljaš o svoji prihodnosti, pomisli na to, kaj od tebe pričakuje Bog.

Molitev:

pesem Školjke (Odrini na globoko)

Hodil sam povsod sem naokrog lahkih nog brez tebe.
Svet sem ljubil, skoraj nič se trudil, da bi te spoznal.
Tedaj si prišel ti, prišel ti, o moj Bog, z neba mi na pomoč,
ker videl si mojo slabotno moč in mi dejal:

*»Odrini na globoko, tam so školjke,
v njih odkril boš bisere drage.
Odrini na globoko, tam so školjke,
v njih odkril boš svoj zaklad.« (2x)*

Zdaj sem srečen, saj postal sem večer v tebi, o moj Bog.
Hvala ti za tiste težke dni, ko si ljubil me le ti.

Gospod, pridi z menoj, ko grem med nje,
ki si žele Božje ljubezni in miru, dejal bom vsakemu. *Ref*
(Šušteršič, M. 2001, str. 43).

3. Vprašanja

- S katerimi besedami je Jezus poklical prve učence? *Hodi za menoj.*
- Kako so se na Jezusov klic odzvali prvi učenci? *Učenci so pustili mreže in šli za Jezusom.*
- Katere so tri stopnje naše poklicanosti?
*Postajati vedno boljši in bolj povezan z Bogom,
odločitev za Bogu posvečeno ali zakonsko življenje,
vsakdanje delo – konkreten poklic.*

V razmislek:

- Kako nas Jezus danes kliče? Kako kliče tebe?
- Predstavi osebo, ki je z veseljem odgovorila na božji klic.

4. Rešitve

Kaj je bil Peter po poklicu? *Peter je bil po poklicu ribič.*

V kaj ga je Jezus poklical? *Jezus ga je poklical v oznanjevanje, služenje, ...*

Kakšna je bila njegova služba na začetku? *Sprva je lovil ribe.*

Kako je kot apostol služil Jezusu? *Hodil je za njim, oznanjal evangelij, ozdravljaj ljudi, delil zakramente, zanj je umrl na križu.*

Evangelij spreminja pogled na poklic in službo.

Nad črtice napiši, v kaj se spremeni:

poklic – poklicanost

služba – služenje.

5. Priloga (Zgodba o Manekenki)

Constance Coxon, ameriška manekenka, je imela pred seboj čudovito prihodnost. Prišla je že na naslovnice velikih revij. Potem pa je Nekdo posegel v njeno življenje...

Plaho dekle. Kot je pripovedovala lani poleti v nemškem mestu Altoetting na srečanju pred pariškim svetovnim dnevom mladih, se je rodila v Arizoni v katoliški družini s petimi otroki. Bila je čisto običajna, nekoliko boječe dekle. Rada je igrala tenis, odbojko. Se posebej pa je bila navdušena nad konji.

Življenjska pot se ji je hitro začela vzpenjati v gimnaziji, ko je obiskovala šolo za manekenke. Po dveh tednih so jo vprašali, ali bi sodelovala na modni reviji. Petkrat je nastopila in to je bil začetek njene manekenske kariere. Ker je bilo v Loš Angelesu na trgu več možnosti za manekenke, se je tam vpisala na fakulteto.

Tokio. Že po dveh mesecih so ji ponudili, da bi kot manekenka za skoraj dva meseca odšla na delo v Tokio, tako kot prijateljica, ki je tam v šestih tednih zaslužila 40.000 dolarjev. S tem denarjem bi si lahko plačala vse šolanje, si je mislila. Toda v Tokiu je bilo grozno, dela zanjo ni bilo. Bila je previsoka, da bi si lahko oblekla katero od japonskih znamk.

Milano. Versace. Ko se je na hitro vrnila, ni hotela takoj nazaj v šolo. Povabili so jo v Milano. Tam je bilo bistveno drugače: naročil ni manjkalo. Prvo je prišlo od švicarske revije Anabel, njen drugi »posel« pa so bile fotografije za reklamo za šampanjec. Po polletnem bivanju v Italiji jo je pot vodila še marsikam: v New York, Pariz, Miami, Los Angeles, San Francisco, Nemčijo. »Delala sem za Chanel in nekajkrat tudi za Versaceja in Valentina. Takrat sem imela vse, kar sem si želela.«

Življenje manekenke. Kot pravi, je tako življenje noro: ob petih zjutraj moraš biti že našminkan, delaš dve uri in potem čakaš do poznega popoldneva na pravo sončno svetlobo. Delaš spet nekaj ur, in to je vse. Bolj ali manj dolgočasno. Hkrati pa vsi govorijo: »Vau, ti si znana manekenka, super...«

»Imela sem avto, fanta, svoje stanovanje, a sem izgubljala vero,« pripoveduje. »Ko sem bila majhna, sem hodila ob nedeljah k maši, včasih sem molila rožni venec. Preden sem šla spat, sem vedno molila k Bogu Očetu. Ko sem odrasčala, je bilo to, kadar sem bila v težavah, - npr. ko sem imela rada kakega fanta, on pa se za to ni menil, - velika pomoč. Boga sem vpraševala: »Kaj pa ti misliš?« Vedno mi je pokazal, kaj naj storim. Ko sem se na primer s kom

prepirala, mi je dejal: »Bodi ponižnejša /ljubezniva.«

Praznina. »Kot manekenka sem nehala moliti. Morda še enkrat na teden, če sem res imela čas, a največkrat sem bila utrujena, zvečer sem s kom šla ven ... A sčasoma sem v sebi začutila razliko: bila sem prazna, zelo osamljena, čeprav je bilo vedno veliko ljudi okoli mene. Bila sem zelo negativno razpoložena in skeptična. Biti manekenka pomeni biti v hudi tekmi z drugimi. Vedno se sprašuješ, ali res lahko komu zaupaš, ali te imajo radi zaradi zunanje podobe ali zaradi tebe.«

Sreča. »Nekega večera sem ugotovila: če izgubljam Boga za to, da sem na naslovnici revije Vogue, se to ne splača. Bilo pa me je strah,

bilo me je strah iti domov, spet hoditi v šolo. Vendarle sem spet začela hoditi v cerkev, tudi med tednom in tako sem postala vedno bolj dejavna v veri. In neverjetno, postajala sem vedno srečnejša.«

Duša. Constance je začela študirati psihologijo. Čudno se ji je zdelo, da pri štiritletnem študiju, ki si ga je izbrala zato, ker je vedela, da ne bo mogla zares pomagati ljudem, če bo ostala le pri materialnih stvareh, ni niti enkrat slišala, da ima človek dušo. »Učila sem se, da je človek kot inteligentna žival,« pravi.

Takrat je uteho za svojo dušo začela iskati drugje, na duhovnih vajah, saj je do takrat odgovore na svoja najpomembnejša vprašanja našla v Cerkvi. Tri dni tišine. Odkrila je, da

se mora začeti odločati, razločevati - poslušati Boga in mu pustiti, da on odloča zanjo. »Če verujete, lahko prosite Boga, in vam pokaže, česa si želi za vaše življenje,« je prepričana. Na duhovnih vajah je prvič slišala, da je bila v Božji misli, še preden je živela. In da se je, ko je Bog mislil nanjo, vanjo zaljubil. In ker jo je ljubil, jo je ustvaril. In ko jo je ustvaril, ji je dal načrt za življenje. »Ta načrt se imenuje Božja volja v mojem življenju. Če izpolnujem Božjo voljo, ne bom dosegla le lastne večne rešitve, ampak odrešenje ljudi, ki jih je Bog položil v moje roke. Tako sem razumela, da je na meni velika odgovornost. Bog se je res dotaknil mojega življenja. Čutila sem, da Bog hoče še nekaj več za moje življenje.«

Klic. Doma je po videokaseti o materi Tereziji, ki ji jo je podarila mama, spoznala še nekaj. Mati Terezija na začetku pravi, da ženska, ki jo Bog kliče, to ve. Ne ve sicer, kako bi to izrazila, a ve, da Bog kliče. »In moje srce je začelo vriskati. Ampak nisem vedela, kaj naj to pomeni: takrat sem imela fanta, hotela sem se poročiti, a sem začutila: Kristus. Kot da mi je govoril: Potrebujem tvojo pomoč, duše umirajo ... Kaj storiti ob takšni ponudbi?«

Ker je vedela, da je pomembnejše od tega, da iščeš, kaj, kdaj in kje Bog hoče, to, da spoznaš, komu želiš slediti, je šest tednov preživela na duhovnih vajah. »Začutila sem, da me Bog vabi, da mu izročim svoje življenje. Opazila sem, da se Bogu mudi. Koliko ljudi ne pozna Boga, čeprav je on vsakogar ustvaril! Ljudje umirajo zaradi lakote in še toliko problemov je ...

Vedela sem, da katoličani nismo njegovi kanali, kot bi morali biti. Potrebuje svete katoličane, apostole. Potrebuje roke, noge, ustnice, s katerimi bi govoril. Potrebuje nas. Z vsem tem sem rekla Kristusu: da, vse življenje bi rada služila Bogu, Kristusu. Povem vam: Iz vsega dobrega lahko nekaj naredi, iz talentov, pa tudi 'ne-talentov'. Saj veste, kako boječa sem bila kot otrok: mami sem se skrivala za krilo.«

Danes Constance pomaga pri oznanjevanju evangelija po svetu, predvsem v vzhodni Evropi. Če ima Bog nalogo za vas,« zatrjuje, »vam bo podaril tudi milost za to, da jo boste izpolnili.«

5. Biti zavrnen

1. Priprava na katehezo

»Jezus me vabi k drugačnosti, čeprav bi bil zaradi tega izločen.«

Če smo pozorni na evangeljski odlomek, ki govori o tem, da so Jezusa v Nazaretu zavrneli, bomo videli vso zapletenost takratnega trenutka. Bog ve, zakaj so sodobniki Jezusa takoj zavrneli? So hoteli zaščititi nauk, ki so mu bili zvesti; so se čutili ogrožene, ker nekdo govori drugače kot oni; niso videli na njem nič drugega razen predrznosti; jih je razjedala zavist, ker so v njem videli moč, ki je sami niso imeli ... Trenutek je bil zapleten.

Kako morem danes vedeti, ali sem zvest Kristus (sebi), ali ga izrivam iz svoje srede (postajam množica) – ko obsojam drugačne, ko ne prenesem kritike. Odgovor ni tako preprost. Še vedno ostaja vprašanje, zakaj Jezusa mnogi niso prepoznali. Po kakšnem ključu naj se ravnam, da ne bom povzročal krivice. Včasih nasprotujejo tudi nam, kaj je tisto, kar nam daje zavest, da smo na pravi poti – dober namen, vztrajno in nenasilno prizadevanje, iskanje Očetove volje?

Mladi so pred mnogimi ugankami. Naj jim pri tem srečanju pomagam razmišljati, da ni vseeno, kako se opredeljujejo. Lahko sem zvest sebi – ali pa sem suženj množice. Vedeti moram, zakaj ravnam tako in ne drugače, vedeti moram, da množica pogosto obsodi tudi nedolžnega ...

Naša družba pogosto deluje po logiki izločanja (na TV je oddaja "najšibkejši člen", kjer se šibkega izloči); nasprotno od krščanske perspektive skupnosti, kjer se najšibkejšemu posveča največ pozornosti.

Ne gre le za izločanje posameznika, ampak tudi skupin. Cerkev je pogosto deležna nasprotovanja in jo nekateri želijo izločiti. Dobro je, da se zavedamo, da se v ozadju pogosto skrivajo različni interesi. Če hočemo biti zvesti sebi, Bogu, se moramo vedno opredeljevati. To se večkrat izkaže kot postavljanje na eno ali drugo stran – biti izločen, ali izločati.

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, da je potrebna kritičnost do množičnega mnenja.

doživljajski cilj: Začutiti, kako pomembno je, da se v nekem trenutku prav opredelim – za ali proti.

dejavnostni cilj: Pozoren bom na to, kako se opredeljujem v družbi.

b. Vstopno mesto: Pogledamo risanko *Grdi raček*, ki govori o izkušnji izločitve. Spomni se dogodka, ko si tudi sam med vrstniki doživel nasprotovanje in očitjanja, ko si bil izločen, kakor so izločili grdega račka.

c. Oznanilo: Jezusa zavrnejo

Jezus je prišel v Nazaret, kjer je odraščal. V soboto je po svoji navadi šel v shodnico. Vstal je, da bi bral, in podali so mu zvitek preroka Izaija. Odvil je zvitek in našel mesto, kjer je bilo zapisano:

Duh Gospodov je nad menoj,

ker me je mazilil,

da prinesem blagovest ubogim.

Poslal me je, da oznanim jetnikom

prostost

in slepim vid,

da oznanim leto, ki je ljubo Gospodu.

Nato je zvitek zvil, ga vrnil služabniku in sédel. Oči vseh v shodnici so bile uprte vanj. In začel jim je govoriti: »Danes se je to Pismo izpolnilo, kakor ste slišali.« Vsi so zanj pričevali, čudili so se besedam milosti, ki so prihajale iz njegovih ust, in govorili: »Ali ni to Jožefov sin?« On pa jim je rekel: »Seveda mi boste povedali ta pregovor: »Zdravnik, ozdravi sebe.« Kar smo slišali, da se je zgodilo v Kafarnáumu, stôri tudi tukaj v domačem kraju.« In rekel je: »Resnično, povem vam:

Nobenega preroka ne sprejmejo v domačem kraju. Resnico vam govorim: Veliko vdov je bilo v Izraelu v Elijevih dneh, ko se je nebo zaprlo za tri leta in šest mesecev in je nastala huda lakota v

vsej deželi, toda Elija ni bil poslan k nobeni izmed njih razen k vdovi v Sarepto na Sidónskem. Tudi veliko gobavih je bilo v Izraelu v času preroka Elizeja, pa ni bil izmed njih očiščen nobeden razen Sirca Naamána.« Ko so to slišali, so vsi v shodnici pobesneli. Vstali so, ga vrgli iz mesta in odvedli na previs hriba, na katerem je bilo sezidano njihovo mesto, da bi ga pahnili v prepad. On pa je šel sredi med njimi in je hodil dalje. (Lk 4,16-30)

č. Zgledi, film, knjiga: risani film o Grdem račku (Najlepše Disneyjve pravljičice (2004). *Mali Hiavata, Grdi raček*. Ljubljana: Con film.)

Zgodba iz življenja Edith Stein.

V prejšnjem poglavju smo spoznali Edith Stein, ki je prihajala iz judovske družine. Prebiranje življenjepisa Terezije Avilske jo je privedlo do odločitve, da se je dala krstiti in postala katoličanka. Mama je zaradi te odločitve ni hotela več priznati za svojega otroka. Kljub temu je dvainštiridesetletna stopila v karmeličanski samostan in si izbrala ime Terezija Benedikta od Križa.

d. Simbol: črna račka.

e. Molitev: Jaz bi rad bil jaz (Rotzetter, 1994, str. 154).

f. Dejavnost: V medijih poiščem članek, v katerem nasprotujejo posamezniku ali Cerkvi. Prinesem ga na prihodnje srečanje. Doma pa se pogovorim, zakaj to nasprotovanje. Odgovorim si na vprašanje: kaj je v ozadju tega dogajanja?

g. Interakcijska igra: Igra vlog (Izločiti ali biti izločen).

h. Pripomočki: listi z vprašanji, videokaseta *Mali grdi raček* in videorekorder.

2. Izvedba kateheze

Opravljena dejavnost: Pogovorimo se o preteklem tednu, kako smo bili pozorni na Jezusov klic: Odrini na globoko? Kako sem mu skušal slediti. Ali sem kdaj prebral odlomek Lk 5,1-11?

Vstopno mesto: Pogledamo risanko *Mali grdi raček*, ki govori o izkušnji izločitve. Spomni se dogodka, ko si tudi sam med vrstniki doživel nasprotovanje in očitavanja, ko si bil izločen, kakor so izločili grdega račka. Če se komu zdi risanka preotročja, ali pa če želi stvar zastaviti drugače, predlagam interakcijsko igro, v kateri zaigrajo eno ali več podobnih situacij nasprotovanja ali izobčenja: v družini (Petra se vrne z duhovnih vaj, kjer se je odločila, da bo sodelovala v župniji in ob nedeljah redno hodila k maši. Starši nasprotujejo, bojijo se, da pretirava, da ni normalna, da bo šla v samostan ...), med prijatelji (Tim se med odmorom/na praznovanju rojstnega dneva znajde med sošolci, ki bi radi skupaj enega "skadili". Ponudijo tudi njemu, on pa ...), v šoli (razred se odloči za kolektivno špricanje pouka, Gregorju pa se zadeva ne zdi upravičena iz zanj tehtnih razlogov, kaj se zgodi?...) in podobno. Po igri vlog naredimo refleksijo, kako se je nekdo počutil v posamezni vlogi - posameznika/množice, izločenega izločujočih.

Na plakat narišejo črnega račka in vanj vpišejo tisto, zaradi česar si danes lahko grdi raček. Okrog račka naredimo krog iz obsodb, ki letijo nanj.

Oznanilo: Potem preberemo odlomek: Jezusa v Nazaretu zavrnejo (Lk 4,16-30). Pogovorimo se o razlogih, ki jih imajo Jezusovi sodobniki, da so ga izrinili iz svoje srede in ga hoteli ubiti, na drugi strani pa razloge, ki jih ima Jezus za svoj nastop.

Skušamo odgovoriti na vprašanja:

- * Kaj je najpogostejši vzrok za nasprotovanje enemu izmed vaših vrstnikov in izločitev iz skupine?
- * Naštej nekaj primerov, ko se nasprotuje Cerkvi in najdi razloge, ki jih imajo nasprotniki za svoje početje, na drugi strani pa razloge, ki jih ima Cerkev.

* V različnih stališčih ni lahko presoditi, kaj je prav in kaj ne. Na kateri strani se največkrat znajdem? Obsojam druge, sem del množice, sem izločen? Po katerih načelih bi se ravnal npr. v primeru Jezusa? (Ne pozabi, če bi vedel o njem samo toliko, kolikor so vedeli njegovi sodobniki.)

Z mladimi lahko preberete zgodbo iz življenja Edith Stein.

Sklep: Odslej skušaj biti bolj pozoren na to, kaj se dogaja v ozadju nekaterih dogodkov. Ni vedno prav tisto, kar govori večina. Do prihodnjic se ustavi ob dogodku, v katerem nasprotujejo posamezniku ali Cerkvi. O njem se pogovori s prijatelji in s starši.

Molitev:

Jaz bi rad bil jaz

Jaz bi rad bil JAZ,
dobri Bog.
Jaz bi rad bil JAZ
tudi pri delu,
da se v njem uresničim.
Da se ne izgubim,
mi podaj svojo roko.

Jaz bi rad bil JAZ
tudi v prostem času,
da se v njem uresničim.
Da se ne zgubim,
mi podaj svojo roko.

Jaz bi rad bil JAZ
tudi v javnosti,

da se v njej uresničim.
Da se ne zgubim,
mi podaj svojo roko.

Jaz bi rad bil JAZ
tudi v Cerkvi,
da se v njej uresničim.
Da se ne izgubim,
mi podaj svojo roko.

Jaz bi rad bil JAZ
tudi v svetu,
da se v njem uresničim.
Da se ne zgubim,
mi podaj svojo roko
(Rotzetter, 1994, str. 154).

3. Vprašanja

- Ali je bil Jezus deležen nasprotovanja? Zakaj? *Jezus je bil že na začetku deležen nasprotovanja, ker je razmišljal drugače. Tudi v Nazaretu, kjer je doma, ga niso sprejeli.*
- Ali Jezus zaradi nasprotovanja spremeni svoje mišljenje in se podredi množici? *Ne.*

V razmislek:

- Kdaj se počutiš drugačnega – izločenega?
- Kaj je najpogostejši vzrok za nasprotovanje enemu izmed tvojih vrstnikov in izločitev iz skupine?
- Kako Jezusovemu sporočilu nasprotujejo danes? Navedi primer! *Tudi danes se ljudje norčujejo iz tega, kar je Jezus učil. Kritike je večkrat deležna tudi Cerkev, ker je zvesta Kristusu.*

6. Delajte dobro

1. Priprava na katehezo

»Ljubezen in odpuščanje nam prinašata mir.«

Vsakdanje življenje prinaša tudi neprijetna presenečenja. Ljudje okrog mene me včasih zelo prizadenejo. Nekateri, ne da bi to vedeli, drugi se morda maščujejo, tretji to naredijo iz zavisti ali ranjenosti. Kaj naj storim? Jezus pravi, da sem dolžan ljubiti tudi sovražnike. Kako naj pri tem uspem? Če drugega ne, potrebujem vsaj motiv. Zakaj naj odpustim, zakaj naj ljubim tiste, ki me sovražijo?

Prvi razlog vidim v tem, da mi Bog vztrajno odpušča. Ljubi me kljub temu, da mu včasih s svojim obnašanjem prizadenem hude rane. Bog mi odpušča, čeprav mu sam večkrat zamerim, da ne dela po mojih načrtih. Božje vztrajanje v odpuščanju je lahko spodbuda, da tudi sam odpuščam.

Drugi razlog, da vztrajam v ljubezni, je v tem, da smo mirni le takrat, ko odpuščamo. Jezus ve, da bomo mirni le, če bomo vztrajali v ljubezni do vseh. Pravzaprav tudi vsakdo od nas ve, da je nemiren, če nosi v sebi sovraštvo. Sovraštvo nima konca. Razjeda nas, uničuje odnose, uničuje mene in moje veselje. Če ne zaradi Božje ljubezni, naj torej odpuščam in ljubim tudi sovražnike zato, ker samo v ljubezni lahko najdem mir.

Tretji razlog za odpuščanje in ljubezen pa je v tem, da tudi sam včasih ne ljubim, ampak druge prizadenem. Če mi drugi takrat ne bi odpustil, bi se najin odnos porušil, tega pa si gotovo ne želim. Kar želim sebi, naj storim tudi drugim. Ta izkušnja me vabi, naj vztrajam v odpuščanju, naj vztrajam v ljubezni.

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, po katerih načelih se ravnam do ljudi.

doživljajski cilj: Začutiti, da samo ljubezen in odpuščanje prinašata mir.

dejavnostni cilj: Biti pozoren na svoje odnose: ali ljubim tudi tiste, ki mi naredijo kaj slabega.

b. Vstopno mesto:

Lefèvre, P. (1995). *Življenje nas uči*, Celje: Mohorjeva družba, s. 70 (Zakaj Bog to dopušča?).

Zakaj Bog to dopušča?

Ameriški elektrotehnik Max Ellerbusch pripoveduje zgodbo iz svojega življenja: V petek pred božičem je nenadoma zazvonil telefon. Glas na drugi strani žice mi je sporočil, da je našega petletnega sina Craiga povozil avto.

Zgodilo se je pred šolo. Avto je tako pridirjal, da ga nihče ni opazil. Otrok je umrl še isto popoldne v bolnišnici. Z ženo Grace sva se s klinike vračala domov po božično razsvetljenih ulicah. Preprosto nisva mogla dojeti, kaj se je zgodilo. Šele zvečer, ko sem šel mimo prazne posteljice, sem se zavedel resnice. Nenadoma so me oblile solze, ne le zaradi prazne posteljice, marveč zaradi praznine in nesmiselnosti življenja nasploh. Če tako življenje lahko ugasne v eni minuti, potem življenje samo nima nobenega smisla, vera v Boga pa je samoprevara.

Naslednjega jutra sta moj brezup in nemoč našla tarčo: v meni se je zbudilo divje sovraštvo do človeka, ki nama je to storil! Medtem ga je policija že aretirala v Tennesseeju. Ime mu je bilo George Williams in je imel šele petnajst let, izhajal je iz porušene družine.

Poklical sem našega odvetnika in ga prosil, naj Williamsa obtoži v največji možni meri. »Skušajte doseči, da ga bodo obravnavali kot odraslega. Sodišča za mladoletnike niso dovolj stroga!«

V takem razpoloženju sem tekal po predsobi pred spalnico gor in dol ter si tiščal pesti ob senca.

Počutil sem se bedno, bil sem omotičen in obupno utrujen. »O Bog,« sem molil, »pokaži mi, zakaj se je moralo to zgoditi!«

In natanko v tistem trenutku, preden sem naredil naslednji korak, se je moje življenje spremenilo. V notranji svetlobi tega trenutka sem se nenadoma zavedel, da ima naše življenje en sam, edini, preprost cilj. Podobno je šolskemu letu, in v tem razredu se moramo naučiti samo ene lekcije: ljubezni.

»O Craig,« sem glasno razmišljal, »v svojih kratkih petih letih si se veliko naučil. Kako hitro si napredoval, kako hitro si bil prestavljen v naslednji razred!«

Pristopil sem k ženi, ki je topo gledala predse in ji dejal: »Nocoj Craigu nisva več potrebna. Toda nekdo drug naju potrebuje: George Williams. Saj je vendar božič. Morda v zaporu za mladoletnike ne bo nobenega darila zanj, če mu ga midva ne pošljeva.«

Grace mi je prisluhnila ter tiho in nepremično strmela vame. Nenadoma je bruhnila v jok.

»Da,« je rekla, »prav je tako. To je po Craigovi smrti prvo, kar je pravilno.«

In prav je bilo tako. Pokazalo se je, da je George inteligenčen, zmeden in osamljen mladenič, ki je prav tako potreboval očeta kot jaz sina. Dobil je najino božično darilo, njegova mati pa škatlo dobrih piškotov, ki jih je spekla Grace. Vložili smo prošnjo, naj ga izpustijo, kar se je čez nekaj dni res zgodilo. Naša hiša je postala njegov drugi dom.

Po pouku mi sedaj pomaga v delavnici in obeduje skupaj z nami pri mizi,- Diani, Michaeli in Ruth Carol pa je postal dober veliki brat.

c. Oznaniło: Ljubite tudi sovražnike

*»Vam pa, ki poslušate, pravim: Ljubite svoje sovražnike, delajte dobro tistim, ki vas sovražijo. Blagoslavlajte tiste, ki vas preklinjajo, in molite za tiste, ki grdo ravnajo z vami. Tistemu, ki te udari po enem licu, nastavi še drugo, in kdor ti hoče vzeti plašč, mu tudi obleke ne brani. Vsakemu, ki te prosi, dajaj, in če kdo vzame, kar je tvoje, ne zahtevaj nazaj. **In kakor hočete, da bi ljudje storili vam, storite vi njim.** Če ljubite tiste, ki ljubijo vas, kakšno priznanje vam gre? Saj tudi grešniki ljubijo tiste, ki njih ljubijo. Če namreč delate dobro tistim, ki delajo dobro vam, kakšno priznanje vam gre? Tudi grešniki delajo isto. In če posojate tistim, od katerih upate dobiti nazaj, kakšno priznanje vam gre? Tudi grešniki posojajo grešnikom, da prejmejo enako. **Vi pa ljubite svoje sovražnike.** Delajte dobro in posojajte, ne da bi za to kaj pričakovali. In vaše plačilo bo veliko in boste sinovi Najvišjega, kajti on je dober tudi do nehvaležnih in hudobnih. Bodite usmiljeni, kakor je usmiljen tudi vaš Oče!« (Lk 6,27-36)*

č. Zgledi, film, knjiga:

Zgodba iz življenja Edith Stein.

Terezija Benedikta od Križa je od leta 1933 živela v karmeličanskem samostanu. V juliju 1942 so nizozemski škofje obsodili preganjanje Judov. Iz maščevanja so nacisti v nedeljo, 2. avgusta, prijeli vse katoliške Jude, tudi Edith Stein. Čeprav so Nemci Jude preganjali, jih Edith ni nikoli sovražila. Globoko v svoji notranjosti je čutila Jezusov križ in z besedami »Ave Crux, spes unica! – Pozdravljen, križ, edino upanje!« šla v smrt. Umrla je v koncentracijskem taborišču v plinski celici v Auschwitzu.

d. Simbol: Kristus na križu z roko stegnjeno proti zemlji.

e. Molitev: Milost medsebojnega spoštovanja (Larrañaga, 1995, str. 64).

f. Dejavnost: Potrudil se bom, da v odnosih z ljudmi ne bom reagiral nepremišljeno. Tudi če me kdo prizadene ali mi je zoprno, se bom potrudil, da mu odpustim, da z ljubeznijo pristopam do njega.

h. Pripomočki: fotokopije zgodbe, listi, pisala.

2. Izvedba kateheze

Opravljen dejavnost: Pogovorimo se o tem, koliko smo bili v zadnjem času pozorni na dogajanja v naši okolici in družbi. Ali smo opazili kakšno nasprotovanje posamezniku ali Cerкви. Kako smo se na to odzvali.

Vstopno mesto: Preberem prvi del zgodbe, ki jo pripoveduje ameriški elektrotehnik. Nadaljevanje skušajo v petih minutah sestaviti sami v skupinah. Potem preberemo drugi del. Ugotovimo, koliko se je njihovo nadaljevanje ujemalo z zgodbo. Povabimo jih, da zgodbo spet nadaljujejo. Na koncu se pogovorimo o tem, zakaj so tako razmišljali.

Oznanilo: Z evangeljskim odlomkom bomo sklenili srečanje, tu pa bomo naredili refleksijo, kako pravzaprav reagiramo v težkih situacijah.

Ob glasbi voditelj povabi vse, da se zberejo in razmišljajo ob zastavljenem vprašanju. Vprašanja zastavlja postopoma. Ko je prvo odgovorjeno, zastavi drugo.

Kaj me najbolj prizadene in kdaj imam občutek, da me nekdo res sovraži? Na listek zelene barve vsak napiše, kaj ga najbolj prizadene.

Kako reagiram, kadar ne razmišljam oz. se ne obvladam? To napišem na listek rumene barve.

Kako čutim, da bi moral reagirati, pa napišem na listek rdeče barve.

Ko so vsi napisali odgovore, sledi podelitev. Iz listkov, ki jih bomo postopoma odlagali predse v sredino kroga, bo nastala neka oblika – kakšna bo, je stvar skupine – kakor bodo polagali predse, takšna bo nastala. Najprej odložijo odgovore na prvo vprašanje, potem na drugo in nazadnje na tretje. Če je srečanje zvečer, lahko delamo ob svečkah, da smo bolj zbrani.

Z mladimi lahko pred sklepom preberete zgodbo iz življenja Edith Stein.

Sklep: Premišljeno preberi evangeljski odlomek. Izberi misel, ki se te je najbolj dotaknila. Skušaj biti pozoren na svoje odnose in se tudi v težkih trenutkih potrujdi, da boš takšen, kot te uči Jezus v evangeliju.

Molitev:

Milost medsebojnega spoštovanja

Jezus Kristus, naš Gospod in brat.
Vstavi ključavnico v vrata našega srca,
da ne bomo o nikomer slabo mislili,
da ne bomo že vnaprej obsojali,
da ne bomo nerazpoloženi,
da ne bomo slabo domnevali in razlagali slabo,
da ne bomo vlamljali v svetišče namenov.
Gospod Jezus, zedinjujoča vez našega bratstva.
Zapečati naša usta, da ne bo prišlo iz njih
nobeno godrnjanje
ali neugodna razlaga,
da bomo do groba molčali o tem, kar nam kdo
zaupa,

ali o nerodnostih, ki jih opazimo, v zavesti,
da je prava in resnična ljubezen v tem, da
molčimo.

Posěj rahločutnost v našo notranjost.

Daj nam duha resnične ljubeznivosti,
da bomo drug drugega spoštovali,
kakor bi spoštovali Tebe.

Daj nam hkrati pravo modrost,
da bomo primerno združevali to ljubeznivost
z bratskim zaupanjem.

Gospod Jezus Kristus,
daj nam milost,
da se bomo med seboj spoštovali.
Amen (Larrañaga, 1995, str. 64).

3. Vprašanja

- Katera je Jezusova največja zapoved? *Ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem, vso dušo in vso močjo in svojega bližnjega kakor samega sebe.*
- Kako se Jezus vede do tistih, ki ga preganjajo? K čemu nas spodbuja? *Jezus pravi, naj ljubimo svoje sovražnike in zanje molimo. Jezus prosi za tiste, ki ga preganjajo in celo za tiste, ki ga umorijo.*

V razmislek:

- Kaj te najbolj prizadene in kdaj imaš občutek, da te nekdo sovraži?
- Kaj narediš, če ti kdo povzroči krivico? Kako reagiraš, kadar ne razmišljaš oz. se ne obvladaš?
- Zakaj naj bi ljubil tudi sovražnike?

7. Božje otroštvo

1. Priprava na katehezo

»Če sodelujemo z milostjo sv. krsta, se moremo po drugih zakramentih in molitvi vedno bolj veseliti življenja.«

Krst je zakrament, s katerim me Bog na poseben način vzame v svoj dom kot sina oz. hčer. Tako kot se je razveselil Jezusa, svojega sina po 'krvi', se veseli tudi nas. Kateheza naj skuša zbuditi to veselje, da imamo po krstu čudovitega Očeta, ki se nas vedno veseli, tudi v naših grehah in napakah. S krstom smo postali tudi bratje in sestre v Kristusovi Cerkvi. Zato je krst dogodek celotne župnije. Vsi se veselimo novega življenja med nami.

Kljub temu velikemu daru pa krst ostaja dar, ki je lahko popolnoma neuporaben, če se ob njem ne ustavimo in ga ne 'uporabimo'. Z zavestjo krsta moramo živeti. Krst je božja milost, s katero lahko premagujemo zlo, ki je v nas oz. ki nas obdaja. Sodelovati s krstno milostjo, s tem darom, pomeni: boriti se za dobro. Zato po krstu prejmemo še druge zakramente, ki so nam v pomoč: sv. obhajilo, sv. spoved, sv. birma, bolniško maziljenje, zakoncem pa sv. zakon. Z zakramenti in molitvijo lahko živimo božje sinovstvo in se skupaj z Bogom tudi mi veselimo svojega življenja.

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, da Bog daje zakramente v pomoč, potrebno je sodelovanje;

doživljajski cilj: Začutiti pomen in potrebnost zakramentov in molitve;

dejavnostni cilj: Vsak dan z molitvijo in živeti v zavesti krsta.

b. Vstopno mesto: Gremo v cerkev in si ogledamo krstni kamen. So že bili kdaj pri krstu kakega otroka? Naj pripovedujejo.

c. Oznanilo:

Krst, dar in naročilo

Jezusov krst

*Ko je vse ljudstvo prejelo krst in je bil **tudi Jezus krščen** ter je molil, se je odprlo nebo. Sveti Duh je prišel nadenj v telesni podobi kakor golob in zaslišal se je glas iz neba: »**Ti si moj ljubljeni Sin, nad teboj imam veselje.**« (Lk 3,21-22)*

Jezus pooblasti učence

Enajst učencev se je odpravilo v Galilejo na goro, kamor jim je Jezus naročil. Ko so ga zagledali, so se mu do tal priklonili, nekateri pa so dvomili. Jezus je pristopil in jim spregovoril: »Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Pojdite torej in naredite vse narode za moje učence. Krščujte jih v ime Očeta in Sina in Svetega Duha in učite jih izpolnjevati vse, kar koli sem vam zapovedal! In glejte: jaz sem z vami vse dni do konca sveta.« (Mt 28,16-20)

č. Zgledi, film, knjiga: (postavitev vitezov, kraljev ipd.)

Zgodba iz življenja svetega Vincencija Pavelskega

Vincencij Pavelski se je rodil leta 1581 v kraju Pouy, danes Saint-Vincent-de-Paul, v jugozahodni Franciji. Bil je bistre glave, zato ga je oče 14-letnega poslal v šole. Stopil je na pot duhovništva. V tistih časih je bil duhovniški poklic pri kmečkem prebivalstvu zelo cenjen, saj je bil vir dobrega zaslužka. Tudi mladi Vincencij na začetku svoje poti ni imel drugega cilja, kot hitro priti do dobrega zaslužka in pomagati domačim. Pet ali šest let po odhodu od doma je prejel mašniško posvečenje. Od mame je podedoval čut za delo in ljubezen do ubogih, od očeta pa zdravo kmečko modrost. Tako je od doma nesel popotnico lepih navad. Tudi pozneje, ko je spoznal, da je njegovo poslanstvo pomagati ubogim, je navdihe iskal pri svoji materi, ki jo je imel zelo rad. Zaradi te lepe

vezi je dobro poznal ženski svet, kar mu je pomagalo pri ustanovitvi bratovščine gospa krščanske ljubezni.

d. Simbol: voda

e. Molitev: Krstni obrednik, (1979). str, 44.

f. Dejavnost: Ko se bom zvečer pokrižal in molil večerno molitev, se bom vprašal, katerega volka iz zgodbe sem hranil in kako.

h. Pripomočki: krstni obrednik

2. Izvedba kateheze

Opravljen dejavnost: Pogovorimo se o tem, koliko nam je uspelo, da v odnosih z ljudmi nismo reagirali nepremišljeno. Ali sem uspel odpustiti in z ljubeznijo pristopiti k nekomu, ki me je prizadel ali mi je bil zoprn?

Vstopno mesto: Gremo v cerkev in si ogledamo krstni kamen. Vprašamo jih, ali so že bili kdaj pri krstu kakega otroka. Naj pripovedujejo. Skušajo navesti potek obreda. Kateri deli in kakšen pomen imajo? Ker v smrtni nevarnosti ali če ni druge možnosti krsti tudi laik, preberemo obred, kot da gre za krst. Vrnemo se v učilnico in se pogovorimo o pomenu krsta ob tejle zgodbi:

Dva volka (interno gradivo)

Stari mož je učil svoje vnuke o življenju.

Rekel jim je:

"V meni se bije boj, strašen boj med dvema volkovoma.

En volk predstavlja jezo, nevoščljivost, lakomnost, opravljanje, zamero, laž, prevzetnost, tekmovalnost, napuh in sebičnost.

Drugi predstavlja veselje, mir, ljubezen, veselje, iskrenost, skromnost, prijaznost, prijateljstvo, dobroto, resnico, sočutje in zaupanje.

Takšen boj se dogaja v vsakem od nas."

Zamislili so se za trenutek in potem je eden izmed otrok vprašal dedka:

"Kateri volk bo zmagal?"

Stari mož je odgovoril:

"Tisti, ki ga hraniš."

Krst je podoben semenu. Če ga ne vseješ, ni nič, pa tudi če ga vseješ in ne neguješ, še ni dosti. Kaj je nega za rast tega semena? S čim naj hranim dobrega volka? S čim naj hranim seme, da bo dobro raslo in slabo usahnilo? Molitev in zakramenti so bistveni del moje osebne rasti. Kako je z mojo molitvijo in obhajanjem zakramentov? Pol skupine zaigra hudobnega volka, pol dobrega!

Oznanilo:

*Ko je vse ljudstvo prejelo krst in je bil **tudi Jezus krščen** ter je molil, se je odprlo nebo. Sveti Duh je prišel nadenj v telesni podobi kakor golob in zaslišal se je glas iz neba: »**Ti si moj ljubljeni Sin, nad teboj imam veselje.**« S tem, da je Jezus pristopil h krstu, je pokazal solidarnost, da nam je enak v boju med dobrim in zlim, da se bo tudi on boril s skušnjavami. Pokazal nam je, da nas razume. Bog se nas veseli in nam želi dobro. Zato je krščenje naročil tudi svojim učencem: »**Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Pojdite torej in naredite vse narode za moje učence. Krščujte jih v ime Očeta in Sina in Svetega Duha in učite jih izpolnjevati vse, kar koli sem vam zapovedal! In glejte: jaz sem z vami vse dni do konca sveta.**«*

Krst sam brez našega sodelovanja ne more biti učinkovit. Bog nas vabi, da sodelujemo z darom, ki smo ga prejeli.

Z mladimi lahko pred sklepom preberete zgodbo iz življenja svetega Vincencija Pavelskega.

Sklep: *Zvečer zmoli molitev izpovedi vere in odpovedi hudemu duhu ter premisli, kako si se v zadnjem času odločal za Boga in zavračal hudega duha.*

Molitev:

Izpoved vere in odpoved hudemu duhu (iz krstnega obrednika)

Z velikonočno skrivnostjo smo
po krstu pokopani s Kristusom v smrt,
da bi z njim živeli božje življenje.
Zato obnavljamo obljube svetega krsta,
s katerimi smo se nekoč odpovedali
hudemu duhu in njegovim delom in obljubili,
da bomo Bogu služili v sveti katoliški Cerkvi.

Odpovejmo se hudemu duhu, zato odgovorimo z besedo: *Se odpovem!*

Se odpoveš grehu, da boš živel v svobodi božjih otrok?

Se odpoveš zapeljivosti zla, da bi ti ne gospodoval greh?

Se odpoveš hudemu duhu, ki je začetnik in vzrok greha?

Izpovejmo vero z besedo: *Verujem!*

Veruješ v Boga Očeta, vsemogočnega, stvarnika nebes in zemlje?

Veruješ v Jezusa Kristusa, njegovega edinega Sina, našega Gospoda, ki je bil rojen iz Device Marije, umrl in bil v grob položen, vstal od mrtvih in je sedaj v božji slavi?

Veruješ v Svetega Duha, v sveto katoliško Cerkev, občestvo svetnikov, odpuščanje grehov, naše vstajenje in večno življenje?

Vsemogočni Bog, Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa,
nas je prerodil iz vode in Svetega Duha in nam podelil odpuščanje grehov.

Naj nas varuje s svojo milostjo v Jezus Kristusu, našem Gospodu, za večno življenje (Krstni obrednik, (1979). str, 44).

3. Vprašanja

- Kdo je krstil Jezusa? Kje je bil Jezus krščen? *Jezusa je krstil Janez Krstnik v reki Jordan.*
- Kdo lahko krščuje? *Krščujejo lahko diakoni, duhovniki in škofje. V smrtni nevarnosti lahko krsti vsak kristjan.*
- Zakaj je krst prvi in najpomembnejši zakrament? *Krst je najpomembnejši zakrament, ker z njim postanemo Božji otroci. Izbršejo se vsi naši grehi. Kot Božji otroci postanemo tudi Božji dediči.*
- Kaj je Jezus učencem naročil glede krsta? *Jezus je naročil svojim učencem, naj krščujejo vse narode.*

V razmislek:

- Kako ti zakramenti pomagajo v življenju?
- Je dovolj le to, da jih prejmeš? *Zakramenti nam pomagajo na poti k Bogu. Pomagajo nam, da vedno znova vstanemo, dajejo nam moč za boj proti zlu, krivicam ... Z njimi pa moramo sodelovati!*
- Kakšen je tvoj odnos do molitve in zakramentov?

4. Rešitve

Lazar

Jordan

Upanje

Betlehem

Luka

Jeruzalem

Eva

Nazaret

Izaija

odgovor: LJUBLJENI

8. Ne sodite

1. Priprava na katehezo

»Razumevanje me bogati.«

Jezus je pri opozorilu, naj ne sodimo in ne obsojamo, zelo praktičen. Opozarja nas, da nas obsojanje zaslepi. Zato svarilu proti obsojanju doda priliko o slepoti. Če obsojamo, naš pogled zbeži od nas in ne vidimo več sebe. Tako se rojeva krivica in lažna podoba o nas samih.

Jezus je praktičen tudi v opozorilu, da so naši odnosi odvisni od nas. Kako se bodo drugi obnašali do nas, je v veliki meri odvisno od našega obnašanja. Dobra vaga v nebesa pomaga, pravi slovenski pregovor. Jezus pravi, da je nebeško kraljestvo že tukaj, zato moramo za dobro mero skrbeti že danes in ne šele jutri.

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, da za spoznanje sebe potrebujemo drugega;

doživljajski cilj: Začutiti, kako lepo je, če ne obsojamo;

dejavnostni cilj: Do drugih se bom obnašal bolj razumevajoče in prizanesljivo.

b. Vstopno mesto: Zgodba o kmetici in zgodba o kužku

(Lefevre, P. (1995). Življenje nas uči. Celje: Mohorjeva družba, s. 59 in interno gradivo).

c. Oznanilo:

Ne sodite

»**Ne sodite in ne boste sojeni. Ne obsojajte in ne boste obsojeni. Odpuščajte in vam bo odpuščeno. Dajajte in se vam bo dalo; dobro, potlačeno, potreseno in zvrhano mero vam bodo nasuli v naročje. S kakršno mero namreč merite, s takšno se vam bo odmerilo.**« Povedal pa jim je tudi priliko:
»Mar more slepi voditi slepega? Ali ne bosta oba padla v jamo? Učenec ni nad učiteljem. Toda vsak, ki bo izučen, bo kakor njegov učitelj. Kaj vendar gledaš iver v očesu svojega brata, bruna v svojem očesu pa ne opaziš? Kako moreš reči svojemu bratu: ›Pústi, brat, da vzamem iver, ki je v tvojem očesu,‹ če sam ne vidiš bruna v svojem očesu? Hinavec, odstrani najprej bruno iz svojega očesa in potem boš razločno videl odstraniti iver, ki je v očesu tvojega brata.« (Lk 6,37-42)

č. Zgledi, film, knjiga:

Zgodba iz življenja svetega Vincencija Pavelskega

Sv. Vincencij je v Rimu diplomiral iz teologije. Vrnil se je v Pariz, kjer je živel v stanovanju z rojakom, ki je bil po poklicu sodnik. V tem času se mu je zgodil neprijeten dogodek, ki ga je spremljal vse življenje. Vincencij je zbolel in je potreboval zdravila. Neki fant, ki mu je prinesel zdravila, je sodniku ukradel denarnico. Čeprav Vincencij o kraji ni vedel ničesar, ga je sostanovalec obtožil kraje in dosegel, da so ga javno opomnili. Sodnik mu je odpovedal stanovanje in Vincencij se je znašel na cesti. Po tem dogodku je začel Vincencij premišljevati o položaju ubogih. Videl je, da jim nihče ne verjame in da jih nihče ne brani ter da so sumljivi, ker so revni in brez premoženja, ne pa ker bi bili res krivi.

d. Simbol: tehtnica

e. Molitev: Gospod mi je dal brate, (Linić, 1992, str. 110).

f. Dejavnost: Pozoren bodi na to, kdaj obsojaš in se vprašaj, zakaj. Ali tvoje obsodbe govorijo o tebi in tvojih ranah? Premisli, kdaj in kako!

g. Interakcijska igra: Izberemo prostovoljca. Animator mu na hrbet napiše ime neke živali. Prostovoljec skuša s čim manj vprašanji priti do odgovora, katera žival je. Vprašanja so lahko npr.: Ali žival živi v vodi, ali je sesalec ... Vsako vprašanje lahko štejemo kot minus točko, 3 minus točke pa lahko pa prinese vprašanje, ali je to npr. mačka ipd.

h. Pripomočki: papir in flomastri.

2. Izvedba kateheze

Opravljen dejavnost: Pogovorimo se, kako je bilo z našo večerno molitvijo, nedeljsko sv. mašo, sv. obhajilom, sv. spovedjo. Ali sem se sproti spraševal, katerega volka sem hranil in kako? Kako sem živel z darom krsta, ki mi pomaga slediti dobremu?

Interakcijska igra za ogrevanje: Prostovoljec ima na hrbtu napisano ime neke živali. S čim manj vprašanji skuša priti do odgovora. Tako z igro spoznavamo, da nam pri spoznavanju sebe pomagajo drugi. Mnoge stvari so nam drugače prikrite.

Vstopno mesto: Preberemo dve zgodbi. V vsakdanjem življenju skušamo najti podobne primere in potegnemo po en nauk, ki si ga prepisemo na list.

Krivi so drugi

Nekoč se je kmetica odpravila na trg. Tam je hotela prodati maslo in kupiti riž.

Kmalu je našla prodajalca riža in zadeva je bila hitro opravljena. Toda čez kako uro se je kmetica vsa ogorčena vrnila k prodajalcu: »Poslušajte, vi! Vaš kilogram riža tehta 50 gramov premalo.« »Kaj je to mogoče?« se je začudil prodajalec. »Riž sem tehtal s tistim kilogramom masla, ki ste mi ga vi prinesli.«

(Lefevre, 1995, str. 59).

Hiša tisočerih zrcal (*Folke Tegethof*)

Majhen kužek je na potepu prišel do hiše tisočerih zrcal. Radovedno je odprl vrata, stekel po stopnicah in vstopil v dvorano, kjer je na stenah viselo tisoč zrcal. V trenutku se je vanj iz vseh teh zrcal zastrmelo tisoč kužkov. Naš kužek je prijazno pomahal z repom in vsi kužki so mu pomahali nazaj. Nasmehnil se je pri sebi in bil srečen, da ima toliko veselih prijateljev.

Za njim je prišel drug majhen kužek. Ko pa je on vstopil v dvorano z zrcali, se je prestrašil množice kužkov, ki so strmeli vanj. Stisnil je rep med noge in vsi kužki so naredili isto. V strahu je zarenčal in odgovorilo mu je tisoč režečih gobcev. Zagrenjeno je pomislil pri sebi, kako je svet grd in kako ga nihče ne mara.

(interno gradivo)

Oznanilo: Zgodbi nas spominjata na Jezusovo oznanilo, ko pravi: »**Ne sodite in ne boste sojeni.**

Ne obsojajte in ne boste obsojeni. Opuščajte in vam bo odpuščeno. Dajajte in se vam bo dalo; dobro, potlačeno, potreseno in zvrhano mero vam bodo nasuli v naročje. **S kakršno mero namreč merite, s takšno se vam bo odmerilo.**« Povedal pa jim je tudi priliko: »Mar more slepi voditi slepega? Ali ne bosta oba padla v jamo? Učenec ni nad učiteljem. Toda vsak, ki bo izučen, bo kakor njegov učitelj. Kaj vendar gledaš iver v očesu svojega brata, bruna v svojem očesu pa ne opaziš? Kako moreš reči svojemu bratu: »Pusti, brat, da vzamem iver, ki je v tvojem očesu,« če sam ne vidiš bruna v svojem očesu? Hinavec, odstrani najprej bruno iz svojega očesa in potem boš razločno videl odstraniti iver, ki je v očesu tvojega brata« (prim. Lk 6,37-42).

Obsojanje drugega je pogosto neresnično, vedno pa nekoristno. Nekoristno zato, ker ob tem ničesar ne izvemo ne o sebi ne o drugem. Zato Jezus temu dodaja priliko o slepoti. Pogosto je neresnično, ker bežimo pred svojimi napakami in jih raje pripisujemo drugemu. Pravzaprav nam samo drugi lahko pove, kdo v resnici smo. Če bi kmetica pomislila, kako da je dobila manj riža, bi ugotovila, da

je sama goljufala. Tako prva kot druga zgodba nam pove, da je obnašanje drugih do nas v veliki meri odvisno od našega obnašanja do njih.

Z mladimi lahko pred sklepom preberete zgodbo iz življenja svetega Vincencija Pavelskega.

Sklep: Pozoren bodi na to, kdaj obsojaš in se vprašaj, zakaj. Ali tvoje obsodbe govorijo o tebi in tvojih ranah? Premisli, kdaj in kako!

Molitev:

Gospod mi je dal brate

Gospod mi je dal brate.

Dal mi je brate, da jih ljubim,
dal mi je brate, da se jih veselim,
dal mi je brate, da jih sprejemem,
dal mi je brate, da jih poslušam,
dal mi je brate, da v njih prepoznavam
Stvarnikovo obličje,
dal mi je brate, da jih občudujem,
dal mi je brate, da v njih odkrivam sledove
dobrega,
dal mi je brate, da v njih slavim Brata!

Gospod mi je dal brate.

Dal mi je brate, da me ljubijo,
dal mi je brate, da so moje veselje,
dal mi je brate, da me prenašajo,
dal mi je brate, da me opominjajo,
dal mi je brate, da me podpirajo,

dal mi je brate, da mi zaupajo,
dal mi je brate, da z menoj molijo,
dal mi je brate, da me vzpodbujajo!

Gospod mi je dal brate,
ker je neizmerno dober,
kajti on ve, da sam ne zmorem,
ker hoče, da v njih in z njimi doživim Njega,
večno navzočega in resničnega v njegovi
obljubi:
Kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem
imenu,
tam sem jaz sredi med njimi!

Zahvaljen za brate, Gospod!
Zahvaljen za tega brata
(Linić, 1992, str. 110)!

3. Vprašanja

- Kako Jezus odgovarja na krivico? *Jezus nas uči, naj ne sodimo in obsojamo: »Ne sodite, da ne boste sojeni. Odpuščajte in vam bo odpuščeno.«*
- Zakaj nas Jezus vabi k odpuščanju? *Jezus nas vabi k odpuščanju, ker nas obsojanje zaslepi in oddaljuje od drugih.*

V razmislek:

- Kaj te najbolj povezuje s prijatelji?
- Kako lahko spoznaš sebe, kdo resnično si? *V odnosu z drugimi.*
- Kaj se zgodi, če obsojaš, se jeziš na druge?
- Zakaj si včasih preveč kritičen do drugih? *Ker sem nezadovoljen s seboj!*

4. Rešitve

Zameriti – odpustiti
sovraštvo – ljubezen
sproščenost – zadrega
vera – dvom

Razumevanje me bogati.

9. Gospodar zakonov

1. Priprava na katehezo

»Kar zagovarja družba, ni nujno dobro, ni vedno v skladu z božjo voljo.«

So zakoni, ki jih je Bog položil v nas in želi, da jih izpolnjujemo. Četudi se družba odloči drugače in zapiše drugačne zakone, moramo upoštevati božje. **Bog je edini gospodar nad vsemi zakoni!**

Kako hitro človek prikroji zakone po svoji meri, nam govori Jezus v pogovoru s farizeji, ki dopuščajo ločitev. Takole jih graja: »Zaradi vaše trdosrčnosti vam je (Mojzes) napisal to zapoved (da se lahko ločite od žene), na začetku stvarjenja pa ju je Bog ustvaril kot moža in ženo. Zaradi tega bo mož zapustil očeta in mater in se pridružil svoji ženi in bosta oba eno meso. Tako nista več dva, ampak eno meso. **Kar je torej Bog združil, tega naj človek ne ločuje!**« (Mr 10,5-9)

Tako si želimo prikrojiti tudi druge zakone, npr. nedeljski počitek in ga nadomeščamo z nedeljskim delom. Vendar Jezus jasno pove, da je **On gospodar tudi sobote** (po Jezusovem vstajenju je soboto zamenjala nedelja). Cerkev zato naroča, naj bo nedelja Gospodov dan.

Božji zakon je tudi, da varujemo **človeško življenje od spočetja do smrti**. Zato človeški zakoni, ki dovoljujejo splav (razen, ko je v nevarnosti življenje matere, kar pa je redko) ali evtanazijo (milostno smrt bolnega), niso dopustni.

Družba dostikrat piše svoje zakone, tvoja okolica zagovarja različne zadeve: kajenje, pitje ipd.

Božja zapoved je: **Ne ubijaj**. Svoje življenje moramo varovati. **Božje zapovedi so vedno v službi življenja**.

V moralni zmedi današnjega časa je vse dovoljeno in vse normalno. **Homoseksualnost** je neke vrste invalidnost. Človeka moramo spoštovati in razumeti, vendar to ne pomeni, da je samo nagnjenje dobro. Takega človeka ne zapostavljamo, se iz njega ne norčujemo, ampak ga sprejemamo. Toda kot kristjani se ne moremo strinjati s tem, da bi nagnjenje med istim spolom enačili z ljubeznijo med moškim in žensko, ali da bi istospolnim partnerjem celo omogočali zakonsko zvezo. Iz tega sledi potem vrsta vprašanj, kot je pravica do posvojitve, ki potegne za seboj vprašanje vzgoje otroka. Otrok ima pravico do očeta in matere. Kdo mu sme to pravico odvzeti? Kako naj ga vzgajata v pravilnem odnosu do obeh spolov in do spolnosti, če sta sama v tem zaznamovana?

Diktature (komunistična, nacistična, fašistična) pišejo zakone, s katerimi kratijo pravice drugače mislečim. Mnogi so bili v preteklosti in so še danes preganjani zaradi drugačnega prepričanja. V takšnem okolju naj bi se človek ravnal po vesti in ne po krivičnem zakonu. Zakonov, ki niso v službi človeka, ni potrebno izpolnjevati. Še več, takim zakonom se moramo upreti.

Cerkev je tista, ki skuša skozi zgodovino po cerkvenem učiteljstvu posredovati Kristusov nauk oz. njegov odnos do sveta. Tako razlaga tudi zakone in opozarja na krivičnost nekaterih zakonov. Kot kristjani se želimo držati nauka Cerkve in smo ji kot Kristusovi učenci dolžni prisluhniti. Še vedno je vest tista, ki na koncu odloča, vendar vest moramo vzgajati. Pri tem nam pomaga Cerkev.

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, da so zakoni za vsako urejeno skupnost potrebni;

doživljajski cilj: Začutiti, da smo odgovorni za presojo in izpolnjevanje zakonov;

dejavnostni cilj: Pozoren bom na to, kako sprejemam različne zakone in pravila.

b. Vstopno mesto: Na plakat na hitro napišejo igre, ki se jih radi igrajo. Odločijo se za eno (ki se jo bodo potem vsaj kratek čas igrali), nato napišejo vsa pravila za to igro. Če je skupina majhna (npr. 4 člani) in je pravil dovolj, damo vsakemu članu eno pravilo, ki naj ga po svoje spremeni. Potem se to igro igrajo. Spremenjeno pravilo velja samo za tistega, ki ga je spremenil. Videli bomo, do kakšne zmešnjave pride. (Lahko vzamete igro »Človek, ne jezi se«, ki se jo je mogoče tudi igrati. Lahko pa naročite, naj kakšno podobno igro prinesejo s seboj.)

c. Oznanilo:

Učenci smukajo klasje

Bila je sobota, ko je šel skozi žitna polja. Njegovi učenci so smukali klasje, ga meli z rokami in jedli. Nekaj farizejev je reklo: »Zakaj delate, kar v soboto ni dovoljeno?« Jezus jim je odgovoril: »Mar niste brali tega, kaj je storil David, ko je postal lačen sam in tisti, ki so bili z njim? Kako je stopil v Božjo hišo in vzel položene hlebe, jih jedel in jih dal tudi spremljevalcem, čeprav bi jih smeli jesti samo duhovniki?«

In rekel jim je: »Sin človekov je gospodar sobote.« (Lk 6,1-5)

č. Zgledi, film, knjiga: Zgodba o vojaku Rdeče armade (ruske komunistične vojske). (Lefevre, 1995, str. 52).

Zgodba iz življenja svetega Vincencija Pavelskega

V času življenja sv. Vincencija je bila obsodba na galejo ena najhujših kazni. Galjoti so bili brez vsakršnih pravic. Od jutra do večera so na ladjah veslali in za svoje delo niso dobili plačila. Vincencij je kot duhovnik dobil dovoljenje, da jih obiskuje in skrbi zanje. V nekem pismu pove: »Obsojencev, pri katerih sem bil, se ne da pritegniti drugače kot s krotkostjo. Kadar se mi je zgodilo, da sem govoril z njimi odrezavo, sem vse pokvaril. Če pa sem jih pohvalil zaradi njihove vdanosti, sočustvoval z njihovim trpljenjem in jih blagroval, ker so imeli vice že na tem svetu, če sem poljubljaj njihove verige in sočustvoval z njihovo bolečino ter jim pokazal, da trpim z njimi v njihovem trpljenju, so me poslušali, slavili Boga in se odločili za pot zveličanja.« S svojo držo in odnosom do galjotov je Vincencij podiral zakone družbe, ki je z »ubogimi ljudmi ravnala kot z živalmi«.

d. Simbol: verige

e. Molitev: Tvoja skrb, naša skrb, (Rotzetter, 1994, str, 154).

f. Dejavnost: V družbi, kjer bo prišlo do pogovora o pravilih oz. zakonih, ki niso v skladu z božjim naukom in jih kristjani ne zagovarjamo, skušaj ohraniti stališče kristjana in povedati svoje mnenje

h. Pripomočki: papir za plakat, barvni trakovi in listki, igra »Človek, ne jezi se« oz. podobno

2. Izvedba kateheze

Opravljen dejavnost: Kako sem bil pozoren na to, ali sem kdaj obsojal? Ali sem se vprašal, zakaj sem to storil?

Vstopno mesto: Na plakat na hitro napišejo igre, ki se jih radi igrajo. Odločijo se za eno (ki se jo bodo potem vsaj kratek čas igrali), nato napišejo vsa pravila za to igro. Če je skupina majhna (npr. 4 člani) in je pravil dovolj, damo vsakemu članu eno pravilo, ki naj ga po svoje spremeni. Potem se to igro igrajo. Spremenjeno pravilo velja samo za tistega, ki ga je spremenil. Videli bomo, do kakšne zmešnjave pride. (Lahko vzamete igro »Človek, ne jezi se«, ki se jo je mogoče tudi igrati. Lahko pa naročite, naj kakšno podobno igro prinesejo s seboj.)

Oznanilo: Učenci v soboto smukajo klasje (Lk 6,1-5)

Bila je sobota, ko je šel skozi žitna polja. Njegovi učenci so smukali klasje, ga meli z rokami in jedli. Nekaj farizejev je reklo: »Zakaj delate, kar v soboto ni dovoljeno?« Jezus jim je odgovoril: »Mar niste brali tega, kaj je storil David, ko je postal lačen sam in tisti, ki so bili z njim? Kako je stopil v Božjo hišo in vzel položene hlebe, jih jedel in jih dal tudi spremljevalcem, čeprav bi jih smeli jesti samo duhovniki?« In rekel jim je: »Sin človekov je gospodar sobote.«

V igri smo videli, kako pomembno je, da se družba dogovori za pravila oz. zakone. Pomembno je tudi, da se jih držimo. Če bi se v prometu npr. ne držali istih pravil, bi nastala popolna zmešnjava. Vendar Jezus opozarja, da niso vsi zakoni vedno dobri in da je edini zakonodajalec Bog. On je tisti, ki sodi, kaj je dobro in kaj ne, mi pa naj bi mu prisluhnili. Poglejmo, kako je z zakoni v naši družbi. Ali so vsi dobri, so vsi v skladu z božjim pogledom na svet?

Pred mlade položimo trakove, na katerih so napisani različni zakoni oz. pravila:

- pravica do nedeljskega počitka,
- pravica do splava,
- pravica do ločitve,
- pravica do evtanazije,
- pravica do poroke homoseksualcev,
- prepoved izražanja svobode govora, vere.

Vsak od mladih dobi dva listka različne barve. Na enega napišejo stališče družbe, na drugega božji zakon, ki ga Cerkev preko učiteljstva prenaša iz roda v rod.

Pogovorimo se o tem, kdo in zakaj piše takšne zakone. Poudarimo, da je v ozadju zakonov pogosto človeška sebičnost. Jezus tako graja farizeje, ker so zaradi svoje lagodnosti prilagodili zapoved neločljivosti zakona. Tako je z mnogimi drugimi zakoni. Bog je vedno na strani najšibkejših, zakone pa pogosto pišejo močni in so zato krivični. Skušajmo se držati božjega duha, ne človeškega!

Z mladimi lahko pred sklepom preberete zgodbo iz življenja svetega Vincencija Pavelskega.

Sklep: V družbi, kjer bo prišlo do pogovora o pravilih oz. zakonih, ki niso v skladu z božjim naukom in jih kristjani ne zagovarjamo, skušaj ohraniti stališče kristjana in povedati svoje mnenje.

Molitev:

Tvoja skrb, naša skrb

Tvoja skrb,
Oče,
naj postane naša;
in naše skrbi
naj postanejo tvoje.

Tvoj Duh,
Ljubezen,
naj postane naš Duh;
in naš duh
naj postane tvoj.

Tvoje življenje,
Jezus,
naj postane naše;
in naše življenje
naj postane tvoje.

Tvoji zakoni,
Gospod,
naj postanejo naši;
in naj živimo
v tvoji ljubezni
(Rotzetter, 1994, str, 154).

3. Vprašanja

- Kaj so farizeji očitali učencem, ki so z Jezusom smukali klasje? *Obtožili so jih, da kršijo soboto. Ob sobotah je po judovski postavi prepovedano kakršno koli delo.*
- Kaj misli Jezus z besedami: »Sin človekov je gospodar sobote«? *Jezus jih opozori, da ni človek zaradi sobote, ampak sobota zaradi človeka, tj. da naj bi zakoni služili človeku in ne človek zakonom.*

V razmislek:

- Kako in zakaj se zakoni izjalovijo in ne služijo več človeku? *Ker jih človek zaradi sebičnosti prilagaja svoji lenobi in koristoljubju.*
- Pogovori se, kako gleda družba na naslednje zakone in kako Cerkev?
 - *Pravica do ločitve,*
 - *pravica do splava ,*
 - *pravica do nedeljskega dela,*
 - *pravica do evtanazije,*
 - *pravica do poroke homoseksualcev,*
 - *prepoved izražanja svobode govora, vere.*

4. Priloga

Zgodba o vojaku Rdeče armade

Komunistična diktatura v nekdanji Sovjetski zvezi je imela za sovražnika vsakega drugače mislečega. Več kot deset milijonov ljudi je moralo umreti zaradi drugačni nazorov.

Ivan Mojsejev je bil vojak Rdeče armade. Umrli je julija 1972 zaradi utopitve, tako se je glasilo uradno sporočilo. Staršem so hoteli na vsak način preprečiti, da bi mrtvega sina pred pokopom še enkrat videli, toda starši so vztrajali in krsto so jim odprli. Prisotni so se zgrozili. Takoj je bilo jasno, da mladenič ni utonil, marveč je umrl zaradi udarcev in okrutnega trpinčenja.

Kaj se je zgodilo?

Zadnja Ivanova sporočila staršem so še posebej pomenljiva.

14. julija 1972 piše: »Kmalu boste nehali prejemati pozdrave svojega sina. Prepovedali so mi govoriti o Jezusu Kristusu.«

Drugič je sporočil: »Pet dni mi niso dali ničesar jesti. Nato so me vprašali: Torej si spremenil svoje nazore?«

V zadnjem pismu pred smrtjo beremo: »Čaka me krščanski boj in bojeval ga bom po Jezusovem ukazu. Pokazati moram, kakšen je in kako naj živi verujoč človek. Kam me bo potem vodila pot, ne vem« (Lefevre, 1995, str. 52).

10. Komu zaupam

1. Priprava na katehezo

»Le kdor resnično ljubi, je lahko drugemu brat, sestra, oče ali mati.«

»Kdo je moja mati in kdo so moji bratje?« Jezusovo vprašanje je skoraj nesramno. Še mi vemo, da je njegova mati Marija. Kako lahko sprašuje, kdo je njegova mati. Očitno želi poslušalca spodbuditi k razmišljanju. Zato pojasni: »Moja mati, moj brat ali moja sestra je tisti, ki spolni voljo mojega Očeta, ki je v nebesih.« (Lk 8,21)

Na misel mi prihajajo ljudje, s katerimi se srečujem, ko iščejo rešitev iz svoje stiske.

- Poročena mati išče pot do svoje matere, pa je ne uspe najti. Ve, da naj bi spoštovala svoje starše, a hkrati ve, da v svojem otroštvu ne more najti ne matere ne očeta. Bila je zanemarjena in odrinjena. Delo jima je bilo pomembnejše od nje in družine. Sprašuje se, kdo je moja mati – ta, ki mi ni mogla nakloniti mirnega in ljubečega pogleda, zaradi tega pa moj pogled bega in se ne more ustaviti in umiriti, celo ob ljubečem možu ne?
- Dekle pri 25 letih iz na videz urejene družine zboli, ker je starši ne sprejmejo v njenih hrepenenjih po najosnovnejši svobodi. Tisto, kar njej pomeni skoraj vse, staršem ne pomeni nič. Celó o samomoru razmišlja, o poti, ki jo je skrivnostno že izbral njen brat, kajti mati in oče rešujeta lastne težave tako, da jih prenašata na svoje otroke. Če ne zboli hči, mora biti bolna mati. Kdo ima pravico biti zdrav v tej družini? Kdo je moja mati, se sprašuje dekle. Sovražim jo, pa četudi mi Bog ne odpusti!
- Žena, ločena, živi v drugem zakonu, želi ljubiti, pa ne zna. Obupuje in v malodušju išče pomoč. Kdo je njena mati, jo vprašam? »Moja mati me nikoli ni marala, večkrat mi je celó jasno povedala, da sem ji odveč. Nikoli me ni sprejela, kaj šele da bi me ljubila. Tudi od očeta se niti na grobu nisem mogla mirno posloviti – zbežala sem,« pripoveduje.

Sleherni med nami se mora vprašati – kdo je moja mati. Na žalost ne more vsakdo pritrditi starozavezni zapovedi: Spoštuj očeta in mater. Najprej si mora priznati, da očeta in matere ne pozna ali pa sta bila tam samo telesno. Vsi starši žal ne izpolnijo svoje naloge, ker ne zmorejo spolniti volje nebeškega Očeta, ker ne zmorejo ljubiti. Ne zmorejo ustvariti odnosov, v katerih bi raslo zaupanje. Zato Jezus vsem, ki nimajo ljubečih staršev, pravi: Brat in sestra in mati je tisti, ki te ljubi, ki mu lahko zaupaš. Jezus nas želi osvoboditi začaranega kroga. Ni potrebno ostati suženj svoje družine. A pozor – prave ljubezni ne najdeš na lahek način! Ko se prebudimo iz sanj zaljubljenosti, prepričanja, da nas je nekdo ljubil bolj kot domači, je pogosto bolečina le še večja, ljubezni pa manj. Ljubezen zahteva napor, a ta napor pelje v svobodo! Starši nimajo pravice zahtevati od svojih otrok spoštovanja, če spoštovanja najprej sami ne podarijo. Če ga ni pri otrocih, se moramo vprašati, kaj se dogaja v zakonu.

Le kdor spolni voljo nebeškega Očeta, kdor uresničuje zapoved ljubezni, kdor živi odnose, v katerih se rojeva in utrjuje zaupanje, je lahko brat in sestra in mati. Ne pozabimo, da je Bog vedno vreden zaupanja, vedno odprt za naše klice. Tudi Jezusova mati Marija je bila odprta za božji nagovor in je v polnosti izpolnila njegovo voljo, zato je lahko tudi naša mati.

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, kdo je resnično oče ali mati;

doživljajski cilj: Začutiti, kako nas Jezus razume in ljubi;

dejavnostni cilj: Pogovoriti se s starši o tem odlomku.

b. Vstopno mesto: Izkušnja, kdaj nam je kdo zaupal oz. smo mi lahko komu zaupali.

c. Oznanilo:

Jezusova mati in bratje

Prišli pa so k njemu njegova mati in bratje, toda zaradi množice se niso mogli srečati z njim. Sporočili so mu: »Tvoja mati in tvoji bratje stojijo zunaj in te želijo videti.« On pa jim je odgovoril: »Moja mati in moji bratje so tisti, ki Božjo besedo poslušajo in uresničujejo.« (Lk 8,19-21)

č. Zgledi, film, knjiga:

Zgodba iz življenja sv. Avguščina

Sv. Avguštin se je rodil leta 354 v mestu Tagaste v Numidiji v severni Afriki, danes v Alžiriji. Oče je bil pogan, mati pa kristjanka. V svoji knjigi Izpovedi je tako zapisal: »Moje drobno srce je že z materinim mlekom vsrkalo Tvoje božje ime in ga hranilo.« Vendar se je kasneje oddaljil od Boga. Izbral je študij prava, da bi postal slaven in bi ga ljudje občudovali. Nasvete je iskal pri astrologih. V Izpovedih piše: »Moja mati je jokala nad menoj. Z očmi vere je videla smrt moje duše. Ti, Gospod, si jo uslišal.« Avguštinova mati je vztrajno prosila in z mnogimi solzami rotila nekega škofa, da bi govoril z njim. »Pojdi«, ji je rekel, »bodi mirna! Nemogoče je, da bi se sin tolikih solz pogubil.« Avguštin se je boril s sabo. Bog ga je počasi oblikoval ter iz njega luščil starega človeka in oblikoval novega. Težek boj je bil. Ko je Avguštin odkril Boga in se odpovedal staremu življenju, je svojo odločitev razodel materi. Tako je zapisal: »Tedaj je v zmagoviti kipeči radosti slavila Tebe.«

d. Simbol: sidro

e. Molitev: Pričakovanje, (Čuk, 1995, str. 49).

f. Dejavnost: Prizadevaj si za zaupanje do staršev in se z njimi pogovori o odlomku v tej katehezi. V iskrenem pogovoru z njimi jim povej, zakaj jim včasih težko zaupaš. Tudi starši naj ti povedo, kaj od tebe pričakujejo. V dneh do prihodnjega srečanja vsak večer zmoli zdravamarijo za starše, da bi se zaupanje med vami okrepilo. Molitev bo utrjevala tudi tvoje zaupanje do Boga in nebeške matere Marije.

g. Interakcijska igra: Postavimo se v majhen krog. Nekdo gre v sredino, zamiži in v pokončni drži z nogami skupaj, stegnjen pade na eno stran. Tisti v krogu ga ujamejo in postavijo pokonci, med tem pade na drugo stran in ti ga spet dvignejo. Gre za vajo zaupanja. Podoben namen ima tudi naslednja vaja: Razdelimo se v pare. Eden zaveže oči drugemu in ga vodi po prostoru tako, da mu govori, drugič lahko tako, da ga vodi za roko in je tiho. Vloge čez čas zamenjamo. Tako začuti vsak, koliko in zakaj lahko nekomu zaupa. Kako je, ko si odvisen od drugega.

h. Pripomočki: vprašalnik o zaupanju

2. Izvedba kateheze

Opravljen dejavnost: Zadnjič smo ugotavljali, da vsi zakoni niso v skladu z božjim naukom. Pogovorimo se, ali smo v takih primerih ohranili stališče kristjana in povedali svoje mnenje ali pa smo podlegli javnemu mnenju.

Interakcijska igra za ogrevanje: Igra zaupanja - v krogu ali pa vodenje slepega v paru.

Vstopno mesto: Mlade vprašamo, komu najbolj zaupajo, s kom se pogovarjajo. Potem razdelimo vprašalnik, ki ga ob glasbi izpolnijo. Pogovorimo se o rezultatih. Še posebej smo pozorni na zaupanje do staršev.

Potem preberemo evangeljski odlomek.

Oznanilo: Jezusova mati in bratje

Jezus razume mlade in njihove težave s starši. Ve, da so včasih tudi starši krivi za to, da ni več zaupanja. Vsi se moramo truditi za zaupanje. Naloga staršev z rojstvom ni končana. Starši postajajo starši z duhovnim rojstvom otrok, ko jim pomagajo odraščati. Ne morejo pa jim biti v oporo, če ne omogočijo zaupanja. Bog in Marija sta naša starša, ki vedno slišita in razumeta naše stiske. Njima se vedno lahko zaupamo. (Lk 8,19-21)

Z mladimi lahko pred sklepom preberete zgodbo iz življenja svetega Avguština.

Sklep:

Prizadevaj si za zaupanje do staršev in se z njimi pogovori o odlomku v tej katehezi. V iskrenem pogovoru jim povej, zakaj jim včasih težko zaupaš. Tudi starši naj ti povedo, kaj od tebe pričakujejo. V dneh do prihodnjega srečanja vsak večer zmoli zdravamarijo za starše, da bi se zaupanje med vami okrepilo. Molitev bo utrjevala tudi tvoje zaupanje do Boga in nebeške matere Marije.

Molitev:

Pričakovanje

Gospod, kako srečni so tisti,
ki jih nekdo pričakuje!
Blagor mu, kdor ima le enega človeka,
ki mu lahko vse pove,
ki mu more popolnoma zaupati.
Ki je vedno pripravljen prav zanj,
ki ga pričakuje, ker ga ljubi.
Gospod, ti si veliki Čakajoči.
Hrepenenje ljubečega človeka
je samo bleda slika in slaboten odsev
tvojega Pričakovanja.

Naša srca se v pričakovanju hitro utrudijo,
naša ljubezen omaga in zaspi.
Tvoja ljubezen pa nikdar ne zaspi.
Čakaš nas v svetlih in temnih urah,
vedno in povsod.
Kadar delamo, kadar plešemo, kadar
počivamo.
Čakaš, da bomo končno prišli k tebi.
Utrujeni, toda srečni, da smo te našli.

Gospod, hvala za tvoje pričakovanje
in za pričakovanje vseh ljubečih ljudi
(Čuk, 1995, str. 49).

3. Vprašanja

- Kaj pravi Jezus, kdo so njegovi bratje in njegova mati? *Njegova mati in bratje so tisti, ki poslušajo in živijo po Božji besedi.*
- Kaj želi s tem povedati? *Želi nam povedati, da veliko več veljajo vezi, ki so spletene v ljubezni, kot pa naše krvne vezi.*
- S čim je Jezus najbolj pokazal svojo ljubezen do nas? *Tako, da je dal svoje življenje za nas.*

V razmislek:

- Komu najbolj zaupaš?
- Kako veš, da je nekdo vreden tvojega zaupanja? *Tako, da te sliši, razume, sprejme v tem, kar si. Je ob tebi, ko ti je hudo in ko ti je lepo.*
- S čim si pridobiš zaupanje drugih? *Zaupanje drugih si pridobiš s tem, da si ob njih, jih sprejemaš, ljubiš, si zanje odgovoren, do njih solidaren, nežen.*

4. Priloga (Komu zaupam?)

Komu zaupam?

	popolnoma	precej	malo	nič
Mami				
Očetu				
Bratu/sestri				
Prijatelju/prijateljici				
Duhovniku				
Katehetu/animatorju				
Bogu				
Devici Mariji				
Drugim _____				

S kom se pogovarjaš o osebnih stvareh?

	redno	večkrat	včasih	nikoli
Z mamo				
Z očetom				
Z bratom / s sestro				
S prijateljem/prijateljico				
Z duhovnikom				
S katehetom/z animatorjem				
Z Bogom				
Z Devico Marijo				
Z drugim _____				

Ko si izpolnil odgovore v tabeli, skušaj odgovoriti še na naslednja vprašanja:

1. Komu v tem obdobju najbolj zaupam?
2. Kaj je tisto, zaradi česar tej osebi najbolj zaupam?
3. Kdo in zakaj pa tebi najbolj zaupa?

11. Kdo si, Gospod?

1. Priprava na katehezo

»Verovati pomeni srečati se z Jezusom in z njim živeti.«

Z mladimi želimo odkriti, kaj vse že vedo o Jezusu in ustvariti čimbolj **celostno podobo**. Ne toliko podobo dejstev, ampak bolj lik pristnega človeka in Boga. Vse, kar so v tolikih letih o Jezusu že slišali, se včasih zgubi v delčkih informacij.

Radi bi, da začutijo, da je Jezus **človek iz krvi in mesa**, poln dobrote, pa tudi bolečine. Jezus se bori z življenjem tako kot vsak človek.

Doživlja nesprejetost med domačini. »Ali ni to tisti tesar, sin Marije in brat Jakoba, Jozéja, Juda in Simona? Mar njegove sestre niso tu, pri nas?« In spotikali so se nad njim (Mr 6,3).

Veseli se in pomaga novoporočencema v Kani Galilejski, da bi svatba, ker je zmanjkalo vina, ne propadla.

Razjezil se je, ko je v templju našel prodajalce volov, ovc in golobov ter menjalce denarja, ki so sedeli tam. In iz vrvi je spletel bič ter vse izgnal iz templja z ovcami in voli vred. Menjalcem je raztresel denar in prevrnil mize, prodajalcem golobov pa rekel: »Spravite proč vse to in iz hiše mojega Očeta ne delajte tržnice!« (prim. Jn 2,14-16).

Jezus se ob smrti prijatelja razjoče: Ko je videl, da Marta joka in da jokajo tudi Judje, ki so prišli z njo, je bil v duhu pretresen in se je vznemiril. In dejal je: »Kam ste ga položili?« Rekli so mu: »Gospod, pridi in poglej!« Jezus se je zjokal. Judje so tedaj govorili: »Glejte, kako ga je imel rad« (Jn 11,33-36).

Skušajmo ustvariti tudi **njegov življenjepis** z zgodovinskimi dejstvi od rojstva do smrti, od Betlehema do Jeruzalema.

Ob zgodovinskih osebnostih govorimo tudi o njihovem pomenu skozi zgodovino. Jezus je ustanovil Cerkev. Leta 313 z milanskim ediktom postane krščanstvo državna vera. S tem se mnoge vrednote krščanstva razširijo po Evropi in potem tudi po svetu. Evangelij je temelj za pravilno gledanje na človekove pravice. Je zgled za mnoge, ki ga v svetosti živijo skozi dvatisočletno zgodovino Cerkve. Od Frančiška Asiškega do matere Terezije.

Ob velikih osebnostih se tudi mi vprašamo, kaj mi ta pomeni. Mu želim biti podoben?

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati človeškost in veličino Jezusa;

doživljajski cilj: Začutiti, kako pomemben je bil Jezus zame osebno in za našo zgodovino;

dejavnostni cilj: V vsakdanjem življenju bom sledil Jezusovemu zgledu.

b. Vstopno mesto: Poznane osebnosti v sedanjem svetu vplivajo na naše ideale. Mladi naštejejo osebnosti, ki se jim zdijo privlačne in na neki način pomembne v njihovem življenju.

c. Oznanilo:

Peter izpove vero

Ko je nekoč na samem molil, so bili z njim učenci in vprašal jih je: »Kaj pravijo množice, kdo sem?« Odgovorili so: »Janez Krstnik, drugi: Elija, spet drugi pa, da je vstal eden od starodavnih prerokov.« Nato jim je rekel: »Kaj pa vi pravite, kdo sem?« Peter je odgovoril: »Božji Maziljenec.« (Lk 9,18-20)

č. Zgledi, film, knjiga: Odlomek iz filma Jezus iz Nazareta, Jezusov pasijon ipd.

Zgodba iz življenja sv. Avguština

Ko je sv. Avguštin našel Boga, je spoznal, da je Bog našel njega že veliko prej. Znan je njegov stavek: »Ne bi te iskal, če me ti že ne bi našel.« Avguštinova želja po srečanju z Bogom je bila tako velika, da je naredil vse, da bi ga našel. Ko pa ga je našel, je ugotovil, da ga je Bog vzljubil že

veliko prej, da ga ima rad že od njegovega prvega dneva življenja. To spoznanje božje ljubezni je za sv. Avgušтина pomenilo veliko veselje, iz katerega je črpal moč za vse življenje (Avrelij, 1984).

d. Simbol: Križ

e. Molitev: Prišel si kot prijatelj, (Larrañaga, 1995, str. 14).

f. Dejavnost: Ker ti ima Jezus marsikaj povedati, bodi pozoren na nedeljsko božjo besedo in jo prenesi v vsakdanje življenje

g. Interakcijska igra: Razdelimo se v majhne skupine in tekmujemo, kdo prej ugame, katero pomembno osebnost je druga skupina izbrala. Pri ugibanju morajo postavljati takšna vprašanja, na katere je mogoče odgovarjati samo z DA ali NE. Lahko tekmujejo najprej z izbiranjem osebnosti v Sloveniji, potem v Evropi in nazadnje v svetovnem merilu. Ali pa se dogovorijo za različna področja delovanja: glasba, šport ipd., iz katerih izbirajo osebnosti.

h. Pripomočki: Sveta pisma, 2000 let krščanstva, Svetopisemski leksikon

2. Izvedba kateheze

Opravljen dejavnost: Pogovorimo se, kako so mladi uspeli zaupati staršem, ali so se pogovorili z njimi o odlomku, ki govori o tem, kdo so resnično mati in bratje in sestre. Vprašamo jih, ali so vsak večer zmolili za starše eno zdravamarijo, da bi se zaupanje med njimi in starši okrepi.

Interakcijska igra: Razdelimo se v majhne skupine in tekmujemo, kdo prej ugame, katero pomembno osebnost je druga skupina izbrala. Pri ugibanju morajo postavljati takšna vprašanja, na katere je mogoče odgovarjati samo z DA ali NE. Lahko tekmujejo najprej z izbiranjem osebnosti v Sloveniji, potem v Evropi in nazadnje v svetovnem merilu. Ali pa se dogovorijo za različna področja delovanja: glasba, šport ipd., iz katerih izbirajo osebnosti.

Vstopno mesto: Poznane osebnosti v sedanjem svetu vplivajo na naše ideale. Mladi naštejejo osebnosti, ki se jim zdijo privlačne in na neki način pomembne v njihovem življenju.

Tokrat si bomo od blizu pogledali Jezusa, skušali ustvariti čimbolj celostno podobo o njem in ugotoviti, kakšen pomen ima za moje življenje.

Vse, kar so v tolikih letih o Jezusu že slišali, se včasih zgubi v delčkih informacij. Te podatke bomo sedaj zbrali v tri slike.

- 1) Jezusova osebnost:** Radi bi, da začutijo, da je Jezus **človek iz krvi in mesa**, poln dobrote, pa tudi bolečine. Jezus se bori z življenjem tako kot vsak človek. Skušajo naj predstaviti njegove osebnostne in značajske lastnosti, ki naj jih podprejo z zgodbami z njegovega življenja. Pri tem jim je lahko v pomoč Sveto pismo.
- 2) Jezusov življenjepis (kraji in dela):** Skušajmo ustvariti tudi njegov življenjepis z zgodovinskimi dejstvi od rojstva do smrti, od Betlehema do Jeruzalema.
- 3) Pomen Jezusa za človeštvo:** Ob zgodovinskih osebnostih govorimo tudi o njihovem pomenu skozi zgodovino. Jezus je ustanovil Cerkev. S tem se mnoge vrednote krščanstva razširijo po Evropi in potem tudi po svetu. Je zgled za mnoge, ki ga v svetosti živijo skozi dvatisočletno zgodovino Cerkve. Naj zberejo čim več pomembnih dejstev.

Ko smo sestavili te tri slike, jih predstavili na plakate, se o njih skupaj pogovorimo. Vse to sedaj vemo o Jezusu. Jezus pa me danes sprašuje, kot že svoje učence, kdo pa sem zate, kaj tebi pomenim?

Oznanilo: Ko je nekoč na samem molil, so bili z njim učenci in vprašal jih je: »**Kaj pravijo množice, kdo sem?**« Odgovorili so: »Janez Krstnik, drugi: Elija, spet drugi pa, da je vstal eden od starodavnih prerokov.« Nato jim je rekel: »**Kaj pa vi pravite, kdo sem?**« Peter je odgovoril: »Božji Maziljenec.«

Kdo je torej zate Kristus? Ob glasbi vsak zase skuša najti odgovor in na tega Jezusa nasloviti prošnjo. S prošnjami v obliki skupne molitve končamo srečanje. Kot uvod v prošnje še enkrat preberemo zgornji svetopisemski odlomek.

Sklep: Ker ti ima Jezus marsikaj povedati, bodi pozoren na nedeljsko božjo besedo in jo prenesi v vsakdanje življenje.

Molitev:

Prišel si kot prijatelj

Prišel si, ponižen in obziren,
in si mi ponudil svoje prijateljstvo.

Dvignil si me na svojo raven,
ponižal si se na mojo.
Želiš, da bi si bila domača,
da bi si zaupala.

Skrivnostno ostajaš v meni,
vedno navzoč prijatelj,
ki se mi neprestano daje
in popolnoma izpolni
vsa moja pričakovanja.

Ko se nam daješ,
imamo v tebi vse stvarstvo,
kajti vse veselje je tvoje.
Da bi bilo najino prijateljstvo popolno,
me pridružuješ svojemu trpljenju in veselju,
deliš z menoj vse svoje upe,
svoje načrte, svoje življenje.

Vabiš me, naj sodelujem
s tvojim odrešenjskim delom,
naj z vsemi močmi delam s teboj.

Želiš, da bi bilo najino prijateljstvo
plodno in koristno zame in za vse druge.

Bog, človekov prijatelj:
stvarnik, prijatelj stvari,
sveti prijatelj grešnikov.

Idealen prijatelj si,
ki nikoli ne odpove v zvestobi
in se nikdar ne izneveri.

Dáru takega čudovitega prijateljstva
bi rad odgovoril,
kakor ti upaš in zaslužiš;
vedno bi rad ravnal kot tvoj prijatelj. Amen
(Larrañaga, 1995, str. 14).

3. Vprašanja

- Mnogi so se spraševali, kdo je Jezus. Kakšen je Petrov odgovor na Jezusovo vprašanje: »Kaj pa vi pravite, kdo sem?« *Peter je na Jezusovo vprašanje odgovoril: »Božji Maziljenec.«*
- Kako je Jezusovo rojstvo vplivalo na svet in zgodovino? *Z Jezusovim rojstvom začnemo šteti leta, mnogi narodi se naučijo brati in pisati s pomočjo duhovnikov, misijonarjev. Krščanstvo vpliva na nastanek novih miselnih tokov (človekove pravice temeljijo na evangeliju, pomislimo na vlogo velikih osebnosti, npr. svetnikov: Frančišek Asiški, mati Terezija, Janez Pavel II. ...).*

V razmislek:

- Kaj ti pomeni Jezus?
- Kdo je On zate?

4. Rešitve

Jn 11,28-37 Jezus joka

Jn 2,13-22 Jezus očisti tempelj

Jn 2,1-12 Svatba v Galilejski Kani

odgovor: BOŽJI MAZILJENEC

Mt 13,53-58 V Nazaretu Jezusa zavržejo

Lk 10,21-24 Jezusovo veselje

Mt 8,1-4 Jezus očisti gobava

12. Varljiva sreča

1. Priprava na katehezo

»Pogosto nas najbolj osrečuje tisto, kar je na prvi pogled težko in neprijetno.«

BLAGOR	GORJE
ubogim	bogatim
lačnim	sitim
žalostnim	nasmejanim
preziranim	slavnim

Zakaj bi se lahko človek veselil uboštva, lakote, žalosti in preziranja? V čem je težava bogastva, izobilja, veselja in slave? Živimo v dobi izobilja. Kljub velikim razlikam v premoženju bi lahko še vedno rekli, da smo bogati, vsekakor siti. Z reklamnih panojev se z nasmejanimi obrazi ponuja najrazličnejše udobje in užitek. Biti pomemben, biti 'in' je geslo večine.

Pa je to tisto, kar nas izpolni v našem življenju? Je danes več srečnih ljudi na svetu, ker je več bogastva? V Sloveniji je vsako leto okrog 600 samomorov, število odvisnikov hitro narašča, tako da jih je že krepko preko 10.000. Ločitev je vedno več. Slovenci zaradi premajhnega števila otrok kot narod izumiramo. Zaradi potrošniške miselnosti grobo izkoriščamo zemeljska bogastva in onesnažujemo zemljo. Po tej poti bomo uničili sebe in svet.

Jezus nas svari: Gorje, če se prepustite bogastvu materialnih dobrin in pozabite na duha, na odnose, na ljubezen, na večnost. Opozarja nas, da bomo, ko bo prepozno, začutili lakoto, ki je ne bo mogoče nasititi:

- ko zaradi hlepenja po dobičku propade družina, je ni več mogoče sestaviti;
- ko zaradi želje po užitku pohodimo najnežnejšo ljubezen, jo težko obnovimo;
- ko zaradi videza prikrivamo svoje bolečine in hodimo po svetu nasmejani, se vedno težje srečamo sami s seboj in najdemo notranji mir in srečo;
- ko zato, da bi ugajali, pohodimo sebe in svoja hrepenenja, smo sicer pomembni in sprejeti, a prazni.

Zato Jezus blagruje:

- uboge, tiste, ki čutijo, da njihova hrepenenja po lepem, resničnem in dobrem, po tistem, kar je res vredno človeka: ljubezni, odnosih, skupnosti, preprostosti še niso izpolnjena in da jih izpolni lahko samo Bog in hoja ob njem;
- lačne, tiste, ki v sebi ohranjajo to hrepenenje in se ne zadovoljijo s trenutnimi nadomestki. Lepo je biti pomemben, a ni vredno pozabiti na moralo, na prijatelje. Lepo je biti bogat, a ni vredno zaradi bogastva izgubiti družine, prijateljev. Lepo je biti sit, a še lepše je hrepeneti po tistem, kar me presega, po idealih, za katerimi vedno stremim in niso nikoli uresničeni;
- žalostne, ki si vedno priznajo svojo bolečino, rane in greh ter si prizadevajo za resnično srečo, ne za lažne maske in prazne nasmehe;
- prezirane, ki kljub nasprotni množici ostanejo zvesti svojim idealom in višjim ciljem.

Če enačimo lepo življenje z lahkim, potem bomo prazni. Ta praznina je boleča rana današnje družbe in pred to praznino Jezus svari. Ni mogoče živeti polno in v globini veselo življenje, če se izogibamo vsemu težkemu. Ne smemo bežati pred naporom, ki ga zahtevajo ideali, pred bolečino, ki jo prinaša vsako prizadevanje za ljubezen. Ni mogoče biti v globini srečen, če ne sprejmemo tudi teže življenja. Zato Jezus blagruje tiste, ki se odločijo za pot, ki je drugačna od logike tega sveta; blagruje tiste, ki se odločijo za preprostost, za najgloblja hrepenenja, ki sprejmejo težo življenja in jih ne zmede želja po bogastvu, lepoti, moči in slavi.

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, da ni vse zlato, kar se sveti;

doživljajski cilj: Začutiti veselje nad iskanjem prave vrednosti življenja;

dejavnostni cilj: Uresničevati pot blagrov in se izogibati poti, pred katero Jezus svari.

b. Vstopno mesto:

Kitajska pripovedka ve povedati, kako je kmetu, ki je imel za obdelovanje zemlje samo enega konja, še ta pobegnil. Prišli so sosedje in obžalovali njegovo nesrečo. Kmet pa je bil miren in jih je vprašal:

»Kako pa veste, da je to nesreča?«

Čez nekaj dni se je konj vrnil in s seboj pripeljal deset divjih konj. Spet so prišli sosedje in kmetu čestitali k tolikšni sreči. Kmet jih je mirno vprašal:

»Kako pa veste, da je to sreča?«

Naslednji teden je kmetov sin jahal enega od divjih konj, padel z njega in si zlomil nogo. Ko so sosedje obžalovali kmetovo nesrečo, jih je spet vprašal:

»Kako pa veste, da je to nesreča?«

Kmalu zatem se je začela vojna. V dolino so prišli vojaki in vzeli s seboj vse mlade fante. Doma je ostal samo kmetov sin, ki zaradi zlomljene noge ni mogel v vojsko.

Rustja, B. (2000). *Drobne zgodbe za dušo*, Koper: Ognjišče, s. 95 (Srečen si).

c. Oznanilo:

Blagri in gorje

Jezus se je ozrl po svojih učencih in govoril:

»Blagor vam, ubogi, kajti vaše je Božje kraljestvo.

Blagor vam, ki ste zdaj lačni, kajti nasičeni boste.

Blagor vam, ki zdaj jokate, kajti smejali se boste.

Blagor vam, kadar vas bodo ljudje sovražili, izobčili in sramotili ter vaše ime zavrgli kot zlo zaradi Sina človekovega! Razveselite se tisti dan in poskočite od sreče, kajti vaše plačilo v nebesih je veliko. Prav tako so namreč njihovi očetje ravnali s preroki.

A gorje vam, bogataši, kajti svojo tolažbo že imate.

Gorje vam, ki ste zdaj siti, kajti lačni boste.

Gorje vam, ki se zdaj smejete, kajti žalovali in jokali boste.

Gorje vam, kadar bodo vsi ljudje lepo govorili o vas, kajti prav tako so njihovi očetje delali z lažnimi preroki!« (Lk 6,20-26)

č. Zgledi, film, knjiga:

Zgodba iz življenja sv. Avguština

Avguštin je v času, ko se je oddaljil od Boga, hlepel po slavi med ljudmi. Iskal je vse možne poti, ki bi ga pripeljale do zelene slave. Ko je mislil, da ima vse in da je našel, kar je iskal, je ugotovil, da je njegovo življenje prazno, brez smisla. V svojih Izpovedih je zapisal: »Upiral si se praznini v moji glavi. Blodil sem, zablodil v reči, ki ne bivajo v Tebi. Teh reči ni ustvarila Tvoja resnica, ampak so bile utvare nečimrnosti ...

Ti, o Gospod, moj Bog, boš prižgal mojo svetilko.« Začel je iskati Boga, prebiral je Sveto pismo v želji, da bo našel moč. Avguštinu je bil Odrešenik všeč, ni pa mu ugajalo hoditi po ozkih stezah evangelija. Močno je bil še navezan na posvetne stvari, predvsem na žensko, s katero je živel, ne da bi bila poročena. Avguštin je v svojem srcu bil boj med dobrim in zlim, med starim in novim človekom. Ko je z božjo pomočjo videl vso bedo svojega življenja in praznino srca, se je dokončno odločil za Boga in pot evangelija (Avrelij, 1984).

e. Molitev: Ponižna prošnja, (Larrañaga, 1995, str 75).

f. Dejavnost: Vsak dan pri jutranji molitvi preberi odlomek o blagrih in se jih skušaj držati.

h. Pripomočki: papir za plakat, flomastri.

2. Izvedba kateheze

Opravljena dejavnost: Zadnjič smo ugotavljali, da Jezus prinaša pomembno sporočilo našemu svetu in nam samim. Pogovorimo se o nedeljski božji besedi. Kaj nas je posebej nagovorilo?!

Vstopno mesto: Zgodba o kmetu in njegovem konju. Na plakat napišemo besedo sreča/blagor ter nesreča/gorje. Okrog teh dvojic napišemo najrazličnejše situacije, v katerih slišimo, da nekoga blagrujejo oz. pravijo, da ima srečo - in na drugi strani različne priložnosti, ob katerih slišimo: Temu je pa res hudo, ta je pa revež, tega je doletela nesreča. Potem preberemo evangeljski odlomek o blagih.

Oznanilo: Blagri in gorje (Lk 6,20-26). Opozorimo na nevarnosti, ki se skrivajo za tistim, čemur danes prepogosto pravimo sreča - in skušamo mladim odpreti oči za Jezusove blagre, za pot duha in ljubezni.

Sklep: Vsak dan pri jutranji molitvi preberi odlomek o blagih in se jih skušaj držati.

Molitev:

Ponižna prošnja

Daj mi, Gospod, otroško preprostost
in vest odraslega.
Daj mi, Gospod,
previdnost vesoljskega letalca
in pogum reševalca.
Daj mi, Gospod,
ponižnost pometača
in ponižnost bolnika.
Daj mi, Gospod, navdušenje mladeniča
in modrost starca.
Daj mi, Gospod,
razpoložljivost usmiljenega Samarijana
in hvaležnost berača.

Daj mi, Gospod, kar vidim dobrega pri bratih,
ki si jih napolnil s svojimi darovi.

Daj, Gospod,
da bom posnemal tvoje svetnike,
ali bolje, da bom, kakor me ti želiš,
vztrajen kakor ribič
in poln upanja
kakor dober kristjan.
Naj ostanem na poti tvojega Sina
in v službi bratov in sester. Amen
(Larrañaga, 1995, str 75).

3. Vprašanja

- Kako se glasi pot blagrov, na katero nas Jezus vabi? Razloži!
 - *Blagor vam, ubogi, kajti vaše je Božje kraljestvo.*
 - *Blagor vam, ki ste zdaj lačni, kajti nasičeni boste.*
 - *Blagor vam, ki zdaj jokate, kajti smejali se boste.*
 - *Blagor vam, kadar vas bodo ljudje sovražili, izobčili in sramotili ter vaše ime zavrgli kot zlo zaradi Sina človekovega! Razveselite se tisti dan in poskočite od sreče, kajti vaše plačilo v nebesih je veliko. Prav tako so namreč njihovi očetje ravnali s preroki.*
- Jezus nas svari pred lažnivo srečo. Gorje ... Pripoveduj!
 - *Gorje vam, bogataši, kajti svojo tolažbo že imate.*
 - *Gorje vam, ki ste zdaj siti, kajti lačni boste.*
 - *Gorje vam, ki se zdaj smejete, kajti žalovali in jokali boste.*

- *Gorje vam, kadar bodo vsi ljudje lepo govorili o vas, kajti prav tako so njihovi očetje delali z lažnimi preroki!«*

V razmislek:

- Kaj zate pomeni biti zares srečen?
- Kaj te resnično osrečuje?
- Na kakšno pot te Jezus vabi z blagri? Jezus te vabi na pot ponižnosti, preprostosti, ranljivosti

...

4. Rešitve

prijateljstvo

ljubezen

molitev

mir

darovanje

družina

13. Odpoved sebi

1. Priprava na katehezo

»Brez odpovedi ni mogoče graditi pravega odnosa ne z Bogom ne z bližnjimi.«

Odgovora na vprašanje, kdo je Jezus, On sam ne povezuje s svojim naukom, niti s čudeži, ampak s trpljenjem. Če hočemo spoznati temeljni pomen Jezusovega prihoda, moramo sprejeti njegovo trpljenje, kot temeljno sporočilo. Jezus ni lahkotni zmagovalec, ampak življenje živi in dotrpi. Samo kot tak je odrešujoč. Da bi ga takega tudi res sprejeli!

Mar ni prav trpljenje tudi za nas najbolj zapletena in resnična zgodba našega življenja. Mar ni prav trpljenje tisto, ki je najbolj kruto v življenju – še posebej, če je krivično. Sprejeti trpljenje je milost. Jezus pravi, če me hočete spoznati prav takšnega – kajti samo takšen sem in ne drugačen – morate hoditi za menoj v odpovedi sebi, v sprejemanju križa. Če se ne zgražamo in ne bežimo pred Jezusovim trpljenjem, pa se nam dogaja, da ne sprejmemo trpljenja v svojem življenju. Preplavlja nas miselnost tega časa: delam tisto kar mi ugaja in kar je lažje,

- zato poleti mnogi prenehajo z obiskom svete maše,
- zato so ločitve tudi med kristjani na videz normalno reševanje zakona,
- zato tudi v cerkvi ne govorimo o trpljenju in odpovedi in tudi duhovniki v tem odpovedujemo – ko bi morali biti zgled,
- zato se odpovedujemo višjim ciljem, ki zahtevajo več odpovedi – in se zadovoljimo s tem, da nekaj imamo in da imamo mir.

Ko se srečujemo z Jezusom, ga ne smemo ločiti od KRIŽA. Če hočemo polno živeti, moramo biti bolj pripravljeni sprejemati odpoved, težo življenja in trpljenje.

Če hočemo priti na goro, moramo premagati strmino.

Če hočemo iz kitare izvabiti lep glas, moramo napeti strune.

Če hočemo dobiti dobro oceno, se moramo učiti.

Če hočemo sploh kaj narediti, se moramo truditi. Brez napora ne gre. Jezus to pove zelo preprosto:

»Če hoče kdo iti za menoj, naj se odpove sebi in vzame vsak dan svoj križ ter hodi za menoj. Kdor namreč hoče svoje življenje rešiti, ga bo izgubil; kdor pa izgubi svoje življenje zaradi mene, ga bo rešil ...«

Brez odpovedi preprosto ne gre.

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, da je za pravo življenje potrebna odpoved;

doživljajski cilj: Začutiti smiselnost odpovedi;

dejavnostni cilj: Premagovati lenobo.

b. Vstopno mesto: Ljubezensko pismo

Mlad fant piše svoji ljubi tole ljubezensko pismo: »Takooo rad te imam! Zate bi šel skozi ogenj, zate bi splezal na najvišji vrh, preplaval bi najširšo reko. Torej, pridem jutri zvečer, če ne bo deževalo.«

Lefèvre, P. (1995). *Življenje nas uči*, Celje: Mohorjeva družba, s. 138.

c. Oznanilo: Jezus napove svojo smrt

Rekel je: »Sin človekov mora veliko pretrpeti. Starešine ljudstva, veliki duhovniki in pismouki ga bodo zavrgli in umorili, in tretji dan bo obujen.« Vsem pa je govoril: »Če hoče kdo iti za menoj, naj se odpove sebi in vzame vsak dan svoj križ ter hodi za menoj. Kdor namreč hoče svoje življenje rešiti, ga bo izgubil; kdor pa izgubi svoje življenje zaradi mene, ga bo rešil. Kaj namreč pomaga človeku, če si ves svet pridobi, sebe pa pogubi ali zapravi? Kdor se sramuje mene ali mojih besed, se ga bo sramoval Sin človekov, ko bo prišel v svojem veličastvu in veličastvu Očeta in svetih

angelov. Resnično, povem vam: Nekateri od tukaj stoječih res ne bodo okusili smrti, dokler ne bodo videli Božjega kraljestva.« (Lk 9,21-27)

č. Zgledi, film, knjiga:

Zgodba iz življenja Sv. Leopolda Mandiča

Sv. Leopold Mandič se je rodil leta 1866 v Hercegovem v Boki Kotorski. Pri krstu so mu dali ime Bogdan. Pri šestnajstih letih se je odločil, da bo postal duhovnik in bo oznanjal ljubezen med brati. Želel je postati misijonar in apostol krščanske edinosti na Vzhodu, kjer je bila razdvojenost med katoličani in pravoslavni velika. Stopil je v kapucinski red. Zelo je bil navezan na starše, brate in sestre. Težko jih je zapustil. Toda čutil je, da ga Bog kliče, zato je bil pripravljen tudi na največje žrtve. Dobri in verni starši so bili veseli, da je Gospod poklical Bogdana v svojo službo, hkrati pa jih je bolela misel na ločitev. Zmagala je božja ljubezen. Iz beneške province so Bogdanu pisali, naj pride v Videm. Ob slovesu so vsi jokali, samo Bogdan ne. Rekli so mu: »Bogdan, zapuščaš nas brez solz?« »Ne morem jokati, saj grem v Gospodovo hišo,« je odgovoril (Bernardi, 1983).

d. Simbol: gora, križ.

e. Molitev: Naj ti pomagam nositi križ (Čuk, 1995, str. 78).

f. Dejavnost: Vsak večer napiši, čemu si se moral odreči, da si lahko storil, kar je bilo v tistem trenutku najbolj prav zate in za druge.

h. Pripomočki: papir za plakat, flomastri.

2. Izvedba kateheze

Opravljen dejavnost: Pogovorimo se, kako smo zjutraj molili in ali smo dodali odlomek o blagih in se jih skušali držati.

Vstopno mesto: Ljubezensko pismo

Mlad fant piše svoji ljubi tole ljubezensko pismo: »Takooo rad te imam! Zate bi šel skozi ogenj, zate bi splezal na najvišji vrh, preplaval bi najširšo reko. Torej, pridem jutri zvečer, če ne bo deževalo.«

Oznanilo: Jezus nas opozarja, da se moramo v življenju, če hočemo iti za njim – slediti globljim ciljem – znati vedno se odpovedovati. Tako pravi: »Sin človekov mora veliko pretrpeti. Starešine ljudstva, veliki duhovniki in pismouki ga bodo zavrgli in umorili, in tretji dan bo obujen.« Vsem pa je govoril: »Če hoče kdo iti za menoj, naj se odpove sebi in vzame vsak dan svoj križ ter hodi za menoj. Kdor namreč hoče svoje življenje rešiti, ga bo izgubil; kdor pa izgubi svoje življenje zaradi mene, ga bo rešil. Kaj namreč pomaga človeku, če si ves svet pridobi, sebe pa pogubi ali zapravi? Kdor se sramuje mene ali mojih besed, se ga bo sramoval Sin človekov, ko bo prišel v svojem veličastvu in veličastvu Očeta in svetih angelov. Resnično, povem vam: Nekateri od tukaj stoječih res ne bodo okusili smrti, dokler ne bodo videli Božjega kraljestva.« (Lk 9,23-27)

Na plakat narišemo goro. Na vrh gore vpiši, katere cilje imaš v življenju. Tisto, kar ti onemogoča, da bi dosegel ta vrh, vpiši na vznožje gore, na njeno pobočje pa vpiši, čemu se moraš odpovedati in za kaj si moraš prizadevati, če hočeš doseči cilj.

Če nismo med cilje napisali cilja slediti Jezusu, potem ga dodamo in tudi o tem razmišljamo, kaj nas ovira in čemu se moramo odpovedati, da bi šli za njim.

Pogovorimo se o občutkih, ko npr. podležemo lenobi, ko se čemu odpovemo in ko dosegamo cilje. Jezus nam želi dobro, zato nas vabi, da vsak dan sprejmemo težo odpovedi oz. križa in gremo naprej. Naj ne ostanemo v dolini lenobe in povprečnosti.

Sklep: Vsak večer napiši, čemu si se moral odreči, da si lahko storil, kar je bilo v tistem trenutku najbolj prav zate in za druge.

Molitev:

Naj ti pomagam nositi križ

Gospod,
kolikokrat sem bil v ognjevitih urah,
v žaru molitve, pripravljen na vsako žrtev.
Če si potem v resnici prišel
in mi hotel dati delež pri svojem križu,
sem se prestrašen umaknil.
In vendar vem,
da ne bom nikoli tvoj pravi učenec,
če ne bom pil iz tvojega keliha.
Vzemi, Gospod,
iz mojega srca ta strah pred žrtvijo,
stori, da bom vedno znova sprejel križ odpovedi
in ga pogumno nesel za teboj (Čuk, 1995, str. 78).

3. Vprašanja

- S katerimi besedami nas Jezus vabi k odpovedi? Jezus pravi: »Če hoče kdo iti za menoj, naj se odpove sebi in vzame vsak dan svoj križ ter hodi za menoj. Kdor namreč hoče svoje življenje rešiti, ga bo izgubil; kdor pa izgubi svoje življenje zaradi mene, ga bo rešil.«
- Kaj hoče Jezus povedati z besedami: *Če hoče kdo iti za menoj ...?*

V razmislek:

- Ali je v življenju odpoved res potrebna? Zakaj? *Brez odpovedi ni nobene rasti: ne glede znanja, ne glede odnosov, ne glede duhovnosti ...*
- Si se v zadnjem času čemu odpovedal? Pripoveduj!

14. Kdo je največji

1. Priprava na katehezo

»Veličina ni v pomembnosti, ampak v preprostosti srca«.

Ko so se učenci pogovarjali, kdo izmed njih je največji, jim je rekel, da je največji **tisti, ki zna biti majhen**. Tisti čas so učenci stopili k Jezusu in dejali: »Kdo je torej največji v nebeškem kraljestvu?« Tedaj je poklical k sebi otroka, ga postavil mednje in rekel: »Resnično, povem vam: Če se ne spreobrnete in **ne postanete kakor otroci**, nikakor ne pridete v nebeško kraljestvo! Kdor se torej poniža kot ta otrok, bo največji v nebeškem kraljestvu, in kdor sprejme enega takega otroka v mojem imenu, mene sprejme« (Mt 18,1-5). Poleg tega, da moramo sami postati majhni in preprosti, je v Jezusovih očeh velik tisti, ki zna **videti veličino v majhnih in drobnih stvareh**. **Svari nas pred ošabnostjo**, ko pravi: »Kdor se bo poviševal, bo ponižan, in kdor se bo poniževal, bo povišan« (Mt 23,12).

Na drugem mestu pravi: »Veste, da vladarji gospodujejo nad narodi in da jim velikaši vladajo. Med vami pa naj ne bo tako, ampak kdor hoče postati med vami velik, naj bo vaš strežnik, in kdor hoče biti med vami prvi, naj bo vaš služabnik, tako kot tudi Sin človekov ni prišel, da bi mu stregli, ampak da bi stregel in dal svoje življenje v odkupnino za mnoge« (Lk 22,24-27). Veličina človeka ni v uspehu in pomembnosti, ampak **v življenju in darovanju za drugega**.

Bog gleda na srce in ne na videz in uspeh. Če hočemo biti njegovi, moramo sprejeti tudi njegovo logiko ljubezni in darovanja. V njej pa ni več prostora za sprenevedanje, za boj za prva mesta, tekmovanje in izrivanje drugega. **Ljubezen ne išče lastne koristi, ampak dobro posameznika in skupnosti**.

René Lenoir navaja v svoji knjigi *Les Exclus* (Izobčeni) primer skupine kanadskih indijanskih otrok: Če jim ponudiš nagrado za prvi odgovor na določeno vprašanje, pripravijo odgovor vsi skupaj in ga istočasno zakričijo. Ne prenesejo, da bi zmagal samo eden in bi bili drugi poraženci. **Zmagovalca bi zmaga ločila od bratov in sestrá; dobil bi nagrado, a izgubil skupnost**.

Jezus na prvo mesto postavlja tisto, kar nas dela ljudi in kar nas medsebojno povezuje. Pomembno je, da se trudimo za človeške kvalitete in kreposti, ter da zunanje uspehe ne postavljamo pred notranje kvalitete. Kaj namreč pomaga človeku, če si ves svet pridobi, sebe pa pogubi ali zapravi? (Lk 9,25).

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, kaj je za kristjana v življenju najpomembnejše;

doživljajski cilj: Začutiti, da nas prave vrednote osvobajajo;

dejavnostni cilj: Prizadeval si bom, da vsako tekmovalnost podredim Jezusovim načelom.

b. Vstopno mesto: René Lenoir navaja v svoji knjigi *Les Exclus* (Izobčeni) primer skupine kanadskih indijanskih otrok: Če jim ponudiš nagrado za prvi odgovor na določeno vprašanje, pripravijo odgovor vsi skupaj in ga istočasno zakričijo. Ne prenesejo, da bi zmagal samo eden in bi bili drugi poraženci.

c. Oznanilo: Kdo je največji

Vanje (v učence) je prišla misel, kateri izmed njih je največji. Jezus pa je poznal misli njihovih src. Vzel je otroka, ga postavil poleg sebe in jim rekel: »Kdor sprejme tega otroka v mojem imenu, mene sprejme, in kdor mene sprejme, sprejme tistega, ki me je poslal. Kdor je namreč med vami vsemi najmanjši, ta je velik.« (Lk 9,46-48)

č. Zgledi, film, knjiga:

Zgodba iz življenja Sv. Leopolda Mandiča

Leta 1884 je Bogdan Mandić prispel v Bassano del Grappa in vstopil v kapucinski noviciat (leto preizkušnje). Kmalu je dobil redovno obleko in ime Leopold. Pri beneških kapucinih je bilo v tistem času leto preizkušnje strogo. Novinci so se skoraj pol leta postili, malo spali in še to na trdi slami, ponoči so dve uri bedeli, skoraj neprestano molčali in molili, obleka je bila revna, sandale so

nosili brez nogavic. Brat Leopold je imel nekoliko pohabljene noge, zato se je težko premikal v neudobnih sandalih. Pogumno je premagoval vse preizkušnje. V majhnem in slabotnem telesu se je skrivala velika in junaška duša, ki se ni ničesar bala. Spoznal je, da je svetost v ljubezni. Zato se je odločil, da se bo odpovedal samemu sebi in vadil v ponižnosti, veri in ljubezni do vseh. Bil je preprost in iskren – kot otrok (Bernardi, 1983).

e. Molitev: Za služenje (Larrañaga, 1995, str 82).

f. Dejavnost: Zvečer premisli dan in zmoli kesanje. Ob kartah, ki si jih prinesel domov, pomisli, ali si iskal tisto, kar je najpomembnejše za Jezusa, ali si podlegel logiki tega sveta.

g. Interakcijska igra: Kartanje igre OSEL.

h. Pripomočki: fotokopije kart.

2. Izvedba kateheze

Opravljen dejavnost: Pregledamo, čemu smo se morali čez teden odreči, da je vsak naredil nekaj, kar je bilo dobro zanj in za druge.

Vstopno mesto: René Lenoir navaja v svoji knjigi *Les Exclus* (Izobčeni) primer skupine kanadskih indijanskih otrok: Če jim ponudiš nagrado za prvi odgovor na določeno vprašanje, pripravijo odgovor vsi skupaj in ga istočasno zakričijo. Ne prenesejo, da bi zmagal samo eden in bi bili drugi poraženci. Pogovorimo se, kako pa deluje njihov razred in spodbudimo k razmišljanju, kaj je najpomembnejše, kdo je res največji: tisti, ki gleda le nase, ali morda kdo drugi.

Oznanilo: Preberemo Jezusovo spodbudo apostolom, ko jih je 'preganjala' misel, kateri izmed njih je največji.

Jezus pa je poznal misli njihovih src. Vzel je otroka, ga postavil poleg sebe in jim rekel: »Kdor sprejme tega otroka v mojem imenu, mene sprejme, in kdor mene sprejme, sprejme tistega, ki me je poslal. Kdor je namreč med vami vsemi najmanjši, ta je velik.« (Lk 9,48)

Potem izberemo tolikokrat, kolikor je udeležencev, po štiri različne vrednosti igralnih kart (kralje, dame ipd.). Vsak dobi štiri karte različnih vrednosti. Razporedi jih po vrednosti. Potem vsak napiše na vsako karto po eno vrednoto. Najpomembnejša naj bo na najbolj vredni karti, manj pomembna na najmanj vredni karti. Nato karte zberemo in si jih razdelimo v krogu, in sicer štirikrat, tako, da vsak dobi štiri druge karte. Karte potem polagajo predse od največje do najmanjše vrednosti in preberejo zapisane vrednote. O njih se pogovorimo.

Lahko se igramo igro OSEL.

Sklep: Zvečer premisli dan in zmoli kesanje. Ob kartah, ki si jih prinesel domov, pomisli, ali si iskal tisto, kar je najpomembnejše za Jezusa ali si podlegel logiki tega sveta.

Molitve: Ko končamo kartanje, vsak pripravi prošnjo (če je srečanje zvečer, naj vsak prižge svečko) za eno lastnost, ki jo ima napisano na kartah.

Za služenje

O Kristus, daj mi plemenito srce,
da ti bom mogel bolje služiti.
Močno srce,
da bom iskal visoke vzore,
in ne povprečnih izbir.

Za delo požrtvovalno srce,
da bom gledal v njem zaupno poslanstvo
in ne breme.

V trpljenju veliko srce,
da bom dober vojak pred svojim križem
in čuteč Cirenejec za križe drugih.

Veliko srce za svet,
razumevajoče za njegove krhkosti,
a nedotakljivo
za njegove ideje, mike.

Veliko srce za ljudi,
zvesto in pozorno,
zlasti pa uslužno srce,
predano malim in ponižnim.

Srce, ki ne bo zagledano vase,
ki se bo vedno opiralo nate,
srečno v služenju tebi
ter bratom in sestram, Gospod,
vse dni mojega življenja.
Amen (Larrañaga, 1995, str 82).

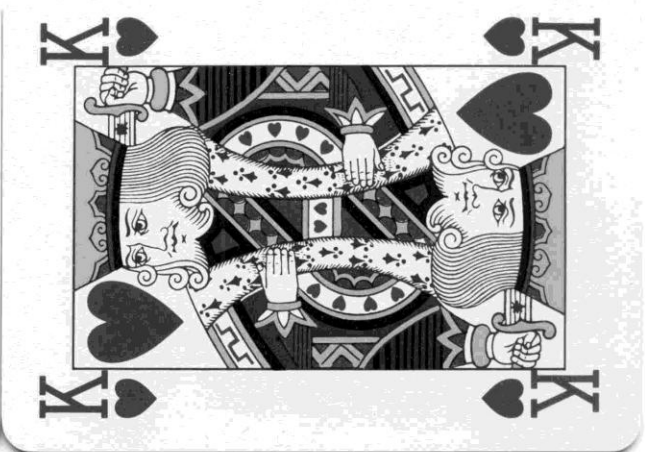
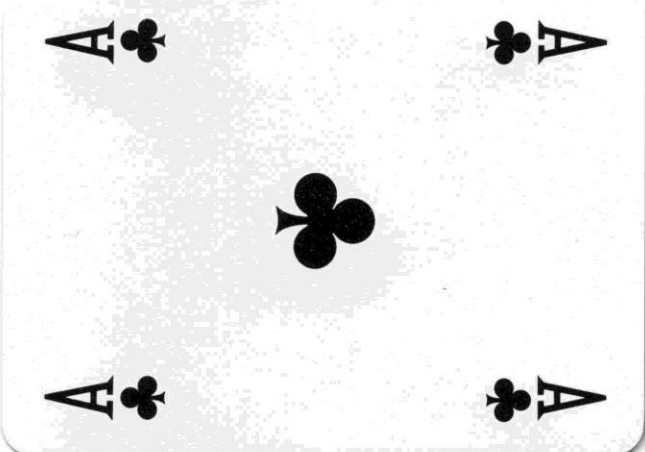
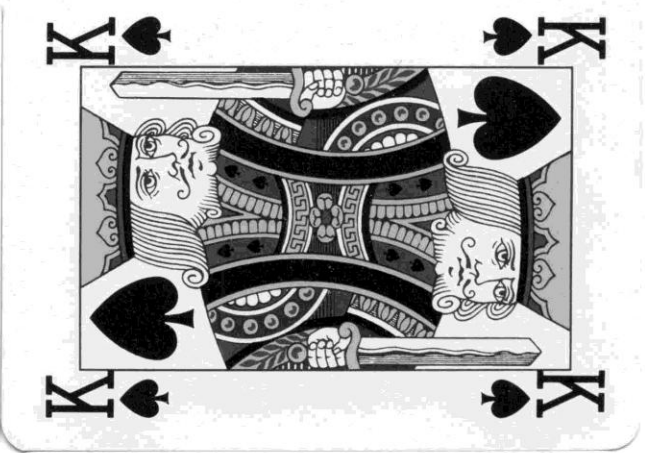
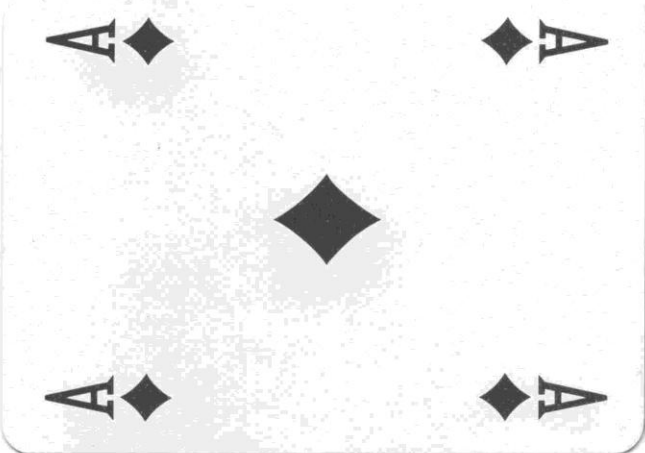
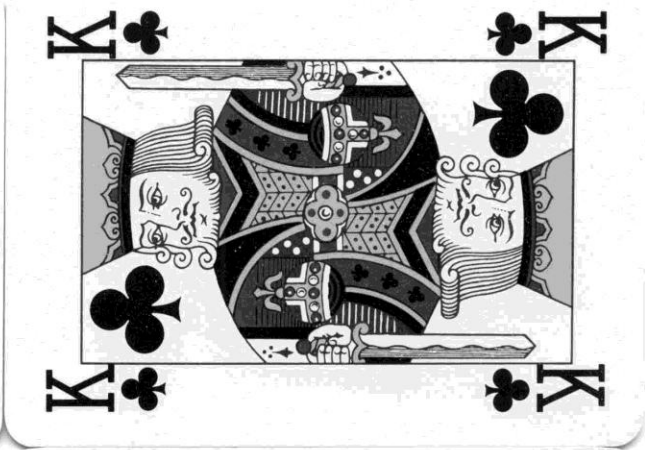
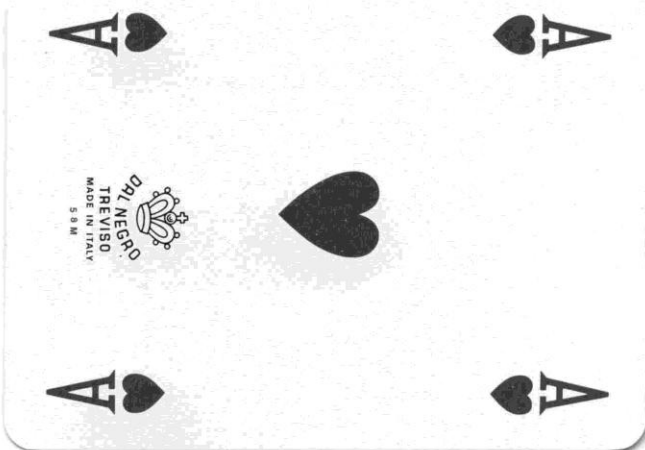
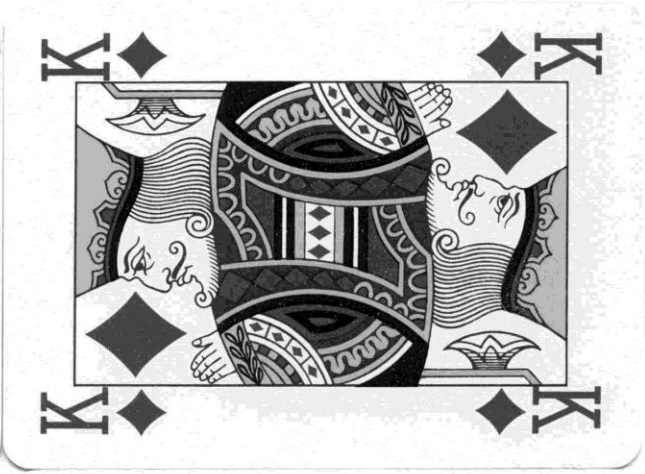
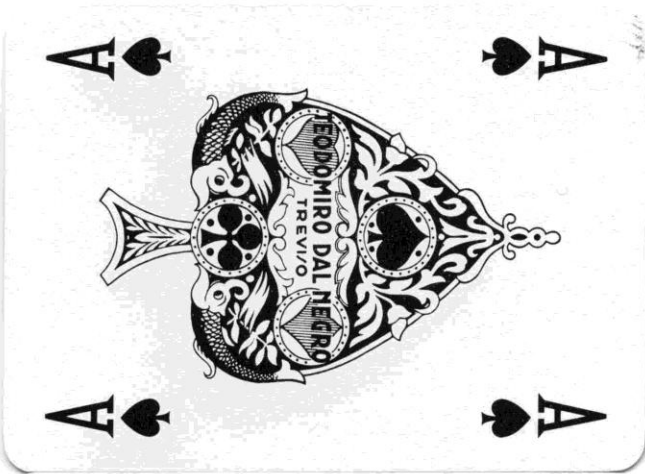
3. Vprašanja

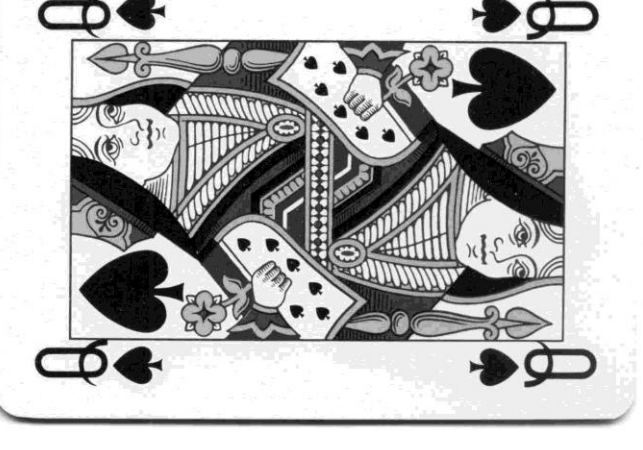
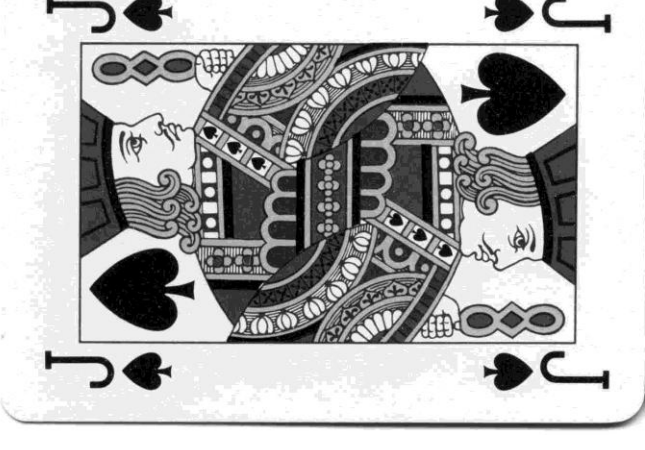
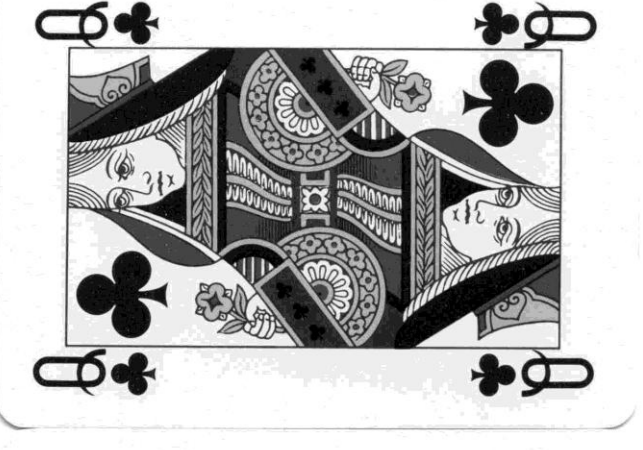
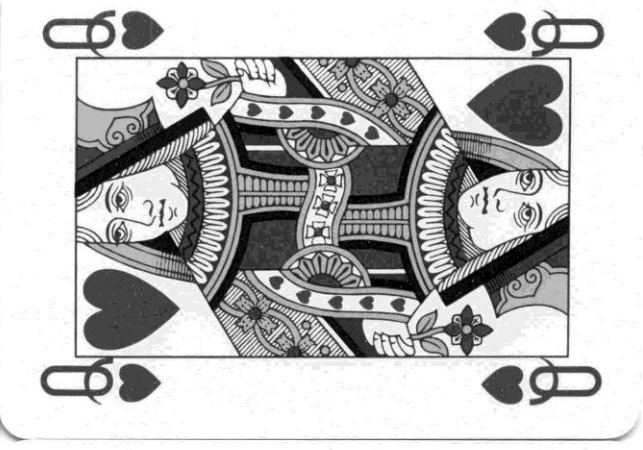
- Kako Jezus gleda na postavljanje sebe nad druge? (*Lk 9,46-48*) Jezus pravi: »Kdor se bo poviševal, bo ponižan, in kdor se bo poniževal, bo povišan.«
- Kaj pravi Jezus, kdo je največji? Ali je Jezusova logika tudi naša logika? Jezus pravi: »Kdor sprejme tega otroka v mojem imenu, mene sprejme, in kdor mene sprejme, sprejme tistega, ki me je poslal. Kdor je namreč med vami vsi najmanjši, ta je velik.«
- Kako razumeš te Jezusove besede? Pripoveduj!

V razmislek:

- Po kateri vrednoti ocenjuješ prijatelje – kaj ti je najpomembnejše?
- Kaj ti je najpomembnejše v odnosih s prijatelji?

4. Priloga (karte)

15. O odpuščanju

1. Priprava na katehezo

»Spovedati se pomeni, vreči se v Očetove roke in pustiti, da me gleda z ljubeznijo.«

Na nekih duhovnih vajah so mi mladi povedali, da spovedi res ne potrebujejo in ne pogrešajo. Pa sem jih vprašal, kaj jim v življenju največ pomeni. Našteli so troje: svoboda, zdravje in ljubezen. Vprašal sem jih, ali lahko najdejo kakšno povezavo med spovedjo in temi vrednotami. Malo so se zamislili, potem sem jim pomagal.

Mar nismo ujeti v svoje napake in grehe, mar nam to ne jemlje svobode, ki si jo želimo?

In zdravje, ali ni največ boleznih psihosomatskih (telo je bolno zaradi notranjih težav in problemov).

Pa ljubezen – ali si ne želimo, da bi stalno rasli v odnosih, pa je tako težko. Zaljubljenost mine, potem pa nastane praznina. Zahtevnosti odnosov se bojimo itd.

Spoved nam prinaša:

- svobodo, ker lahko začnemo znova, se rešimo vezi napak in grehov;
- zdravje, ker najdemo v njej mir, ko smo spravljeni s seboj, z ljudmi in Bogom;
- ljubezen, ko ob Jezusovi veličini odkrivamo nove možnosti za odnose.

Ob koncu duhovnih vaj je neko dekle v zahvali izrazilo veselje, da je spoznala, da spoved prinaša to troje: svobodo, zdravje in ljubezen. Če bomo sami verjeli v moč spovedi, ne bo težko navdušiti mladih.

In kaj pomeni spovedati se? Na to odgovarja sedanji župnik iz vasice Ars, kjer je živel veliki spovednik sv. Janez Vianney, zavetnik župnikov, takole:

»Vreči se v Očetove roke in pustiti, da me gleda z ljubeznijo. Pomeni, da pokleknem, to pa vključuje ponižanje. Boga najdemo na kolenih, saj je vedno nižje od nas. Spoznal sem, da biti duhovnik pomeni biti spovednik in da biti kristjan pomeni biti spovedan.«

Katoličani brez pomisleka prihajajo k obhajilu, ne hodijo pa več k spovedi. Toda moje obhajilo velja toliko, kolikor velja moja spoved – kar zadeva gorečnost in rodovitnost.

Za mnoge Kristus ni več Bog, ki rešuje, marveč le 'super tip' z lepim sporočilom ljubezni. »Bog mi je pokazal greh,« je govoril arški župnik. Če Boga ni, je treba greh odstraniti, ker je sicer neznosno breme. Če se greha ne zavedamo, ne potrebujemo več Odrešenika ...

Tako je bilo s farizeji. Vsi odnosi so bili postavljeni v neke zunanje zapovedi in prepovedi, ki pa so postale prazne. Navidez vse lepo in prav, le ljubezni ni bilo in z izgubo ljubezni je odšla tudi zavest greha. Jezus se nas še posebej razveseli, ko se zavemo svojega greha in ob njem iščemo pomoč.

Tako se je razveselil javne grešnice. Janez Vianney pravi, da **za spoved potrebujemo troje:**

- vero, da je Bog navzoč v duhovniku;
- upanje, da nam bo Bog podaril milost odpuščanja;
- in ljubezen do Boga, zaradi katere obžalujemo, da smo ga prizadeli.

Razloge proti redni spovedi bodo mladi hitro našli, skušajmo najti razloge ZA. Ko sem najstnike vprašal, kako je z njihovo spovedjo, so spravili skupaj skoraj vse možne ugovore proti njej: Nič je ne pogrešam, ob spovedi prav nič ne čutim, vedno ponavljam isto, nič se ne spremeni, z Bogom se lahko pogovorim tudi sam, saj nisem naredil nič takega, da bi moral iti k spovedi. Moji odgovori so taki:

- Tudi zdravnika nič ne pogrešamo, pa je vseeno potrebno iti k njemu po pomoč, še posebej pri kroničnih boleznih; pomaga nam odkriti bolezen in jo 'krotiti'.
- Celo v najbolj osebni odnosu se včasih ne zgodi nič takega, kar bi nas navduševalo, ne čutimo ne bližine ne naklonjenosti. A če ne vztrajam, se oddaljim.
- Rast običajno ni hitra. Vendar če vztrajamo, rastemo. Če se navadim na majhne napake, lahko padem v večje. Če jih skušam odpravljati, je upanje, da rastem.
- Težko je stvari o sebi urediti sam. Potrebno je stopiti pred Boga in bližnji – duhovnik – nam pri tem pomaga. Odpustiti pa si nasploh običajno ni tako lahko. Ko je padlo število spovedi, je naraslo število svetovalnic.
- Spoved ni samo za največje grešnike, ampak pomoč za lepše življenje.

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, da smo grešniki;

doživljajski cilj: Začutiti smisel spovedi: osvobaja, ozdravlja in vzgaja za ljubezen;

dejavnostni cilj: Opravi bom dobro spoved.

b. Vstopno mesto: Rustja, B. (2004). *Zgodbe s semeni upanja*, Koper: Ognjišče, str. 26.

c. Oznanilo: Jezus odpusti grešnici

Nekdo izmed farizejev ga je prosil, naj je z njim. Ko je stopil v farizejevo hišo, je sedel za mizo. In glej, ko je neka žena, ki je bila v mestu grešnica, izvedela, da je v farizejevi hiši pri mizi, je prinesla alabastrno posodo dišavnega olja in vsa objokana od zadaj stopila k njegovim nogam ter mu jih začela močiti s solzami. Brisala mu je noge z lasmi svoje glave, jih poljubljala in mazilila z oljem. Ko je to videl farizej, ki ga je povabil, je sam pri sebi dejal: »Ko bi bil ta prerok, bi vedel, kdo je ženska, ki se ga dotika, in kakšna je; vedel bi, da je grešnica.« In Jezus mu je odgovoril: »Simon, nekaj ti moram povedati.« On pa mu je rekel: »Učitelj, povej.« »Neki upnik je imel dva dolžnika. Eden mu je bil dolžan petsto denarijev, drugi pa petdeset. Ker nista mogla vrniti, je dolg obema odpustil. Kateri izmed njiju ga bo bolj ljubil?« Simon je odgovoril: »Zdi se mi, da tisti, kateremu je več odpustil.« On pa mu je rekel: »Prav si presodil.« In obrnil se je k ženi in rekel Simonu: »Vidiš to ženo? Ko sem stopil v tvojo hišo, mi nisi ponudil vode za noge; ta pa mi je s solzami zmočila noge in jih obrisala s svojimi lasmi. Poljubil me nisi; ta pa ni nehala poljubljati mojih nog, odkar sem prišel. Glave mi nisi mazilil z oljem; ta pa mi je z dišavnim oljem mazilila noge. Zato ti povem: Odpuščeni so njeni mnogi grehi, ker je močno ljubila; komur pa se malo odpusti, malo ljubi.« Njej pa je rekel: »Odpuščeni so tvoji grehi!« Tedaj so tisti, ki so bili z njim pri mizi, začeli pri sebi govoriti: »Kdo je ta, ki celó grehe odpušča?« On pa je rekel ženi: »Tvoja vera te je rešila! Pojdi v miru!« (Lk 7,36-50)

č. Zgledi, film, knjiga: film Misijon.

Zgodba iz življenja Sv. Leopolda Mandiča

Ko je sv. Leopold Mandič končal študij in dobil dovoljenje za spovedovanje in pridiganje, je bil pripravljen na oznanjevanje. Takoj je prosil predstojnike, naj ga pošljejo za misijonarja na Vzhod. Predstojniki so poznali njegovo slabo zdravje in govorno napako, zato njegovi želji niso ustregli. Ostal je v Benetkah in tam spovedoval. Leta 1909 so ga premestili v Padovo, kjer je živel do smrti. Nekaj časa je bil ravnatelj v malem semenišču. Ko so ga te službe razrešili, je le še spovedoval. Postal je apostol spovednice, saj so k njemu prihajali od vsepovsod. Vsakemu je dal tolažbo in ga usmerjal k Bogu. Tako je zapisal: »Gospod uresničuje po meni svoje poslanstvo tolažnika in odrešenika.« In s tem je bil popolnoma zadovoljen, čeprav je njegova želja, da bi bil misijonar na Vzhodu, ostala neizpolnjena (Bernardi, 1983).

e. Molitev: Kesanje.

f. Dejavnost: Vsak dan si izprašaj vest in zmoli kesanje. Prizadevaj si za redno sv. spoved.

h. Pripomočki: papir in flomastri, CD z glasbo, svečke.

2. Izvedba kateheze

Opravljen dejavnost: Pogovorimo se, kako redno se je vsak ob kartah, ki jih je prinesel domov, vprašal, ali je iskal tisto, kar je najpomembnejše za Jezusa, ali pa je podlegel logiki tega sveta.

Vstopno mesto:

Sveti Frančišek se je nekega dne pogovarjal z enim od asiških plemičev, ki je tožil nad zmedo, nadlogami in nesrečami, ki pretresajo svet.

»Gospod, ne vznemirjajte se zaradi teh stvari,« mu je dejal sveti mož, »kajti imamo zdravilo zoper vse to.«

»Kakšno zdravilo obstaja zoper to zlo?« je vprašal plemič.

Sveti Frančišek je odgovoril: »Zelo preprosto. Vi in jaz morava postati to, kar sva in se resnično notranje spreobrniti. Vsak človek naj potem naredi isto in prenova bo uspela. Najslabše je, če vsi govorijo, kako bi se morali drugi spremeniti, a se ne potrudijo, da bi odpravili svoje napake.«

Pogovorimo se o tej zgodbi. Tudi evangeljski odlomek govori o tem, da se ljudje raje ukvarjamo z drugimi kot s seboj. Preberimo ga:

Oznanilo: Grešnici je odpuščeno (Lk 7,36-50)

Po prebranem odlomku vzame vsak posameznik list papirja in nariše dva kroga. V prvi krog vpiše občutke grešnice ob Jezusovih nogah, ko mu jih je s solzami močila in brisala z lasmi, ko mu jih je mazilila in poljubljala ... V drugi krog napišejo misli in občutke, ko je gledal grešnico, ki mu z lasmi briše noge, mu jih poljublja in ga mazili. Okrog teh dveh krogov pa napišemo občutke, ki so prevevali farizeja, ko je gledal vse to. O tem, kar so zapisali, se na kratko pogovorimo. (Medtem lahko igra mirna glasba). Nato zaigrajo vlogo grešnice in farizeja (vsak posameznik se odloči za eno vlogo). Ko končajo, na isti list kot prej zapišejo (z drugo barvo) občutke, ki so jih doživljali med igranjem. Tudi o tem se kratko pogovorimo.

Iz pogovora skušamo izluščiti Jezusov pogled na greh in osvetliti pomen spovedi.

Sklep: Vsak dan si izprašaj vest in zmoli kesanje. Prizadevaj si za redno sv. spoved.

Molitev: Ob prižganih svečkah molimo kesanje. Nato vsak povzame tisto besedo, ki ga je v molitvi ali pogovoru nagovorila.

Kesanje

Moj Bog, žal mi je, da sem grešil in žalil tebe,
ki si moj najboljši Oče in vse ljubezni vreden.
Trdno sklenem, da se bom poboljšal.
Pomagaj mi s svojo milostjo. Amen.

3. Vprašanja

- Kako Jezus gleda na greh? *Jezus greh obtoži, ne obtoži pa človeka, ki je greh naredil. Veseli se vsakega, ki svoj greh prizna, se ga pokesa in prosi zanj odpuščanja.*
- Kaj pomeni spovedati se svojih grehov? *To pomeni priznati, da sem grešnik, da delam napake in da potrebujem odpuščanja. Če se greha ne zavedamo, ne potrebujemo več Odrešenika ... Jezus se nas še posebej razveseli, ko se zavemo svojega greha in ob njem iščemo pomoč. Tako se je razveselil javne grešnice.*

V razmislek:

- Čemu bi šel k spovedi?
- Kaj je zate pri sveti spovedi najpomembnejše?

16. Kako naj molim

1. Priprava na katehezo

»Molitev je izraz moje vere v Boga, gospodarja življenja in smrti. Kot njegov otrok ga slavim in prosim.«

Moliti bomo lahko učili toliko, kolikor tudi sami molimo. Naj bo priprava na to srečanje poglobitev tvoje osebne molitve.

Za dobro molitev je **potrebna priprava**:

- primeren prostor (tišina; da nas čim manj stvari raztresa),
- ustrezna drža (mnogi poudarjajo pravilno telesno držo in sproščeno dihanje),
- umiritev (osvoboditev tako fizične kot živčne napetosti, misli in spominov),
- postavitev pred božjo navzočnost (pred kom sem; Oče, Jezus, Marija, klicanje Svetega Duha).

Šele potem sledi **sama molitev** (naj navedem samo nekaj pogostejših oblik):

- **molitev z obrazci**,
- **molitveno branje – razmišljanje ob Svetem pismu**,
- **molitev poslušanja** (preprosta prisotnost pred Bogom),
- **molitev v naravi**,
- **občestvena molitev** (s skupino ljudi, lahko kombiniramo različne načine: čaščenje, slavljenje).

Ob Jezusovem odgovoru apostolom, kako naj molijo, bomo skušali odkrivati temeljne vsebine naše molitve. Skušajmo odgovoriti na nekatera vprašanja:

Kaj je molitev?

Molitev je odraz naše zavesti, da nas Bog vodi, da je Bog gospodar življenja in smrti. Po Jezusu ga lahko kličemo Oče, kar nas vabi, da se z njim zaupno in prijateljsko pogovorimo.

Kaj je za molitev potrebno?

Molitev je pogovor z Bogom. Za dober pogovor s človekom je pomembno dobro poslušanje. Ko po pogovoru s prijateljem vem, kaj pričakuje, kaj si želi, česa se boji, s čim ga lahko razveselim ipd., potem lahko rečem, da se v pogovoru slišiva. Tako je tudi z našo molitvijo.

K čemu naj nas vodi redna molitev?

V molitvi Oče naš so pravzaprav temeljne sestavine vsake molitve:

Beseda *Oče* – zbuja v nas zavest, da smo njegovi otroci, da je on tisti, ki skrbi za nas in nas ljubi.

Posvečeno bodi tvoje ime, pridi k nam tvoje kraljestvo – besede nas spodbujajo, da molitev uresničujemo s svojim življenjem, ko slavimo Boga v tem svetu in ko ta svet postaja božje kraljestvo.

V prošnji – *odpusti nam naše grehe, in ne vpelji nas v skušnjava* – prošimo za ljubezen, ki je bistvo našega poslanstva. Odpuščati in ne popustiti skušnjavi sovraštva, to je končno cilj naše povezanosti z Bogom.

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati pomen molitve;

doživljajski cilj: Začutiti vrednost molitve;

dejavnostni cilj: Vsak dan bom molil in bom pozoren na to, kako molim.

b. Vstopno mesto: Spomnim se izkušnje lepega pogovora, ko sem čutil, da me drugi res razume in da tudi jaz razumem njega.

c. Oznanilo: O molitvi

Nekoč je na nekem kraju molil. Ko je nehal, mu je eden izmed njegovih učencev dejal: »Gospod, nauči nas moliti, kakor je tudi Janez naučil svoje učence.« Rekel jim je: »Kadar molite, recite:

Oče!

*Posvečeno bodi tvoje ime. Pridi tvoje kraljestvo.
Naš vsakdanji kruh nam dajaj od dne do dne
in odpusti nam naše grehe, in ne vpelji nas v skušnjava!» (Lk 11,1-13)*

Evangelist Luka spregovori posebej o molitvi še v naslednjih odlomkih:

Prilika o farizeju in cestninarju Lk 18,9-14,

Jezus očisti tempelj Lk 19,45-4,

Spodbuda k budnosti Lk 21,34-36.

č. Zgledi, film, knjiga: knjižica o molitvi: Larrañaga, I. (1995). *Srečanje, Molitveni priročnik*, Ljubljana: Slovenska kapucinska provinca.

Zgodba iz življenja Sv. Janeza Boska

Janez Bosko se je rodil 16. avgusta 1815 v revni kmečki družini v italijanski vasi Becchi. Oče mu je umrl, ko je bil Janez star dve leti. Mama je težko preživljala tri otroke. Čeprav so bili revni in je bilo šolanje drago, je naredila vse, da se je Janez šolal. Vzgjajala ga je v dobrega krščanskega človeka. Že kot otrok je okrog sebe zbiral vaške dečke, da so skupaj molili in hodili k sveti maši. Če kdo od njih ni hotel v cerkev k maši ali verouku, ga je mali Janez znal prepričati, da sta maša in molitev najpomembnejši stvari v življenju. Da bi dečke pripravil do molitve, se je naučil rokohitrskih spretnosti, ki jih je izvajal po maši. Tako je preprečil, da bi otroci, pa tudi odrasli rajši šli na predstavo kakšnega rokohitca, ki je svoje spretnosti izvajal ravno med mašo ali veroukom. Janez je znal združiti oboje. Ob nedeljah je prirejal predstave. Pred vsako predstavo so molili, na koncu pa so se vsi skupaj odpravili v cerkev k verouku. Tako je prepričal tudi tiste dečke in odrasle, ki sicer ne bi šli v cerkev in ne bi molili. Molitev je bila od majhnih nog del življenja, zato je lahko za sabo potegnil tudi druge in jim molitev prikazal kot nekaj lepega in nepogrešljivega v življenju (Lemoyne,1934).

d. Simbol: Sveto pismo

e. Molitev: Zmolimo molitev, ki jo je pripravil vsak na svojem listu oz. Oče naš.

f. Dejavnost: Poleg tega, kar že moliš, vsak dan zmoli še molitev, ki ste jo sestavili v birmanski skupini oz. si jo sestavil sam.

h. Pripomočki: listi, pisala.

2. Izvedba kateheze

Opravljen dejavnost: Vprašamo se, kako smo si vsak dan izpraševali vest in molili kesanje. Kako po zadnji katehezi gledamo na sv. spoved.

Vstopno mesto: Podelimo si izkušnjo lepega pogovora. Kdaj, s kom in o čem smo se že lepo pogovarjali. Sestavimo 10 pravil za lep pogovor.

Oznanilo: Pogovorimo se o tem, kako molimo, kakšne načine molitve poznamo in o tem, kaj je potrebno za dobro molitev. Smo že doživeli lepe trenutke molitve. Ali ob desetih pravilih za lep pogovor lahko vzporedno naredimo navodila za dobro molitev.

Preberemo evangeljski odlomek in se pogovorimo o Jezusovem navodilu, kako naj molimo. Na podlagi tega navodila mladi pripravijo molitve za različne dele dneva. Vzorec je molitev Oče naš: *Oče naš* – pomislimo, pred kom smo (Očetom stvarnikom, Jezusom odrešenikom, prijateljem...) in povemo, kako se ob njem počutimo.

Posvečeno bodi – povemo, s čim bi ga danes radi slavili.

Odpusti nam – razmišljamo o tem, kako smo povezani z drugimi, kaj bi radi odpustili.

Vsak pripravi karton, na katerega napiše molitev in ga okraši tako, da bo ob njem lažje molil. Pri tem si lahko pomagajo tako, da nekdo piše, drugi sestavlja, tretji riše ...

Sklep: Poleg tega, kar že moliš, vsak dan zmoli še molitev, ki ste jo sestavili v birmanski skupini oz. si jo sestavil sam.

Molitev: Zmolimo molitev, ki jo je pripravil vsak na svojem listu.

Oče naš

Oče naš, ki si v nebesih,
posvečeno bodi tvoje ime,
pridi k nam tvoje kraljestvo,
zgodí se tvoja volja
kakor v nebesih tako na zemlji.
Daj nam danes naš vsakdanji kruh
in odpusti nam naše dolge,
kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom,
in ne vpelji nas v skušnjava,
temveč reši nas hudega.
Amen.

3. Vprašanja

- S katero molitvijo nas Jezus uči moliti? *Jezus nas uči moliti z molitvijo Oče naš.*
- Kaj je molitev? *Molitev je pogovor z Bogom.*
- Katere vrste molitev poznamo? *V molitvi se zahvaljujemo, prosimo, slavimo Boga. Načini so različni: molitev z obrazci, molitveno branje – razmišljanje ob Svetem pismu, molitev poslušanja (preprosta prisotnost pred Bogom), molitev v naravi, občestvena molitev...*

V razmislek:

- Kdo te je naučil moliti?
- Katera je bila tvoja prva molitev?
- Zakaj naj molimo?
- Kaj ti pomeni molitev? Kdaj si vzameš čas zanjo?
- Kaj je pri molitvi zate najpomembnejše?

17. Hinavščina

1. Priprava na katehezo

»Hinavščina uničuje prijateljstva in družine.«

Tako smo se navadili na hinavščino in pretvarjanje, da smo ji nadelo tudi dostojno ime. Pravimo, da smo diplomati in da se izogibamo konfliktov. Vse to pa bi največkrat lahko imenovali laž in hinavščina, ki nas oddaljuje od resnice in od pristnih odnosov. Komaj kje še srečate človeka, ki ne nosi maske, za katero se skriva. Za koga še veste, kaj misli? A tudi če veste, vam tega največkrat ne bo povedal. Marsikdaj se zgodi, da vam bo zaupal, kaj misli, vendar ko bo v družbi, bo maska spet na svojem mestu in »pravila lepega vedenja« mu bodo narekovala, da vas bo zatajil.

To velja na žalost tudi za nas. V družbi se raje ne izpostavljamo. Se ne izplača, pravimo. Vendar Jezus najbolj graja prav hinavščino. Vaš govor naj bo ›da‹, ›da‹, ›ne‹, ›ne‹; kar je več kot to, je od hudega (Mt 5,37).

Hinavščine, pretvarjanja in mask je veliko prav povsod, tudi v Cerkvi. To mlade zelo odbija od obiska nedeljske maše. Seveda je tudi izgovor, vendar moramo priznati, da je marsikaj narejeno zato, da ne bodo drugi kaj slabega govorili oz. da bodo o nas govorili dobro.

Jezus poudarja, da je bistvo skrito in da je zaradi srca pomembno, kaj delamo, ne zato, da bi drugi kaj videli. Bog gleda na srce. V maskah ni mogoče srečati Boga, pa tudi bližnjega ne.

Zaradi hinavščine propadajo prijateljstva. Pretvarjanje in laž sta najbolj boleča tudi v družini in zakonu. Jezus tudi nam kakor Judom pravi: »Če ostanete v moji besedi, ste resnično moji učenci. In spoznali boste resnico in resnica vas bo osvobodila« (Jn 8,31-32).

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, da je hinavščina laž in ne načelo lepega obnašanja;

doživljajski cilj: Začutiti, kako škodljiva je hinavščina;

dejavnostni cilj: S plakatom bom opozoril na hinavščino in se je sam tudi izogibal.

b. Vstopno mesto: Izkušnja pretvarjanja in hinavščine, ki te je prizadela.

c. Oznanilo: Jezus in farizeji

Ko je to povedal, ga je neki farizej prosil, naj obeduje pri njem. Vstopil je in sedel. Ko je farizej to videl, se je čudil, da se pred jedjo ni umil. Gospod pa mu je rekel: »Vi farizeji sicer res čistite kozarec in krožnik od zunaj, znotraj pa ste polni pohlepa in hudobije. Kako ste nespametni! Ali ni tisti, ki je naredil zunanost, naredil tudi notranjosti? Dajte raje v miloščino to, kar je znotraj, in glejte, vse vam bo čisto. Toda gorje vam, farizeji! Desetino dajete od mete in rutice in vsakovrstne zelenjave, zanemarjate pa pravičnost in Božjo ljubezen. To bi bilo treba storiti in onega ne opustiti. Gorje vam, farizeji, ker imate radi prve sedeže v shodnicah in pozdrave na trgih! Gorje vam, ker ste kakor grobovi, ki se ne vidijo, in ljudje hodijo po njih, ne da bi vedeli.« (Lk 11,37-44)

č. Zgledi, film, knjiga:

Zgodba iz življenja Sv. Janeza Boska

V času Don Boska je bilo veliko otrok, zlasti dečkov, ki so živeli na cesti. Preživljali so se s priložnostnimi deli. Ker so živeli na ulici, brez doma in staršev, so bili prepuščeni sami sebi in so se naučili »pravil ulice«. Da so preživeli, so kradli in se pretepali. Delodajalci so z njimi grdo ravnali in jih izkoriščali. Družba je tem zanemarjenim dečkom dala pečat nepopoljšljivih otrok. Ko je Janez postal duhovnik, je videl stisko teh fantov, ki niso imeli v življenju ničesar. Ko je razmišljal o svojem duhovniškem poslanstvu, mu je Bog po sanjah razodel, kaj želi od njega. Sanjal je o veliki čredi divjih živali. Bilo jih je veliko in povzročale so peklenški hrup. Don Boska je postalo strah. Hotel je zbežati. Vendar ga je lepa gospa, oblečena v pastirico, prepričala, naj ostane. Skupaj sta potovala v različne kraje. Divje živali so postajale krotke. Vedno več je bilo krotkih kot divjih. Ko je videl dvorišče, polno živali, ki so bile večinoma že ukročene, so prihajali pastirji in jih pomagali

pasti. Po teh sanjah je Janez razumel, kaj Bog želi. Začel je ob sebi zbirati zanemarjene dečke. Verjel je vanje, verjel v njihovo prihodnost in videl v njih veliko dobrega, ne le slabo (Lemoyne, 1934).

d. Simbol: dvojen obraz v enem.

e. Molitev: Velikodušnost (Larrañaga, 1995, str 76).

f. Dejavnost: Narišemo plakat, na katerem vabite, naj ljudje ne nosimo mask in se izogibamo hinavščine, ter ga obesite v cerkvi!

h. Pripomočki: papir za plakat, flomastri, revije.

2. Izvedba kateheze

Opravljena dejavnost: Pogovorimo se, kako je bilo z našo redno molitvijo. Koliko nam je uspelo poleg tega, kar smo že prej redno molili, zmoliti še molitev, ki smo jo skupaj sestavili pri zadnji katehezi.

Vstopno mesto: Kaj ljudje delajo oz. delamo zaradi drugih?

- v družbi/Cerkvi/šoli,
- v družini,
- med prijatelji/v odnosu fant-dekle

Koristi in škoda, ki jo takšna drža prinaša.

Oznanilo: Preberemo odlomek iz evangelija in se o njem pogovorimo. Skušajmo odgovoriti na vprašanje, kje vidi Jezus dolžnost, da nismo hinavci, dvoličneži. Zakaj bi morala biti združena v eno tako zunanost kot notranost.

Narišite plakat, na katerem vabite, naj ljudje ne nosimo mask in se izogibamo hinavščine, ter ga obesite v cerkvi!

Sklep: Pri večerni molitvi premisli, koliko si bil iskren s seboj, pred Bogom in pred drugimi. Potem zmoli kesanje!

Molitve:

Velikodušnost

Gospod, nauči me velikodušnosti,
da bom dajal brez preračunljivosti,
da bom vračal dobro za hudo,
da bom služil, ne da bi pričakoval povračilo,
da se bom približal človeku, ki mi ni všeč.
da bom delal dobro tistemu, ki mi ne more
povrniti,
da bom vedno ljubil zastoj, da pri delu ne
bom mislil na počitek.

In ker nimam ničesar, razen da se dajem,
daj, da se bom vedno bolj razdajal vsem, ki
me potrebujejo,
in bom pričakoval plačilo samo od tebe.
Ali bolje: Pričakoval bom, da boš ti sam moje
plačilo (Larrañaga, 1995, str 76).

3. Vprašanja

- Kateri greh pri farizejih Jezus najostreje obsoja? Pripoveduj! *Hinavščino.*
- S čim Jezus primerja farizeje, ko govori o hinavščini? Kaj misliš, zakaj? *S pobeljenimi grobovi. Ker kaže na pokvarjenost srca.*

V razmislek:

- Kaj najbolj ruši naše odnose in naša prijateljstva?
- Kako se lahko danes boriš proti hinavščini? *Govorim resnico, sem iskren, opozorim na hinavščino; kar mislim, tudi rečem in naredim.*

4. Rešitve

ISKRENOST
LJUBEZEN
PRAVIČNOST

18. Božja beseda

1. Priprava na katehezo

»Jezus nas vabi, da prisluhnemo Božji besedi, iz nje živimo in obrodimo sad.«

Jezus to priliko sam razloži. Seme je Božja beseda, pravi. Ob poti so tisti, ki poslušajo, nato pa pride hudič in vzame besedo iz njihovih src, da ne bi verovali in ne bi bili rešeni. Na skali so tisti, ki z veseljem sprejmejo besedo, ko jo slišijo, vendar nimajo korenine: nekaj časa verujejo, v trenutku preizkušnje pa odpadejo. Seme, ki je padlo med trnje, so tisti, ki slišijo, vendar se zaradi skrbi, bogastva in naslad življenja na svoji poti zadušijo, tako da ne obrodijo sadov. Seme v dobri zemlji pa so tisti, ki z lepim in dobrim srcem besedo slišijo in jo ohranijo ter v stanovitnosti obrodijo sad.

Jezusa so ljudje radi poslušali. Tako tudi nam dostikrat njegova beseda seže do srca. A kaj, ko jo je težko uresničiti. Saj vemo, da je za uspeh v šoli ali za lepo prijateljstvo potrebna resnica, ljubezen, odpoved ipd. Vse to z veseljem slišimo, ko pa se prestrašimo, se hitro zlažemo, pred težavami zbežimo in na ljubezen pozabimo. Tako smo vsak dan na preizkušnji, ali bo Božja beseda v nas obrodila sad lepih odnosov in poštenega življenja ali pa jo bo preraslo trnje, zažgala pripeka in bo končala v mlačnih srcih.

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, kaj mi pomeni božja beseda

doživljajski cilj: Začutiti veselje nad božjo besedo

dejavnostni cilj: Še bolj zavestno bom živel iz božje besede

b. Vstopno mesto: Lefèvre, P. (1995). *Življenje nas uči*, Celje: Mohorjeva družba, str. 69 (Ko mi je bilo 18 let).

c. Oznanilo: Prilika o sejalcu

Ko se je zbirala velika množica in so ljudje iz raznih mest prihajali k njemu, je spregovoril v priliki: »Sejalec je šel sejati svoje seme. Ko je sejal, je nekaj semena padlo ob pot. Pohodili so ga in ptice neba so ga pozobale. Drugo je padlo na skalo, in ko je pognalo, se je posušilo, ker ni imelo vlage. Drugo je padlo med trnje, in trnje, ki je zrastle z njim, ga je zadušilo. In spet drugo je padlo v dobro zemljo in pognalo ter obrodilo stoteri sad.« Ko je to povedal, je zaklical: »Kdor ima ušesa za poslušanje, naj posluša!« (Lk 8,4-8)

č. Zgledi, film, knjiga:

Zgodba iz življenja Sv. Janeza Boska

Kmalu po tem, ko je Bog Janezu Bosku v sanjah povedal, kaj želi od njega, se je ta lotil dela. Okrog sebe je začel zbirati dečke z ulice. Ob nedeljah so se zbirali v njegovem stanovanju. Skupaj so se igrali, peli in molili. Don Bosko je imel zanje ure verouka. Tako so dečki z ulice dobili dom. Radi so prihajali k Don Bosku, saj jih je znal zabavati s šalami in rokohitrskimi spretnostmi. Ob vsej igri in zabavi pa je bil za Don Boska prvi cilj dečke pripeljati k Bogu in jim zagotoviti lepo in varno prihodnost. Seme, ki ga je sejal v mlada srca, je kmalu obrodilo sadove. Ker je bilo dečkov vedno več, je njegovo stanovanje postalo premajhno. Vendar je Gospod za vse poskrbel. Od dobrih ljudi je dobil v dar prostore, ki so bili dovolj veliki, da so se v njih lahko dečki igrali in molili ter da jih je poučeval verouk. Kar je Gospod dobrega položil v srca zanemarjenih dečkov, je Don Bosko z njegovo pomočjo skrbno gojil (Lemoyne, 1934).

d. Simbol: seme oz. klas.

e. Molitev: Spregovori besedo mojim ušesom (Rotzetter, 1994, str 94).

f. Dejavnost: Zvečer premisli, kdaj si čez dan slišal božjo besedo in kako si jo sprejel. Vprašaj se, ali si bil trnje, kamenje, pot ali rodovitna zemlja.

g. Pripomočki: papir za plakat, flomastri.

2. Izvedba kateheze

Opravljen dejavnost: Na kakšen odziv je naletel plakat, na katerem smo vabili ljudi, naj ne nosijo mask in se izogibajo hinavščine.

Vstopno mesto:

Preberemo zgodbo:

Ko mi je bilo 18 let, sem moral k vojakom. Vpoklicali so me v Pariz. Prvič v življenju sem se znašel med ljudmi, ki niso bili verni. Med 30 vojakov v naši sobi sem bil edini, ki je ob nedeljah hodil k maši. V teh okoliščinah se me je loteval dvom. Kajti moji tovariši so bili pravzaprav odkritosrčni in simpatični. Pa vendar jim ni bilo mar za Cerkev in vero. Torej je mogoče izhajati tudi brez vere. Sicer pa, zakaj bi ravno jaz moral imeti prav, vsi drugi pa naj bi se motili?

Tako sem polagoma v srcu postajal neveren. V meni se je stemnilo. Toda Bog mi je v to temo poslal luč. Imel sem teto, ki sem jo zelo cenil, teto Terezo. Bila je medicinska sestra ter posebej dobra. Ni se poročila in vse življenje je tiho pomagala ljudem v njihovih duševnih in telesnih stiskah.

Izrabil sem enega svojih vojaških dopustov in jo šel obiskat. Stanovala je v večji vasi blizu Pariza. Popoldne sem šel sam na sprehod in nekaj časa sedel na ograji mostu ob lepi reki.

Tedaj je prišel mimo starejši potepuh in se ustavil ob meni. Zapletla sva se v pogovor. Nenadoma je pokazal na hišo moje tete in rekel: »Ali vidiš tisto hišico tamkaj,« je rekel navdušeno, »tam živi najboljša ženska v tem okolišu. Sama nima skoraj ničesar, pa vendar stori vse, da bi pomagala takim, kot sem jaz.«

V tem trenutku mi je postalo jasno: Moja teta je daleč najboljši človek, ki ga poznam in - globoko verna kristjanka. Vera, ki podarja takšno moč ljubezni, mora vendarle biti resnična. Tako sem znova našel pot k veri.

Na večji plakat narišemo klas. Skupaj se pogovorimo, kaj so sadovi našega krščanskega življenja in jih vpišemo v klas.

Nato preberemo evangeljski odlomek (Lk 8,4-8). Po skupinah naj najdejo situacije, ko so v življenju kot trnje, kamenje, pot ali rodovitna zemlja.

Vrnemo se v krog, predstavimo svoje plakate in se skupaj pogovorimo.

Oznanilo: Jezusa so ljudje radi poslušali. Tudi nam dostikrat njegova beseda seže do srca. A kaj, ko jo je težko uresničiti. Saj vemo, da je za uspeh v šoli ali za lepo prijateljstvo potrebna resnica, ljubezen, odpoved ipd. Vse to z veseljem slišimo, ko pa se prestrašimo, se hitro zlažemo, pred težavami zbežimo in na ljubezen pozabimo. Tako smo vsak dan na preizkušnji, ali bo božja beseda v nas obrodila sad lepih odnosov in poštenega življenja ali pa jo bo preraslo trnje, zažgala pripeka in bo končala v mlačnih srcih.

Jezus nas vabi, da prisluhnemo Božji besedi, iz nje živimo in obrodimo sad.

Sklep: Zvečer premisli, kdaj si čez dan slišal božjo besedo in kako si jo sprejel. Vprašaj se, ali si bil trnje, kamenje, pot ali rodovitna zemlja.

Molitev: Molitev s prošnjami, da bi razvijali svoje sposobnosti in dali stoter sad.

Spregovori besedo mojim ušesom

Bog,
spregovori besedo mojim ušesom.
Besedo, ki ima smisel.

Prižgi luč mojim očem,
Luč, ki ne ugasne.

Položi pesem na moja usta,
pesem, ki navdušuje.

Daj veselo novico v moja usta,
novico, ki osvobaja.

Položi dejanje v moje roke,
dejanje, ki oblikuje.

Daj ritem mojim nogam,
ritem, v katerem se premikam (Rotzetter, 1994, str 94).

3. Vprašanja

- O čem govori Jezus v priliki o sejalcu?
- Kaj pomeni seme, trnje, kamenje, pot, polje in sejalec?

V razmislek:

- Kdaj si kakor kamnita ali s trnjem pokrita zemlja? Kdaj si kakor pot in kdaj rodovitno polje?
- Kako si predstavljaš sadove Božje besede v svojem življenju?
- Kaj lahko narediš, da bo Božja beseda v tebi obrodila več sadu?

Interakcijske igre

Atomčki

Člani skupine se kot atomi prosto gibljejo po prostoru.

Vodja skupine pove, koliko atomov naj se združi v eno molekulo in ti takoj oblikujejo skupino s toliko člani.

Nato reče vodja skupine, da je prišlo do razpada molekule, zato se vsi zopet razpršijo.

Vodja pove novo številko in zopet se vsi združijo.

Predlog:

Hitrost premikanja oziroma gibanja po prostoru lahko med igro določimo z zvišanjem ali nižanjem temperature. Topleje ko je, hitreje se atomi gibljejo.

Dirigent

Ta nam namreč pokaže nek gib in cela skupina ga mora posnemati čimhitreje.

Preden določimo dirigenta, pošljemo prostovoljca, ki bo ugibal, ven .

Ko ta pride nazaj, mora ob vsej množici migajočih najti tistega, ki je začel migati prvi.

Ko ugotovi, se zamenjata (odkriti dirigent nato ugiba).

Ob kazanju si pojemo pesmico:

*Hitro spremeni gibe
pazi, da te ne vidi
ti pa ugani kdo je,
kdo je spremenil gibe.*

Gordijski voz

Udeleženci zamižijo, iztegnejo roke predse in se primejo za roke med seboj.

Udeleženci odprejo oči, z zaporednim stiskom rok ("impulzom") preverimo, če je s sklenitvijo rok nastal samo en krog.

Za razplet vozla je dovoljeno sklanjanje, stopanje čez roke in obračanje, skratka vse razen tega, da spustimo roko, ki jo držimo.

Igra je namenjena zabavi in izgubi strahu pred telesnim kontaktom.

Potres

4. Postavimo se v trojice. Dva se držita za roke eden stoji v njunem objemu. Tako sestavljeni stojimo v krogu.

5. Eden igralec je »odveč«. On daje navodila in med samimi premiki skuša postati del hiše ali pa stanovalec v hiši. Tisti, ki ostane zunaj nadaljuje igro.

6. Navodila, ki jih »odvečni« daje:

- Zamenjajo se levi.
- Zamenjajo se desni.
- Zamenjajo se stanovalci.
- POTRES: Sestavijo se nove hiše z novimi stanovalci.

Rad imam

Pri igri Rad imam se udeleženci usedejo v krogu na stole.

- En stol manjka, zato eden na začetku stoji v sredini.
- Ta pove, kaj ima rad, npr. "Rad imam rdečo barvo" in vsi, ki imajo radi isto, vstanejo in zamenjajo sedeže.
- Tisti, ki ostane brez, pove naslednjo stvar, ki jo ima rad.
- Z malo domišljije lahko igra postane dinamična in zabavna.

Živalski zbor

Udeleženci se razdelijo v več podskupin, vsaka podskupina predstavlja določeno vrsto živali (npr. psi, mački, kokoši).

Voditelj (dirigent) izbere znano melodijo (npr. Na planincih sončece sije).

Med "dirigiranjem" kaže določene podskupine, te pa pojejo pesem z oglašanjem določene živali. Dirigent lahko pokaže tudi več zborov hkrati, ko pa roko umakne, prej pokazani zbor utihne.

Avtogrami

Voditelj med udeležence razdeli bele liste in pisala, nato hitro bere vsa imena, udeleženci pa jih na list zapisujejo v stolpec, udeleženci imajo minuto ali dve časa, da k napisanim imenom zberejo čim več avtogramov. Ne smejo zbirati avtogramov oseb, katerih imen nimajo napisanih, na koncu lahko primerjamo, koliko avtogramov je vsak zbral.

Cip cap

Vsi igralci razen enega se usedejo v krog, tako da so vsi stoli zasedeni, v sredino kroga gre eden od udeležencev, najbolje voditelj, kadar igralec v sredini reče CIP in pokaže na nekoga, mora ta takoj povedati ime svojega desnega soseda. Kadar reče CAP, pa levega soseda. Če zamudi ali se zmoti, z igralcem zamenjata mesti, igralec v sredini pride lahko do mesta tudi tako, da reče CIP - CAP. V tem primeru se morajo vsi udeleženci zamenjati. Sam pa poskuša zasesti prazen stol. Kdor je ostal brez stola, nadaljuje igro.

Izberi žival

Udeleženci stojijo v krogu, vsak si zamisli, izbere eno žival, ki ga opisuje, predstavlja, nekdo igro začne tako, da opisuje lastnosti te živali in če je potrebno tudi zunanost, ostali udeleženci morajo ugotoviti, katero žival si je izbral.

Menjam sedež

Udeleženci se usedejo po stolih v krog, eden od udeležencev pa ostane na sredi kroga, tisti, ki je ostal na sredini, si izbere kriterij, po katerem naj se sedeči zamenjajo (denimo: zamenjajo naj se vsi fantje, vsi, ki radi hodijo v kino, vsi, ki imajo očala ...), njegov cilj pa je, da se na stol usede tudi sam.

Opombe: Vaja je še bolj dinamična, če namesto na stolih, sedimo na tleh na blazinah.

Nariši se tukaj

Ko udeleženec pride na vikend, ga povabimo, naj si izbere barvni list in se nanj nariše: lahko s simbolno podobo. Ko se nariše, naj svoj izdelek nalepi nekje v prostoru, kjer bomo začeli srečanje;

nato dobi vsak majhen kartonček iste barve, kot je list, na katerega je nalepil svoj portret. Na kartonček prilepimo bombon, udeleženec pa nanj dopiše še svoje ime;

»portrete« v nadaljevanju programa uporabimo za spoznavanje po parih. Izberemo si eno od metod razdelitve v pare. Nato gre par najprej k enemu »portretu« in tisti, ki ga je narisal, naj nekaj pove o sebi. Nato se vlogi zamenjata;

ko se zberemo skupaj, oba člana posameznega para predstavita drug drugega;

za zaključek si lahko še izmenjata kartončka z bombonoma (lahko med zaključno molitvijo).

Opombe: Predstavitve v parih so lahko zelo dolge, zato je metoda primerna za skupino, kjer ni več kot 20 udeležencev.

Ščurke tepst

Potrebščine: Gumijasta palica, zvitek papirja v tulec.

Potek: Udeleženci sedijo v krogu,

eden od igralcev je v sredini kroga in v rokah ima gumijasto palico ali tulec iz papirja,

igralec v sredini si izbere enega udeleženca v krogu,

ta mora poklicati eno ime,

poklicani mora nato čim hitreje poklicati drugo ime, če pa ga igralec v sredini prej potreplja po glavi s tulcem, si mesti zamenjata, tisti, ki se ni spomnil imena stopi v krog in »tepe ščurke«.

Refleksije:

Hiša

Namen: refleksija skupaj preživetega vikenda ali celotnega programa usposabljanja, izraziti osebno vizijo za prihodnost

Potrebščine: velik plakat, flomastri, voščenke, barvice, lepilo, papirnati »zidaki« različnih barv: rjava, svetlo rumena, živo rdeča

Potek: Na sredino prostora položimo papirnate »zidake« in skupino povabimo k zbranosti in tišini. V ozadju spustimo meditativno glasbo,

mlade povabimo, naj se udobno namestijo, lahko zaprejo oči. S pomočjo voditeljevih vprašanj si odvrtimo film preteklega vikenda ali celotnega usposabljanja,

mlade povabimo, naj vzamejo list rjave barve in nanj napišejo najmočnejše spoznanje preteklega vikenda ali celotnega usposabljanja,

mlade povabimo, naj vzamejo list rumene barve in nanj napišejo najmočnejše doživetje preteklega vikenda ali celotnega usposabljanja,

mlade povabimo, naj vzamejo list rdeče barve in nanj napišejo najmočnejšo željo ali načrt za prihodnost (v povezavi z njihovo službo animatorja),

sledi podelitev: najprej mladi spoznavna, nato doživljajska, na koncu dejavnostna raven. Ko mladi s skupino delijo, kar so napisali na zidake, hkrati gradijo »hišo«: iz rjavih zidakov temelje, iz rumenih stene, iz rdečih pa streho,

na koncu zidake prilepimo na plakat in hišo ob glasbi še likovno opremimo.

Opombe: Še bolj kot za refleksijo posameznega vikenda je metoda primerna za refleksijo celotnega program,

člani lahko na koncu izglasujejo, kateri zidak strehe se jim zdi najpomembnejši in ga kot popotnico oziroma nalogo izročijo voditelju.

Preproga

Namen: refleksija skupaj preživetega vikenda

odkriti, k čemu me vabi izkušnja skupaj preživetega vikenda

Potrebščine: papirnata »preproga«, flomastri, voščenke, barvice, lepilo, papir

Potek: Na sredino prostora položimo prazno preprogo in skupino povabimo k zbranosti in tišini. V ozadju spustimo meditativno glasbo,

mlade povabimo, naj se udobno namestijo, lahko zaprejo oči. S pomočjo voditeljevih vprašanj si odvrtimo film preteklega vikenda,

mlade povabimo naj nekam na preprogo narišejo odtis svojega stopala. Vanj naj vpišejo najmočnejše spoznanje preteklega vikenda, to, kar jim daje trdnost, to, na čemer stojijo,

nato jih povabimo, naj na preprogo narišejo še obris svoje dlani. Vanj naj vpišejo to, po čemer se še stegujejo, kaj si kot animatorji na podlagi izkušnje preteklega vikenda še želijo,

usedemo se nazaj na svoja mesta in si podelimo, kar smo napisali.

po podelitvi si vzamemo nekaj časa, da preprogo likovno opremimo,

na koncu lahko prek preproge ob dinamični glasbi odkorakamo nazaj v vsakdanjik ...

Opombe: Ta metoda refleksije je zlasti primerna, če se bo skupina v isti sestavi še srečala in nadaljevala s programom. Na začetku drugega srečanja lahko izdelano preprogo uporabimo za vstopno mesto.

Literatura

Navajamo tudi literaturo, ki je uporabljena v učbeniku za birmance.

- Avrelij, A. (1984). *Izpovedi*, Celje: Mohorjeva družba.
- Blaznik, Š. (2005). *On živi*, Ljubljana: Družina, Skupnost Emanuel.
- Čuk, S. (1995). *Prošnja za pravo besedo, Molitve iz Ognjišča*, Koper: Ognjišče.
- Đakovačka Breznica, *Sveta Terezija Benedikta od križa – Edith Stein*, <http://www.karmel.hr/Edith.Stein.htm>, (7.6.2008).
- Hünemann, W. (1976). *Sveti Vincencij Pavelski oče ubogih*, Argentina: Baragovo misijonišče.
- Krstni obrednik, (1970). Ljubljana: Jože Moškrič.
- Larrañaga, I. (1995). *Srečanje, Molitveni priročnik*, Ljubljana: Slovenska kapucinska provinca.
- Lefèvre, P. (1995). *Življenje nas uči*, Celje: Mohorjeva družba.
- Lemoine, J. (1934). *Življenje Svetega Janeza Bosca*, Ljubljana: Salezijanska tiskarna Rakovnik.
- Linić, Z. (1992). *Moliti s svetim Frančiškom*, Celje, Ljubljana: Mohorjeva družba, Slovenska kapucinska provinca.
- p. Bernardi, P. (1983). *Sv. Leopold Mandič*, Koper: Ognjišče.
- p. Jakob, P. (1998). *Zlati prah tlečega upanja*, Ljubljana: Družina.
- p. Jakob, P. (2003). *Kamni Bivanja*, Ljubljana: Družina.
- Quoist, M. (1997). *Molitve*, Koper: Ognjišče.
- Rotzetter, A. (1994). *Bog, ki mi daje dihati, Molitve*, Ljubljana: Slovenska kapucinska provinca.
- Rustja, B. (2000). *Drobne zgodbe za dušo*, Koper: Ognjišče, s. 95 (Srečen si).
- Rustja, B. (2002). *Zgodbe za pogovor, Zbirka Zgodbe za dušo 4*, Koper: Ognjišče.
- Rustja, B. (2004). *Zgodbe s semeni upanja*, Koper: Ognjišče.
- Šušteršič, M. (2001). *Gospod saj veš*, Koper: Ognjišče.
- *Sveta Terezija Benedikta od križa, Sozavetnica Evrope*, <http://www.lifeteen-si.com/svetnik.php?arhiv=1&svetnik=18>, (7.6.2008).

